

سوال ۲۴۴

فلسفه ۱ و ۲

۱ کدام عبارت درست است؟

- ۱ نقطه مرکزی دکارت برای اثبات نفس مجرد در انسان، کارکردهای ویژه ذهن است.
- ۲ کانت با استفاده از حقیقت نفسانی انسان و با استناد به آن، اراده آزاد را اثبات کرد.
- ۳ داروینیست‌ها برخلاف فیلسوفان عقل‌گرا، معتقدند که انسان موجودی پیچیده‌تر از حیوانات است.
- ۴ ملاصدرا روح را نتیجه تکامل خود جسم و با آن دارای وحدت می‌داند، با این تفاوت که روح را پیچیده‌تر می‌انگارد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲ کدام عبارت مستلزم نوعی نسبی‌گرایی است؟

- ۱ حواس افراد در زمان‌ها و شرایط گوناگون، حقیقت را به صورت‌های گوناگونی گزارش می‌کنند.
- ۲ چیزی را که حواس فرد به او گواهی دهد، در محدوده احساس او و نسبت به او، انکارناپذیر است.
- ۳ تنها حقیقتی که می‌توان از آن مطمئن بود، گزارشی است که ابزارهای حسی هر فرد به او ارائه می‌کنند.
- ۴ این‌که خدایان هستند یا نیستند و یا به چه چیزی شباهت دارند، امری است که در مورد آن مطمئن نیستیم.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۳ کدام مورد نشانه باور انسان نسبت به امکان شناخت است؟

- ۱ آموختن زبان دوم
- ۲ احساس شوق و هیجان
- ۳ سؤال درباره امکان شناخت
- ۴ تأثیرپذیری از شرایط اجتماعی

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۴ کدام عبارت درست است؟

- ۱ اندیشه هستی ثابت و بیکران، اولین بار، در یونان باستان و نزد فیلسوفان پیشاسقراطی مطرح شده است.
- ۲ اولین فیلسوفان یونان می‌کوشیدند تا به وسیله عقل، تبیینی تجربی از دگرگونی‌های طبیعی ارائه دهند.
- ۳ بر اساس آثار باقی مانده، دورترین اندیشه‌های فلسفی متعلق است به بخشی از سرزمین یونان باستان در غرب آسیای صغیر.
- ۴ برخی از اندیشمندان قبل از یونان باستان، توجه به «خود» را مهم‌ترین وظیفه آدمی و کلید شناخت هستی می‌دانسته‌اند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۵

کدام حوزه برای بررسی سؤالی که در عبارت زیر آمده، مناسب‌تر است؟
در رساله اتوفرون، سقراط در مسئله شناخت نیک و بد می‌پرسد که «آیا چون چیزی نیک است، خدا به آن فرمان می‌دهد یا چون خدا به آن فرمان می‌دهد، نیک است؟»

- ۱ فلسفه حقوق ۲ معرفت‌شناسی ۳ فلسفه اخلاق ۴ فلسفه دین

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۶

کدام یک، عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟
«از نظر فیلسوفان مسلمان نمی‌توان انسان را فقط یک حیوان پیشرفته دانست و در عین حال او را»

- ۱ دارای خردی دانست که قادر به شناخت جهان و قوانین آن است.
۲ قادر به شهود مراتب برتر هستی از طریق سلوک و تزکیه نفس دانست.
۳ واجد ویژگی‌های متعالی و ارزشمند، چون آزادگی و نوع دوستی، برشمرد.
۴ مخلوقی دانست که دارای شوق درونی به بقا و حرکت به سوی کمالات خویش است.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۴ تیرماه

۷

کدام عبارت مستلزم نوعی نسبی‌گرایی است؟

- ۱ درباره خدایان، مطمئن نیستیم که هستند یا نیستند یا اینکه به چه چیز شباهت دارند.
۲ آنچه را که احساس شخص به او گواهی دهد، نسبت به او یقینی شمرده می‌شود.
۳ هیچ‌کس غلط نمی‌اندیشد، اما بعضی افراد سودمندتر از دیگران می‌اندیشند.
۴ تنها راه ما برای دریافت ویژگی‌های پدیده‌های خارجی، حواس است.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۴ تیرماه

۸

کدام مورد را می‌توان شاهد و نشانه‌ای بر باور انسان نسبت به امکان شناخت دانست؟

- ۱ ابراز شادی ۲ نظام تعلیم و تربیت
۳ تأثر از محیط تربیتی ۴ پرسش از امکان شناخت

سراسری - انسانی - ۱۴۰۴ تیرماه

۹

کدام عبارت درست است؟

- ۱ یکی از مباحث فلسفی مطرح در اندیشه‌های کهن قبل از یونان باستان، مسئله خوبی و بدی بوده است.
۲ طرح مباحث مرتبط با انسان‌شناسی فلسفی در تاریخ، با سوفسطائیان آغاز می‌شود و با سقراط ادامه می‌یابد.
۳ در میان آثار مکتوب، اندیشه هستی فناپذیر، اولین بار در آثار افلاطون و سپس در پارمنیدس دیده می‌شود.
۴ فیلسوفانی مانند تالس و هراکلیتوس کوشیدند تا دگرگونی‌های طبیعی را با استفاده از مشاهدات خود تبیین کنند.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۴ تیرماه

۱۰

برای بررسی دو مسئله زیر، به ترتیب، کدام حوزه‌های فلسفه مناسب‌تر است؟
- آیا شناخت هستی، منوط به پذیرش توانایی شناخت است؟
- حقیقت شناخت و حیانی چیست؟

- ۱ معرفت‌شناسی - معرفت‌شناسی ۲ هستی‌شناسی - معرفت‌شناسی
۳ معرفت‌شناسی - فلسفه دین ۴ هستی‌شناسی - فلسفه دین

سراسری - انسانی - ۱۴۰۴ تیرماه

۱۱ کدام عبارت قابل پذیرش است؟

- ۱ یک فعل طبیعی قابلیت دارد که در شرایطی دیگر، فعلی اخلاقی شمرده شود.
- ۲ همه مکتب‌های اخلاقی توافق دارند که عملی که برخلاف انسانیت باشد، ضداخلاقی است.
- ۳ آن جنبه عقل که تشخیص‌دهنده اصول اخلاقی است و انسان را به آن وامی‌دارد، عقل عملی است.
- ۴ شباهت نظریه اخلاقی کانت با هابز این است که هر دو قاعده اخلاقی را قانون کلی و موجب خیر عمومی می‌دانند.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲ بر اساس معرفت‌شناسی کانت کدام عبارت را می‌توان پذیرفت؟

- ۱ ذهن با استفاده از مفاهیم و تصورات قوای ادراکی میان یافته‌های حسی ارتباط برقرار می‌کند و به شناخت می‌رسد.
- ۲ انسان مفاهیمی مانند علیت و تصوراتی مانند زمان را نزد خود دارد و آنها را در قالب یافته‌های حسی می‌ریزد.
- ۳ عقل با تحلیل یافته‌های حسی می‌تواند تصوراتی مانند زمان و مکان و مفاهیمی مانند علیت را درک کند.
- ۴ شناخت حسی با تجزیه و تحلیلی که عقل روی آن انجام می‌دهد، به شناخت تجربی منجر می‌شود.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۳ کدام عبارت درست است؟

- ۱ فقط با تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن است که هر نوع دریافت شهودی قابل تحقق می‌شود.
- ۲ درک پدیده‌های درونی مانند دلهره، اضطراب و اثر آنها بر رفتار، نمونه‌ای از شناخت شهودی است.
- ۳ نه تنها در شناخت طبیعت بلکه در فهم پدیده‌های نفسانی نیز، قواعد بنیادین عقل را به کار می‌بریم.
- ۴ یکی از روش‌های فهم یافته‌های بنیادین عقلی، تجزیه و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی و تجربی است.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۴ کدام عبارت به نحو مناسب‌تری دلیل بروز نظرات ضد و نقیض در مورد سقراط را در جامعه آتن نشان می‌دهد؟

- ۱ سخنان او در مورد حق و باطل، اخلاق، سیاست و خدای یگانه با نظرات بسیاری از آتنیان سازگار نبود.
- ۲ مفاهیم مهم زندگی را مورد پرسش قرار می‌داد و به مردم می‌آموخت که هر چیزی را مورد سؤال قرار دهند.
- ۳ در حالی‌که آرمان سوفسطائیان، پیروزی بر رقیب و کسب ثروت بود، او در پی احیای سادگی و تفکر عقلانی بود.
- ۴ بحث‌های او به دل مشتاقان حقیقت می‌نشست و روش فلسفی‌اش نادانی قدرتمندان و متنفذان آتنی را آشکار می‌کرد.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۵ کدام احتجاج بت‌پرستان در مقابل پیامبر، بی‌بهره بودن آنان از تفکر فلسفی را به نحو روشن‌تری نشان می‌دهد؟

- ۱ آیا دچار خواب و خیالات آشفته شده‌ای؟
- ۲ چرا خدا فرشته‌ای را به عنوان رسول خود نفرستاد؟
- ۳ چگونه ممکن است که خدا با بشری سخن بگوید؟
- ۴ آیا کسی می‌تواند استخوان‌های پوسیده را به زندگی بازگرداند؟

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۶ کدام عبارت با نظر داروینیست‌ها هماهنگ است؟

- ۱ بدن ماشینی پیچیده است که به صورت غریزی فعالیت می‌کند و مرکز اندیشه‌ها ذهن است که بر بدن فرمان می‌راند.
- ۲ فرایند تکاملی موجودات مادی، منجر به ظهور موجودات پیچیده‌ای شده است که دارای نوعی شعور ویژه هستند.
- ۳ گرایش به فضائل اخلاقی به صورت طبیعی و غریزی در انسان وجود دارد و انسان براساس آن رفتار می‌کند.
- ۴ برخی از موجودات زنده، در روند تأمین نیازهای اساسی خود ناچار از پذیرش حقوق دیگر افراد شده‌اند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۷ کدام عبارت، بیانگر نظریه خاص معتقدان به اصالت مصلحت عملی است؟

- ۱ هر چه که برای یک شخص فایده داشته باشد، برای او حقیقت شمرده می‌شود.
- ۲ آنچه درستی و نادرستی یک باور را تعیین می‌کند، سودمندی آن برای انسان است.
- ۳ زندگی معنادار آن است که دارای هدفی متعالی و آراسته به فضائل اخلاقی باشد.
- ۴ مهم‌ترین ابزار انسان برای شناخت واقعیت‌ها، تجربه شخصی و درونی است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۸ کدام عبارت درست است؟

- ۱ دانش‌هایی که صرفاً با تفکر و چینش استدلال به دست می‌آیند، پایه و اساس سایر دانش‌ها قرار می‌گیرند.
- ۲ از مصادیق معرفت عقلی این است که عقل با تحلیل یافته‌های حسی، به شناخت موجودات می‌رسد.
- ۳ برای درک خطای هریک از قوای شناختی، قوه دیگری هم لازم است؛ مثلاً خطای حسی را حس به کمک عقل می‌فهمد.
- ۴ واسطه دریافت معرفت شهودی، تهذیب نفس و واسطه دریافت معرفت حسی، حواس پنج‌گانه است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۹ کدام‌یک، از موضوعات مورد توجه سقراط نیست؟

- ۱ خردمندی و بی‌خردی
- ۲ شایستگی و ناشایستگی
- ۳ حق و باطل
- ۴ هستی و نیستی

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۰ کدام عبارت درباره نسبت میان دو قضیه «آب دریا برای آشامیدن گوارا است» و «آب دریا برای آشامیدن ناگوار است»، نظر هراکلیتیوس است؟

- ۱ هیچ نوع تضاد و تفاوتی میان آنها نیست.
- ۲ اگر نسبت به دو امر سنجیده شود، هر دو قابل صدق‌اند.
- ۳ صدق یکی با کذب دیگری قابل جمع است، پس تضادی ندارند.
- ۴ در مورد هر موجودی ضرورتاً یکی از آنها صادق و دیگری کاذب است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۱ روش بررسی کدام گزاره، با سایر گزاره‌ها تفاوت دارد؟

- ۱ بزرگ‌ترین فضیلت دانایی است و تیره‌بختی انسان، حاصل نادانی اوست.
- ۲ روح موجودی غیرمادی است که چون دارای اجزا نیست، با مرگ نابود نمی‌شود.
- ۳ جبرگرایان معتقدند کل ارادهٔ انسان را عواملی به‌جز خواست خود او شکل می‌دهند.
- ۴ بنیاد حقیقی جهان امری غیرمادی است و موجودات مادی نیز پرتویی از آن به شمار می‌روند.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۲ محتوای کدام عبارت با نظر کانت دربارهٔ معیار فعل اخلاقی، سازگاری بیشتری دارد؟

- ۱ دوستم در برخورد با دیگران، آن کاری را انجام می‌دهد که بداند با انجامش، مورد تحسین آن‌ها قرار می‌گیرد.
- ۲ گروهی از متفکران معتقدند حس نوع‌دوستی امری فطری است، بنابراین همهٔ افراد انسان باید به هم کمک کنند.
- ۳ فرد عاقل در هر کاری از افراط و تفریط پرهیز می‌کند، همانطور که در خوردن و آشامیدن هم زیاده‌روی نمی‌کند.
- ۴ مادرم با اینکه همیشه دیرش می‌شود، خلاف وظیفهٔ اخلاقی‌اش می‌داند که حق دیگران را زیر پا بگذارد و در صف می‌ایستد.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۲۳ کدام عبارت، درست است؟

- ۱ تلاش‌های فلسفی کانت در بیان اعتبار عقل و تجربه، منشأ ظهور تجربه‌گرایان و اثبات‌گرایان شد.
- ۲ برخی از تجربه‌گرایان مانند فرانسیس بیکن، در معرفت فلسفی و تجربی نقشی برای عقل قائل نیستند.
- ۳ به اعتقاد کانت، انسان تصویرها را از طریق قوهٔ ادراکی و بعدیت زمانی را توسط حواس خود درک می‌کند.
- ۴ پراگماتیست‌ها معتقدند یگانه ابزار شناخت انسان حواس است که به درستی قادر به درک واقعیت نیست.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۲۴ کدام عبارت، درست است؟

- ۱ اساس بررسی‌های علمی برای شناسایی جهان طبیعت، یافته‌هایی است که با شناخت عقلی به دست آمده است.
- ۲ تفاوت شناخت حسی با شناخت‌های دیگر این است که دچار خطا می‌شود و خطایش را هم خودش تشخیص می‌دهد.
- ۳ ابزاری که با آن اشیا را می‌شناسیم، تفاوت آن‌ها را درک می‌کنیم و هریک را به منظوری استفاده می‌کنیم، حواس است.
- ۴ معرفت شهودی از طریق تهذیب نفس حاصل می‌شود، همان‌طور که شناخت حسی از طریق حواس به دست می‌آید.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۲۵ سقراط در برابر اتهام «گمراه کردن جوانان» چگونه از خود دفاع کرد؟

- ۱ علت دنباله‌روی جوانان از خودش را برای دادگاه بیان کرد.
- ۲ ثابت کرد که از نظر او تربیت انسان از هر کار دیگری مهم‌تر است.
- ۳ نشان داد که ملتوس ادعایی را مطرح می‌کند که درباره آن اطلاعی ندارد.
- ۴ نشان داد که هیچ سعادت‌ی برای شهرش بالاتر از خدمتی که وی می‌کند، نیست.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

- ۱ آثار برخی از تمدن‌های قدیمی در اثر گذر زمان به کلی از بین رفته است؛ بدین ترتیب تأثیری در تاریخ فلسفه نداشته‌اند.
- ۲ آثار باقیمانده از تمدن‌های باستانی نشان می‌دهد که منشأ اولیه اندیشه‌های فلسفی، کهن‌ترین تمدن‌های شناخته شده بوده‌اند.
- ۳ محققان اروپایی کتاب‌های تاریخ فلسفه خود را با یونان آغاز کرده‌اند، اما گزارش دقیق از جریان فلسفه در آن ارائه نکرده‌اند.
- ۴ نخستین فیلسوف یونانی تالس، علاوه بر افکار اسطوره‌ای، از زبان عقل هم در تبیین تغییرات جهان استفاده می‌کرد.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

- ۱ قوه نطق و قابلیت حیات، از نفس مجرد انسان ناشی می‌شود.
- ۲ فعل اخلاقی اگر در جهت سعادت حقیقی باشد، فضیلت است.
- ۳ اندیشه‌ها و تصمیم‌گیری‌های انسان، تابع شرایط اجتماعی او است.
- ۴ براساس مکتب رواقی، برای رسیدن به سعادت باید به فرمان خرد گوش فرا داد.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

- ۱ آلا تا نیچی سر از عدل و رأی / که مردم ز دستت نیچند پای
- ۲ از خرد غافل شود بر بد تند / بعد آن عقلش ملامت می‌کند
- ۳ هین مدو اندر پی نفسی چو زاغ / کو به گورستان برد نه سوی باغ
- ۴ صفت پیشروان ره عقل / آز را پشت سر انداختن است

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

- ۱ راننده اتومبیل با اتومبیلش
- ۲ آب با اجزای تشکیل‌دهنده‌اش
- ۳ جوانه با بذری که از آن سر می‌زند
- ۴ بخار آب با ظرفی که آن را به حرکت وامی‌دارد

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

- ۱ شناخت افراد می‌تواند نسبت به خودشان معتبر باشد.
- ۲ کاربرد ما از یک باور است که اعتبار آن را تعیین می‌کند.
- ۳ از طریق حس و تجربه است که می‌توان واقعیات را شناخت.
- ۴ انسان ابزارهای لازم برای شناخت پاره‌ای از مسائل را ندارد.

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

- ۱ شناخت یک امر را پذیرفته است.
- ۲ خطاپذیری شناخت را پذیرفته است.
- ۳ یک امر بدیهی را انکار کرده است.
- ۴ هیچ‌کاری نمی‌تواند انجام دهد.

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۳۲ کدام عبارت نادرست است؟

- ۱ همه باورهای انسان آگاهانه یا ارادی نیست، اما همه باورها را می‌توان مورد تجزیه و تحلیل قرار داد.
- ۲ به نظر افلاطون انسان تا وقتی در بند پندارهای خویش است، قادر به درک درستی از واقعیت نیست.
- ۳ کسی که اهل اندیشه باشد، به آموخته‌های عرفی و عادی خود بسنده نمی‌کند و نسبت به عقاید خویش تعصب ندارد.
- ۴ از آنجا که نظرات متفکران همواره مورد توجه و پذیرش مردم است، آنان نقش برجسته‌ای در رهبری جامعه دارند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۳۳ در کدام عبارت فقط به بخش ریشه‌ای فلسفه پرداخته شده است؟

- ۱ به نظر افلاطون همه ما خیر و زیبایی برین را می‌شناسیم؛ زیرا با دیده درون می‌توان حقایق الهی را مشاهده کرد و نقش تربیت شکوفا کردن همین جنبه الهی است.
- ۲ سقراط می‌گفت که یک نیروی فوق بشری همراه مراقب اوست و او را از بعضی کارها یا سخنان منع می‌کند. او گاهی سخنش را به این دلیل که ندای غیبی مانع اوست، ناتمام می‌گذاشت.
- ۳ پروتاگوراس می‌گفت: درباره خدایان، مطمئن نیستم که هستند یا نیستند یا به چه چیزی شبیه‌اند؛ زیرا با ابهام موضوع و کوتاهی عمر بشر، مانع معرفت یقینی است.
- ۴ سقراط در پاسخ این سؤال که پس از مرگ چگونه تو را به خاک بسپاریم می‌گفت: اگر توانستید مرا نگه دارید و از چنگ شما نگریختم، هرگونه که می‌خواهید به خاک بسپارید.

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۳۴ مکتب‌های گوناگون اخلاقی، در تأیید یا رد کدام گزاره با هم اختلاف نظر پیدا می‌کنند؟

- ۱ لازمه بقا و سلامت اجتماع، رعایت اخلاق از سوی همه افراد است.
- ۲ عقل، قادر به تشخیص فعل شایسته و ناشایست و تعیین ملاک آن است.
- ۳ هر انسانی باید آنچه را که بر خود می‌پسندد، برای دیگران نیز بخواهد.
- ۴ انسان‌ها از دیرباز، تفاوتی میان فعل اخلاقی و فعل طبیعی قائل بوده‌اند.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۳۵ کدام عبارت با نظرات کانت در مورد شناخت سازگار است؟

- ۱ اگر داده‌های حسی، یعنی آنچه که از طریق حس به ما می‌رسد وجود نداشت، ما قادر به شناخت هیچ واقعیتی نبودیم.
- ۲ مفهوم علیت، مفهومی است که ابتدا قوه ادراکی انسان می‌فهمد و سپس آن را به پدیده‌های خارجی تعمیم می‌دهد.
- ۳ درک مصادیق علیت به واسطه حواس صورت می‌گیرد اما مفهوم علیت را دستگاه ادراکی انسان می‌سازد.
- ۴ ما برای تصور مفاهیمی مانند مکان و زمان، ابتدا باید اشیاء دارای مکان یا زمانمند را درک کنیم.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۳۶ این موضوع که ما متوجه خطای خود می‌شویم؛ به کدام پرسش پاسخ می‌دهد؟

- ۱ حدود و قلمرو شناخت‌های ما چقدر است؟
- ۲ چگونه می‌توانیم خطا را از حقیقت تشخیص دهیم؟
- ۳ شناخت‌های ما تا چه حد با واقعیت مطابقت دارند؟
- ۴ آیا ما می‌توانیم نسبت به موجودات جهان آگاهی پیدا کنیم؟

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۳۷ کدام مورد، عبارت را به نحو مناسب‌ترین تکمیل می‌کند؟

«گفت‌وگوهای سوفسطائیان، جهت بحث‌های فلسفی را برگرداند؛ سقراط برخلاف که در پی تحلیل بودند، به توجه داشت.»

- ۱ به سوی اقسام مغالطه‌ها - فیلسوفان اولیه - حرکت و سکون - مسائل اساسی جامعه
- ۲ از مسائل هستی‌شناسی - فیلسوفان ایونی - تغییرات هستی - انسان و مسائلش
- ۳ از دگرگونی‌های طبیعی - سوفسطائیان - مسئله شناخت - خیر و شر اخلاقی
- ۴ به سوی انسان و مسائلش - آنان - ادراک حسی - عقل و شناخت عقلانی

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۳۸ با توجه به تمثیل غار افلاطون، کدام عبارت درست است؟

- ۱ زندانیان درون غار، از واقعیت همه موجودات به جز خودشان بی‌خبرند.
- ۲ زندانیان تا وقتی که در غار اسیرند، توان درک نشانه‌های واقعیت بیرونی را ندارند.
- ۳ شخصی که زندانی را یاری می‌کند تا از غار خارج شود و به تدریج به روشنی خو کند، نماد عقل است.
- ۴ اگر یکی از زندانیان به طور اتفاقی از بند رها شود، دیگر حاضر به بازگشت به جایگاه قبلی خود نیست.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۳۹ در کدام عبارت، اساس و شالوده بودن فلسفه‌های مضاف برای نظریات علمی نمایان است؟

- ۱ عوالم مجرد از ماده نیز وجود دارند و با توجه به این‌که نفس انسان تابع قوانین فیزیکی نیست، به عالم مجرد از ماده تعلق دارد.
- ۲ برای پیشرفت جامعه، مالکیت خصوصی باید محترم شمرده شود؛ زیرا جامعه مجموعه افرادی است که کنار هم زندگی می‌کنند.
- ۳ براساس شواهد تاریخی، انسان توانایی تأثیرگذاری بر جامعه و تغییر آن را دارد؛ بنابراین دارای قدرت اختیار و تصمیم‌گیری است.
- ۴ با توجه به گستردگی ابعاد و ژرفای حقیقت انسان، با تأمل در نفس می‌توان برخی از قوانین بنیادی هستی را درک کرد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۴۰ درباره کدام عبارت میان معتقدان به دیدگاه‌های مختلف اخلاقی، اختلاف نظر وجود دارد؟

- ۱ ویژگی‌هایی مانند عدالت و صداقت و رفتار براساس آنها، برای سلامت اجتماع ضروری هستند.
- ۲ از آن‌جا که انسان زندگی اجتماعی دارد، ناگزیر است منفعت دیگران را نیز در رفتارهای خود در نظر بگیرد.
- ۳ تشخیص رفتار درست از نادرست و دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی، از طریق عقل امکان‌پذیر می‌شود.
- ۴ هرگاه انسان خواهان آزادی در برابر دیگران باشد، باید به دیگران هم حق بدهد که در برابر او همان قدر آزاد باشند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۴۱ کدام عبارت به ترتیب، بیانگر شباهت و تفاوت نظر دکارت با کانت در حوزه معرفت‌شناسی است؟

- ۱ حواس و عقل، هریک، یافته‌های خاص خود را دارند - پایه‌های عقلانی علوم تجربی از طریق تجربه قابل دستیابی نیستند.
- ۲ معرفت به وجود نفس مجرد، از تجربه حاصل نشده است - با استدلال عقلی می‌توان وجود خدا را اثبات کرد.
- ۳ مفهوم علیت در قوه ادراکی انسان وجود دارد - روش عقلی، تنها یکی از روش‌های شناخت پدیده‌ها است.
- ۴ درک مصادیق علیت، توسط حواس صورت می‌گیرد - درک وجود خدا، نیازی به حس و تجربه ندارد.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۴۲ کدام مورد، عبارت روبه‌رو را به درستی کامل نمی‌کند؟ «هرگاه شخصی»

- ۱ بداند که خطا می‌کند، پس توانایی رسیدن به حقیقت را دارد.
- ۲ اصل دانستن را انکار کند، باید حقیقت و خطا نزد او یکسان باشد.
- ۳ در اصل دانستن شک کند، هیچ دانشی در ذهن او شکل نمی‌گیرد.
- ۴ تصور کند که نمی‌تواند شناخت‌هایش را منتقل کند، نباید سخن بگوید.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۴۳ کدام مورد، عبارت زیر را به نحو مناسب تکمیل می‌کند؟

«برخلاف فیلسوفان ایونی، مورد توجه سقراط او به مسائل مربوط به توجه داشت و همین مطلب، وجه او با سوفسطائیان بود.»

- ۱ هستی و نیستی - نبود - انسان - اشتراک
- ۲ حقیقت انسان - بود - سعادت - تفاوت
- ۳ تغییرات طبیعت - نبود - فضیلت و رذیلت - اشتراک
- ۴ مسئله حقیقت و خطا - بود - اخلاق و سیاست - تفاوت

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۴۴ کدام یک، هدف اصلی طرح تمثیل غار را بیان می‌کند؟

- ۱ توصیف چگونگی اسارت انسان در بند عادت‌ها
- ۲ نشان دادن نقش عقل در رهایی از جهل
- ۳ بیان تدریجی بودن سیر عقلانی به سوی حقیقت
- ۴ نشان دادن نقش تعصبات در دوری از حقیقت

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۴۵ در کدام مورد، مراحل رسیدن به درک و دریافت فلسفی از یک موضوع، به درستی بیان شده است؟

- ۱ اختلاف نظر متفکران در مورد سعادت ← سعادت چیست؟ ← اعتدال میان قوا، عامل سعادت انسان است. ← سعادت انسان مشروط به وجود عالم آخرت است.
- ۲ آیا علیت در سراسر هستی جاری است؟ ← این عالم یک پدیده است، پس حتماً علتی دارد ← پیر شدن انسان چه علتی دارد؟ ← چون انسان دارای بدن مادی است، پیر می‌شود.
- ۳ از دنیا رفتن یکی از اطرافیان ← آیا مرگ، نابودی و نیستی است؟ ← انسان دارای نفس غیرمادی است. ← مرگ انتقال از عالم ماده به عالمی دیگر است.
- ۴ مشاهده یک دختر بچه دستفروش ← آیا عدالت در مورد این دختر بچه تحقق یافته است؟ ← چگونه می‌توان فقر را در جامعه کاهش داد؟ ← عدالت، قرار گرفتن هرکس در جای مناسب خویش است.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۴۶ کدام عبارت با نظرات اخلاقی فیلسوفان مسلمان سازگار نیست؟

- ۱ منشاء گرایش به نیکی و گریز از بدی، عقل نظری و عامل تخیص و عمل به آن، عقل عملی است.
- ۲ داشتن ویژگی‌هایی مانند انصاف و صداقت و رفتار براساس آن‌ها، در جهت سلامت اجتماع و خیر افراد است.
- ۳ شرط تشخیص رفتار درست از نادرست و دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی، سلامت و اعتدال عقل است.
- ۴ گرایش‌ات اخلاقی آدمی مانند دو کفه یک ترازو هستند و انگیزه‌ها، باعث سنگینی یکی نسبت به دیگری می‌شود.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۴۷ با توجه به نظرات افلاطون در مورد انسان و حقیقت او، کدام عبارت پذیرفتنی است؟

- ۱ هر موجود زنده و دارای نفس، یک جزء نامرئی به نام عقل دارد.
- ۲ نفس انسان در هنگام تولد تحقق ندارد، بلکه به تدریج ایجاد شده و به فعلیت می‌رسد.
- ۳ درک این مطلب که «یک چیز نمی‌تواند هم باد و هم نباشد» به نفس انسانی مربوط است.
- ۴ از میان موجودات، فقط انسان دارای حقیقت برتری است که محدودیت‌های ماده را ندارد.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۴۸ کدام عبارت بیانگر کارکرد ویژه عقل، نسبت به سایر قوا و ابزارهای شناخت است؟

- ۱ شناخت حقایق غیرمحسوس و ماوراءطبیعی
- ۲ تشخیص موارد استفاده از اشیاء گوناگون
- ۳ کسب مقدمات استدلال‌های قیاسی
- ۴ بررسی و تحلیل یافته‌های حسی

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۴۹ کدام عبارت در مورد امکان شناخت و مسائل مربوط به آن، قابل پذیرش است؟

- ۱ رفتار انسان با موجودات جهان، نشان می‌دهد که قدرت شناخت خود را باور دارد.
- ۲ شناخت، امری امکان‌پذیر است؛ پس چیزی وجود ندارد که بشر قادر به شناخت آن نباشد.
- ۳ این باور که انسان نمی‌تواند به همه خصوصیات موجودات دست یابد، نسبت شناخت را در پی دارد.
- ۴ تفاوت میان شناخت افراد از یک موضوع، نشان می‌دهد که شناخت هرکس، نسبت به خودش معتبر است.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۵۰ «تأکید بر نقش عقل در درک حرکت و سکون» و «توجه به حرکت، به عنوان جمع امور ناسازگار»، به ترتیب، به کدام فیلسوف مربوط می‌شود؟

- ۱ پارمنیدس - هراکلیتوس
۲ هراکلیتوس - پارمنیدس
۳ پارمنیدس - پارمنیدس
۴ هراکلیتوس - هراکلیتوس

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۵۱ کدام عبارت درست است؟

- ۱ با تأمل فیلسوفانه در شاخه‌هایی از فلسفه مانند فلسفه تاریخ و فلسفه حقوق، دانش‌هایی چون تاریخ و حقوق شکل می‌گیرد.
۲ فلسفه‌های مضاف در عین این‌که مسائل مشترک میان علوم و فلسفه را مطرح می‌کنند، بنیان‌های عقلی علوم نیز هستند.
۳ امکان شناخت وجود، فرع بر معرفت آن است و به همین دلیل یکی از مسائل فلسفه، امکان یا عدم امکان شناخت است.
۴ آن دسته از دانش‌هایی که قوانین بنیادی علوم را به وجودشناسی منتقل می‌سازند، شاخه‌های فلسفه هستند.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۵۲ ملاک درستی یا نادرستی یک گزاره از نظر یک فیلسوف، کدام است؟

- ۱ بتوان نوعی استدلال در درستی آن گزاره اقامه کرد.
۲ عقل بتواند درباره هستی و چیستی آن گزاره بیندیشد.
۳ استدلال برهانی، مطابقت آن گزاره را با واقعیت اثبات کند.
۴ استدلال‌های عقلی، سازگاری آن‌را با مبانی و اصول فلسفه نشان دهد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۵۳ نتیجه فلسفی کاربرد هراکلیتوس از مفهوم «لوگوس»، در کدام عبارت به نحو مناسب‌تری بیان شده است؟

- ۱ سخن انسان در واقع، اندیشه‌های یک حقیقت متعالی است.
۲ حقیقتی برتر از عقل انسان وجود دارد که عقل مظهر او است.
۳ آنچه در ذهن انسان است، با کلام ظاهر می‌شود و به دیگران می‌رسد.
۴ لوگوس، هم به معنای وجود متعالی و هم به معنای کلمه و سخن است.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۵۴ شناخت کدام مورد به دانش عملی مربوط می‌شود؟

- ۱ حد اعتدال قوای سه‌گانه نفس انسانی
۲ ویژگی ذاتی انسان و کارکردهای آن
۳ بررسی تجرد یا مادیت نفس انسان
۴ بررسی ویژگی‌های مغز انسان

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۵۵ کدام عبارت با دیدگاه‌های افلاطون ناسازگار است؟

- ۱ نظم، از عقل ناشی می‌شود و در آن ریشه دارد.
۲ امر تغییرناپذیر را فقط با تعقل می‌توان درک کرد.
۳ ساختار کلی جهان را با چند خدایی نمی‌توان توضیح داد.
۴ مثال خیر چون خورشیدی است که از حقیقت پرتو می‌گیرد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۵۶ کدام عبارت، به نظریه کانت در مورد فعل اخلاقی مربوط نمی‌شود؟

- ۱ به فرمان عقل صورت می‌گیرد.
- ۲ برای انجام وظیفه اخلاقی است.
- ۳ ناشی از گرایش‌های عالی انسانی است.
- ۴ در اطاعت از وجدان و در عین حال قابل تعمیم است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۵۷ کدام عبارت درست است؟

- ۱ به باور ابن‌سینا، روح انسان یک موجود ماوراء طبیعی است که در مرحله جنین کامل، به او تعلق می‌یابد و تا پایان حیات زمینی، بدن را همراهی می‌کند.
- ۲ ملاصدرا روح انسان را از بدن مستقل نمی‌داند و آن‌را نتیجه تکامل بدن می‌داند؛ بنابراین ویژگی خاص انسان این است که از پیچیدگی بسیار زیادی برخوردار است.
- ۳ سهروردی که به جای «وجود» از مفهوم نور استفاده می‌کند، نفس را آمیخته‌ای از نور و ظلمت می‌داند که از مشرق وجود دور افتاده و مشتاق بازگشت به آن‌جا است.
- ۴ فیلسوفان مسلمان چون ابن‌سینا و دیگران، علاوه بر استفاده از آموزه‌های افلاطون و ارسطو، به این شهود رسیده بودند که روح را موجودی مجرد و مسجود فرشتگان ببینند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۵۸ کدام عبارت درست است؟

- ۱ از نظر افلاطون نفس با ارزش‌ترین دارایی انسان و جزئی از عقل او است که قابل رؤیت نیست.
- ۲ کانت و دکارت در این امر اتفاق نظر دارند که نفس انسان از قوانین فیزیکی تبعیت نمی‌کند.
- ۳ وجه مشترک هابز و دکارت در انسان‌شناسی این است که هر دو، انسان را یک ماشین پیچیده می‌دانند.
- ۴ داروینیست‌ها نظریه داروین را در مورد منشأ پیدایش حیات پذیرفته و بنابراین رعایت اصول اخلاقی را ضروری نمی‌دانند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۵۹ کدام توصیف درباره واقعیت‌هایی که توسط عقل فهمیده می‌شود، درست است؟

- ۱ فقط از راه تفکر و استدلال قابل دستیابی است.
- ۲ قلمرو کاربرد آن، منحصر به شناخت عقلی است.
- ۳ موجود مادی و محسوس موضوع آن قرار نمی‌گیرد.
- ۴ اساس همه انواع دانش‌های بشری را تشکیل می‌دهد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۶۰ کدام عبارت، درباره فیلسوفان و تفکر فلسفی درست است؟

- ۱ رسیدن به شناخت درستی از واقعیت، مستلزم پرهیز از مغالطه است؛ از این رو، فیلسوفان با مغالطه‌ها سروکار دارند.
- ۲ فیلسوف می‌خواهد خود را از بند عادات نابخردانه، پیش‌داوری و تعصب برهاند و هدف او از کشف حقیقت، همین است.
- ۳ انسان موجودی کنج‌او متفکر است؛ کسانی که سؤالات و کنج‌اوهای خود را به نحو جدی پیگیری می‌کنند، اهل تفکر فلسفی‌اند.
- ۴ فیلسوف کسی است که در موقعیت‌های گوناگون زندگی می‌اندیشد و باورهای منظم و پیوسته دارد، هر چند استدلالی نداشته باشد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۶۱ کدام عبارت به نظریه افلاطون درباره معیار فضیلت، مربوط نمی‌شود؟

- ۱ کاری که ناشی از اعتدال باشد.
- ۲ آنچه که باعث سعادت آدمی شود.
- ۳ کاری که به فرمان عقل صورت گیرد.
- ۴ کاری که برای رسیدن به سعادت انجام شود.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۶۲ موضوع انسان‌شناسی فلسفی کدام است؟

- ۱ «خود» به معنای آنچه که هرکس از خود درمی‌یابد.
- ۲ ماهیت تفکر، به عنوان عالی‌ترین ویژگی انسان
- ۳ چیستی انسان و جایگاه او در عالم هستی
- ۴ روان به عنوان منشاء احساسات و رفتارها

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۶۳ کدام عبارت درباره قوه عقل، درست است؟

- ۱ یافته‌های آن یا در ریاضیات به کار می‌رود یا در فلسفه.
- ۲ همه قوای شناختی را مورد مطالعه و تحلیل قرار می‌دهد.
- ۳ شناخت‌های آن اساس و پایه هر نوع درک و آگاهی دیگری است.
- ۴ دریافت‌های آن به امور غیرمحسوس و ماورای طبیعت منحصر می‌شود.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۶۴ کدام عبارت درست است؟

- ۱ شخصی که بتواند نظرات خود را مستدل کند، فیلسوف است.
- ۲ برای تفکر یا فهم فلسفی، ضرورتی ندارد دانش فلسفه آموخته باشیم.
- ۳ فیلسوف حقیقی، همواره می‌کوشد تا واقعیت‌ها را با باورهای خود هماهنگ کند.
- ۴ هرگاه تعجب انسان در اثر یک عامل برانگیخته شود، با یک سؤال فلسفی مواجه می‌شود.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۶۵ مفهوم «عدالت» در دیدگاه‌های اخلاقی افلاطون، به کدامیک از عبارتهای زیر نزدیک‌تر است؟

- ۱ اعمال تساوی و برابری میان قوای سه‌گانه وجودی
- ۲ اعتدال و هماهنگی میان ابعاد و قوای وجودی انسان
- ۳ غلبه‌ی قوه‌ی عقلانی بر قوای شهوت و غضب و ممانعت آن‌ها از عمل
- ۴ ایجاد برابری در همه‌ی ابعاد فردی و اجتماعی برای رسیدن به سعادت

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۶۶ ملاصدرا و ابن‌سینا در مورد کدام عبارت، اختلاف‌نظر دارند؟

- ۱ روح بدن را به کار می‌گیرد، نه بدن روح را.
- ۲ روح و بدن در واقع تفاوتی با یکدیگر ندارند.
- ۳ رابطه‌ی روح و بدن شبیه رابطه‌ی قفس و پرنده است.
- ۴ بدن بیمار، روح را کسل می‌کند و روح افسرده بدن را بیمار می‌کند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۶۷ توضیح تأثیر متقابل روح و جسم، بنابر دیدگاه کدامیک، مشکل‌تر است؟

- ۱ ملاصدرا
- ۲ دکارت
- ۳ داروینیست‌ها
- ۴ ماتریالیست‌ها

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۶۸ کانت با کدامیک موافق است؟

- ۱ هیچ‌یک از شناخت‌های انسان ذاتی نیست.
- ۲ اصل علیت اصلی است که عقل آن را اثبات می‌کند.
- ۳ علیت طلوع خورشید نسبت به روشنی زمین، از پیش در دستگاه ادراکی موجود است.
- ۴ تصویری مانند زمان و مکان و علیت را، انسان از راه عقل به دست می‌آورد نه از راه حس و تجربه.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۶۹ بارزترین نشانه‌ی اعتبار شناخت حسی کدام است؟

- ۱ عقل به کمک این شناخت، اسرار و رموز طبیعت را می‌شناسد.
- ۲ با استفاده از آن می‌توان خطاهای گوناگون حواس را تشخیص داد.
- ۳ انسان نیازهای جسمانی خود را بر اساس یافته‌های آن برطرف می‌کند.
- ۴ فقط با استفاده از این شناخت می‌توانیم تمایز و تفاوت چیزها را بفهمیم.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۷۰ کدام عبارت درست است؟

- ۱ گسترده‌ی شناخت و فهم ما از جهان، نشان می‌دهد که توانایی شناخت ما حدی ندارد.
- ۲ کسی که توانایی شناخت برخی امور را مطلقاً منتفی بداند، امکان شناخت را منکر است.
- ۳ با پیشرفت‌های حیرت‌آور بشر در سده‌های اخیر، همه‌ی دانش‌های گذشته زیر سؤال رفته‌اند.
- ۴ کسی که معتقد است حقیقت غیرقابل شناخت است، ناخواسته وجود یک حقیقت را اثبات می‌کند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۷۱ کدام مورد، ویژه‌ی تفکر فلسفی است؟

- ۱ تأمل در باورهای بنیادین زندگی
- ۲ استفاده از روش عقلی و استدلالی
- ۳ تلاش برای رهایی از عادت‌های غیرمنطقی
- ۴ تلاش برای پاسخ قانونمند به سؤالات مطرح شده

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۷۲ کدام عبارت درست است؟

- ۱ به اعتقاد ارسطو یکی از عمل‌کردهای اخلاقی عقل این است که برای مثال، درک می‌کند فضیلت قوه‌ی غضب، خویشتن‌داری است.
- ۲ کانت معتقد است کاری که انسان در آن نفع شخصی نداشته باشد، فضیلت شمرده می‌شود؛ مانند وقتی که از روی دلسوزی به کسی کمک می‌کند.
- ۳ به اعتقاد فیلسوفان مسلمان، گرایش به خیر اخلاقی و تمایلات متضاد با آن، کم و بیش در همه انسان‌ها، چه معتقد به خدا باشند و چه نباشند، وجود دارد.
- ۴ از آن‌جا که فیلسوفان طبیعت‌گرا و ماتریالیست فقط منافع شخصی را به رسمیت می‌شناسند، معتقدند هرگاه انسان بتواند، باید به هر میزان که می‌خواهد آزاد باشد.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۰

۷۳ کدام عبارت مورد اختلاف ابن‌سینا و ملاصدرا است؟

- ۱ انسان حقیقتی دو بُعدی دارد.
- ۲ روح، موجودی مجرد با ظرفیت بی‌پایان است.
- ۳ روح موجودی غیرزمینی و از جنس مجردات است.
- ۴ هر اتفاقی برای جسم رخ دهد، روح خبردار می‌شود.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۰

۷۴ پروانه و دوستش درباره‌ی موضوعی با هم گفت‌وگو می‌کنند. پروانه به دوستش می‌گوید من برخلاف ارسطو معتقدم انسان یعنی موجود اخلاقی. موضوع این سخن پروانه و دوستش، کدام است؟

- ۱ مسائل اخلاقی
- ۲ فلسفه‌ی اخلاق
- ۳ موجودیت انسان
- ۴ حقیقت انسان

سراسری - انسانی - ۱۴۰۰

۷۵ کدام عبارت بیان‌گر نظر دکارت است؟

- ۱ با استفاده از دلایل استوار عقلی، پی می‌بریم که انسان دارای نفس مجرد است.
- ۲ اعتقاد به اموری مانند علیّت و خدا، جزء ساختارهای ذهن و ذاتی انسان‌ها است.
- ۳ بخشی از معرفت‌های ما بدون استفاده از هر نوع تجربه و مقدم بر آن درک می‌شود.
- ۴ معرفت‌های ذاتی اموری شهودی هستند که درک آن‌ها به عقل یا تجربه علمی نیازی ندارد.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۰

۷۶ این گزاره که «حواس برخلاف عقل، به تنهایی قادر به درک خطاهای خود نیستند»، با کدامیک از حیطه‌های زیر در معرفت‌شناسی ارتباط بیش‌تری پیدا می‌کند؟

- ۱ ماهیت شناخت
- ۲ امکان شناخت
- ۳ ابزارهای شناخت
- ۴ ارزش شناخت

سراسری - انسانی - ۱۴۰۰

۷۷ با بیان کدام یک از عبارت‌های زیر، فرد دچار تناقض شده است؟

- ۱ هیچ‌کس نیست که بتواند آنچه را خودش فهمیده، به دیگری هم منتقل کند.
- ۲ هیچ‌کس نیست که بتواند واقعیت داشتن یا واقعیت نداشتن جهان را با علم اثبات کند.
- ۳ هیچ‌یک از شناخت‌هایی که تاکنون درباره‌ی ساختار جهان به دست آورده‌ایم، عین واقعیت نیست.
- ۴ حواس ما کم و بیش دچار خطا می‌شود، بنابراین هیچ‌یک از یافته‌های حواس قابل اعتماد نیستند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

۷۸ کدام عبارت بیان‌کننده‌ی اندیشه‌های فیثاغورس و پیروان او است؟

- ۱ نظم ریاضی در همه‌ی موجودات، جریان دارد و جهان را فقط با دانش ریاضیات می‌توان شناخت.
- ۲ جهان ساختاری ریاضی دارد و مبادی اولیه‌ی موجودات، همان اصول شکل‌ها و عددها هستند.
- ۳ اصول ریاضیات درباره‌ی همه‌ی موجودات صادق است؛ زیرا عناصر اولی موجودات، سازنده‌ی اعداد هستند.
- ۴ اصول و مبادی اولیه‌ی جهان، سازنده‌ی اعداد و اصول اعدادند و اعداد، موجودات جهان را شکل داده‌اند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

۷۹ کدام مورد را می‌توان پرسش فلسفی دانست؟

- ۱ فلسفه چگونه دانشی است؟
- ۲ فلسفه‌ی خواندن نماز چیست؟
- ۳ زندگی کردن چه فایده‌ای دارد؟
- ۴ آیا تفکر تابع قواعد خاصی است؟

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

۸۰ سقراط و تئیتوس در مورد درستی کدام قضیه توافق دارند؟

- ۱ شناسایی معتبر و ادراک حسی دو چیز مختلف هستند.
- ۲ با توجه به ناپایداری طبیعت، معیار ثابتی برای شناخت وجود ندارد.
- ۳ حقیقت برای افراد یکسان نیست و برای هرکس، همان است که به ادراک او درمی‌آید.
- ۴ ممکن است حواس ما از یک چیز، در زمان‌های مختلف، دریافت‌های متفاوت داشته باشد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۸۱ از نظر سقراط، کدام ادعای ملتوس در مورد او حیرت‌آورتر بود؟

- ۱ این‌که مدعی بود چیزهایی می‌داند که دیگران نمی‌دانند.
- ۲ این‌که سخنوری توانا است که دیگران را فریب می‌دهد.
- ۳ این‌که جوانان را گمراه کرده و از دین اجدادی‌شان باز می‌دارد.
- ۴ این‌که به خدایان یونانی اعتقاد ندارد و از خدایی جدید سخن می‌گوید.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۸۲ کدام عبارت درست است؟

- ۱ فیلسوفان با مشاهده‌ی تغییرات گوناگون در موجودات، از علت هریک سؤال می‌کنند.
- ۲ اساس دانش فلسفه، این نظر است که وجود، قواعد و احکامی دارد که در علوم قابل بررسی نیست.
- ۳ اساس بحث وحدت و کثرت در مابعدالطبیعه، دسته‌بندی موجودات به انواع گوناگون است.
- ۴ حقیقت هستی، مفهوم مشترکی است که از خصوصیات پدیده‌ها و موجودات گوناگون درک می‌شود.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۸۳ طبق نظریه‌ی اخلاقی افلاطون، انسان نیکبخت کسی است که:

- ۱ از میان قوای خود، تنها به قوه‌ی عقل که عالی‌ترین قوه است، توجه کند.
- ۲ به چهار فضیلت حکمت، خویشتن‌داری، شجاعت و عدالت آراسته گردد.
- ۳ از امیال و افعال طبیعی دوری کرده و یکسره به انجام فضیلت‌ها بپردازد.
- ۴ عقل او در مقابل قوای شهوت و غضب ایستادگی کرده و اداره‌ی بدن را به عهده بگیرد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۸۴ کدام عبارت به نارسایی پوزیتیویسم اشاره می‌کند؟

- ۱ تجربه‌ی علمی صلاحیت و توان ورود به برخی از حیطه‌های معرفت بشری را ندارد.
- ۲ با آنچه که در دانش تجربی کسب می‌شود، نمی‌توان باورهای سودمندی کسب کرد.
- ۳ امور قابل ارزیابی تجربی، در صورتی‌که با تجربه اثبات نشوند، فاقد اعتبار معرفتی هستند.
- ۴ هر فردی متناسب با وضعیت خود، به شناختی می‌رسد که با شناخت دیگری متفاوت است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۸۵ کدام عبارت درباره‌ی شناخت عقلی درست است؟

- ۱ یافته‌های آن، اساس دانش‌های گوناگون بشری است.
- ۲ اقسام مختلفی دارد که درون‌نگری یکی از آن‌ها است.
- ۳ نوعی درک بدون واسطه و براساس تأمل در خود است.
- ۴ در برخی از موارد، مستلزم بهره‌گیری از یافته‌های حسی است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۸۶ این واقعیت که «حقایق فراوانی در عالم هست که آن‌ها را نمی‌دانیم و نمی‌شناسیم»، به کدام‌یک از حیطه‌های معرفت‌شناسی مربوط می‌شود؟

- ۱ ابزارهای شناخت ۲ ماهیت شناخت ۳ امکان شناخت ۴ قلمرو شناخت

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۸۷ کدام مورد را نمی‌توان از دفاعیات سقراط در دادگاه نتیجه گرفت؟

- ۱ اجرای فرمان خدا، از هر امر دیگری مهم‌تر است.
- ۲ کسی‌که ادعای دانایی می‌کند، در پی حقیقت نیست.
- ۳ دانایی از آن خدا است و انسان را از آن بهره‌ای نیست.
- ۴ کسی‌که از ترس، کار درست را رها کند، سزاوار سرزنش است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۸۸ با توجه به نظرات فیلسوفان اولیه، کدام عبارت درست است؟

- ۱ گزنوفانس معتقد بود خدای خدایان در هیچ چیز شبیه موجودات جهان نیست و بی‌همتا است.
- ۲ پارمیندس نخستین کسی بود که به روشنی دریافت «بودن» و «شدن» از ویژگی‌های اساسی موجودات است.
- ۳ هراکلیتس معتقد بود ستیزه و جنگ دائمی، موجودات را ایجاد می‌کند و آتش، آن‌ها را سوزانده و نابود می‌کند.
- ۴ از آثار تالس می‌توان فهمید که معتقد بوده ماده‌ی اولیه‌ی سازنده‌ی جهان، آب است و بنیان اشیا بر آب قرار گرفته است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۸۹ کدام عبارت توصیف درستی از حیطه‌های فلسفه ارائه می‌دهد؟

- ۱ فلسفه اولی، پل ارتباط میان فلسفه‌های مضاف و دانش‌های بشری است.
- ۲ فلسفه اولی بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه‌های فلسفه را دربر می‌گیرد.
- ۳ فلسفه‌های مضاف، مسائل خاص فلسفه را وارد حیطه‌های گوناگون علوم و فنون می‌کنند.
- ۴ هر شاخه‌ی فلسفه، قسمتی از فلسفه است که بنیان آن را یکی از شاخه‌های علوم می‌سازد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۹۰ کدام عبارت درست است؟

- ۱ برخی از مسائل فلسفه با روش تجربی قابل بررسی است، اما روش کلی فلسفه، روش عقلی است.
- ۲ فلسفه مانند همه‌ی دانش‌های دیگر قانونمند است و با استفاده از روشی خاص، مسائل خود را بررسی می‌کند.
- ۳ تفکر فلسفی خاص فیلسوفان نیست، بلکه از همان آغازین روزهای حیات هر انسانی خود را نشان می‌دهد.
- ۴ همه‌ی انسان‌ها به شرط دقت در افکار، تصمیمات و اعمال روزمره‌ی خود، دچار نوعی حیرت فلسفی می‌شوند.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۹۱ درباره‌ی درستی کدام عبارت، افلاطون و تئتئوس هم‌عقیده بودند؟

- ۱ هیچ انسانی نمی‌تواند عاقل‌تر از انسان دیگری باشد.
- ۲ آنچه حواس هرکسی گواهی می‌دهد، برای او عین حقیقت است.
- ۳ ادراک حسی نسبی است و از شخصی به شخص دیگر فرق می‌کند.
- ۴ ادراک حسی حقیقت هر چیز را درمی‌یابد و احتمال خطا در آن نمی‌رود.

سراسری-انسانی-۹۹

۹۲ سقراط هنگام دفاع از خود در برابر اتهامات ملتوس، برای بیان حقیقت، کدام ویژگی را سزاوارتر می‌دانست؟

- ۱ درستی عقیده
- ۲ زیبایی کلام
- ۳ سادگی سخن
- ۴ مستدل بودن گفته‌ها

سراسری-انسانی-۹۹

۹۳ کدام عبارت درست است؟

- ۱ نخستین تأملات بشر در مورد هستی، از یونان باستان به یادگار مانده است.
- ۲ آموزش‌های سوفسطائیان باعث گسترش فنون استدلال و شکل‌گیری دانش منطق شد.
- ۳ مشرق زمین سرچشمه‌ی اندیشه‌های فلسفی بشر و نخستین زادگاه فلسفه بوده است.
- ۴ اگر هر ادعایی قابل اثبات باشد، هیچ تفاوتی میان حقیقت و خطا وجود نخواهد داشت.

سراسری-انسانی-۹۹

۹۴ کدام نظر درباره‌ی فعل اخلاقی، با نظرات کانت ناسازگار است؟

- ۱ قابل تعمیم است.
- ۲ براساس حکم وجدان است.
- ۳ در جهت نیل به سعادت است.
- ۴ احساسات در آن دخالتی ندارد.

سراسری-انسانی-۹۹

۹۵ با توجه به دیدگاه ملاصدرا در انسان‌شناسی، کدام عبارت درست است؟

- ۱ روح و بدن وحدتی حقیقی دارند، به گونه‌ای که روح درون بدن است.
- ۲ انسان ضرورتاً مسیر تکاملی خود به سوی خدا را طی می‌کند.
- ۳ مراحل تکاملی انسان، در طبیعت به پایان می‌رسد.
- ۴ روح نتیجه‌ی رشد و تکامل جسم و بدن است.

سراسری-انسانی-۹۹

۹۶ کدام عبارت، بیان‌کننده‌ی مواردی از نقض نظریه‌ی پوزیتیویست‌ها است؟

- ۱ دانش تجربی واقعیت را آن‌طور که هست، نشان نمی‌دهد.
- ۲ با پیشرفت علم، بسیاری از نظریه‌های علمی تغییر کرده‌اند.
- ۳ دانشمندان در بررسی نظریه‌های علمی نیز، از ابزار عقل استفاده می‌کنند.
- ۴ هرکس متناسب با باورهای خود، به شناختی متفاوت از دیگران دست می‌یابد.

سراسری-انسانی-۹۹

۹۷ این عبارت که «معلوم است که ما از خود و جهان پیرامون، شناختی داریم»، به کدامیک از حیطه‌های معرفت‌شناسی مربوط می‌شود؟

- ۱ ابزارهای شناخت
- ۲ قلمرو شناخت
- ۳ ماهیت شناخت
- ۴ امکان شناخت

سراسری-انسانی-۹۹

۹۸ کدام عبارت را می‌توان از دفاعیات سقراط نتیجه گرفت؟

- ۱ منشاء همه‌ی بدی‌ها و ناراستی‌ها، نادانی انسان است.
- ۲ دانای حقیقی خداست و فقط آن‌چه او می‌گوید، درست است.
- ۳ هرکس خدا را باور داشته باشد، باید صفات او را نیز بپذیرد.
- ۴ کسی‌که خورشید و ماه را به خدایی بپذیرد، سزاوار سرزنش است.

سراسری-انسانی-۹۹

۹۹ پارمیندس از این استدلال که هستی از نیستی به وجود نمی‌آید و نیستی به هستی تبدیل نمی‌شود، به کدام نتیجه می‌رسد؟

- ۱ حقیقت هستی، امری ثابت است و حرکت در آن راه ندارد.
- ۲ آن‌چه که هست، هست و آن‌چه که نیست، نیست.
- ۳ وجود، همان «بودن» و صیروت و حرکت، همان «شدن» است.
- ۴ بودن و شدن، از مفاهیم اساسی فلسفه هستند.

سراسری-انسانی-۹۹

۱۰۰ کدام عبارت درست است؟

- ۱ رشته‌های مختلف دانش، رابطه‌ی فلسفه‌ی اولی با فلسفه‌های مضاف هستند.
- ۲ در حیطه‌ی فلسفه‌ی سیاست، یک فیلسوف در عین حال باید سیاستمدار هم باشد.
- ۳ فلسفه اولی بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه‌های فلسفه را دربر می‌گیرد.
- ۴ مکتب‌های گوناگون تربیتی عصر حاضر، در آثار بسیاری از فیلسوفان قدیمی ریشه دارد.

سراسری-انسانی-۹۹

۱۰۱ کدام مورد تفاوت اساسی فلسفه را با سایر علوم نشان می‌دهد؟

- ۱ ارائه‌ی دیدگاه‌های کلی
- ۲ موضوع و مسائل آن
- ۳ حیرت در برابر هستی
- ۴ استفاده از روش عقلی

سراسری-انسانی-۹۹

۱۰۲ اعتقاد به کدام مطلب، معتقدان به اصالت فرد را از طرفداران اصالت جامعه جدا می‌کند؟

- ۱ وجود جامعه وابسته به وجود افراد است.
- ۲ جامعه همان مجموع افراد اجتماع است.
- ۳ جامعه، تجمع مردمی با هدف‌های مشترک است.
- ۴ حیثیت اجتماعی، وابسته به وجود جامعه است.

سراسری-انسانی-۹۵

۱۰۳ کدام عبارت نادریست است؟

- ۱ علامه طباطبایی معتقد بود که در اندیشه‌های ملاصدرا، ظرفیت پاسخگویی به مسائل فلسفی روز وجود دارد.
- ۲ با سقوط دولت صفویان و ظهور قاجاریه، جنب‌وجوشی در حوزه فرهنگ پدید آمد و مسائل تازه فلسفی مطرح شد.
- ۳ یکی از آثار ورود فلسفه‌های اروپایی به ایران، رونق تدریس و گفت‌وگو در مورد اندیشه‌های فیلسوفان مسلمان بود.
- ۴ فعالیت‌های فلسفی علامه طباطبایی به حوزه محدود نمی‌شد، وی از گفت‌وگو با فرهنگ‌های دیگر استقبال می‌کرد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۰۴ کدام عبارت بیانگر دیدگاه ابن‌سینا است؟

- ۱ هر حرکتی که اتفاق می‌افتد، در موجودی که حرکت می‌کند، منشأ دارد.
- ۲ دقت در هر جزئی از حرکات طبیعی، آدمی را از قانون حاکم بر طبیعت آگاه می‌کند.
- ۳ غایت و هدف هر موجودی در جهان طبیعت، از همان ابتدای وجود او تعیین شده است.
- ۴ در نظام طبیعی جهان قرار گرفتن مانع در مسیر موجود، در رسیدن او به کمال کمک می‌کند.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۰۵ کدام عبارت با نظر عموم فیلسوفان مسلمان سازگار است؟

- ۱ اساس پذیرش هر آئینی استدلال عقلی است و پذیرش یک سخن بی‌دلیل، نشانه خروج از حقیقت انسانی است.
- ۲ افزایش تلاش‌های علمی، راه‌هایی از تعارضی است که میان داده‌های وحی و دستاوردهای عقل وجود دارد.
- ۳ نوزاد انسان در مرحله عقل هیولانی، درست مانند یک حیوان است؛ زیرا هیچ نوع ادراک عقلانی ندارد.
- ۴ حقیقت واحد است، اما راه‌های متفاوتی انسان را به آن می‌رساند و این راه‌ها موبد همدیگرند.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۰۶ با توجه به مبانی ملاصدرا کدام عبارت را باید پذیرفت؟

- ۱ نظریه امکان فقری، ذات و ماهیت هر موجودی را یکپارچه نیاز به غنی بالذات می‌بیند.
- ۲ برهان خاص ملاصدرا بر اثبات خدا، به نیاز موجود با صرف نظر از وجود و عدمش می‌نگرد.
- ۳ ملاصدرا نیاز ممکن‌الوجود به غیر را امکان فقری نامید و برهان خود را بر اساس آن بنا کرد.
- ۴ این نگاه ملاصدرا که واقعیت هر موجود عین وابستگی است، برهان امکان و وجوب را متحول کرد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۰۷ کدام مورد می‌تواند سبب اعتقاد به اتفاق، به معنای نفی اصل سنخیت، باشد؟

- ۱ ناآگاهی از آثار گوناگون یک پدیده
- ۲ وابستگی یک پدیده به عوامل گوناگون
- ۳ بی‌اعتبار دانستن تجربه‌های بشری
- ۴ ناتوانی از پیش‌بینی آینده

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۰۸ کدام عبارت می‌تواند به منزله شاهدی بر نادرستی نظر تجربه‌گرایان، در مورد منشأ اصل علیت، تلقی شود؟

- ۱ درک توالی دو پدیده، بدون استفاده از اصل علیت غیرممکن است.
- ۲ علیت از نخستین اصولی بوده که فکر بشر متوجه آن شده است.
- ۳ اساس همهٔ کاوش‌های علمی بشر اصل علیت است.
- ۴ همهٔ انسان‌ها ناخودآگاه اصل علیت را باور دارند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۰۹ با توجه به نسبت‌های محتمل میان یک موضوع فرضی با وجود، کدام عبارت قابل پذیرش است؟

- ۱ حمل وجود بر هر موجودی ممکن است وجوبی، امکانی یا امتناعی باشد.
- ۲ به جهت رابطهٔ امکانی میان وجود با ماهیت است که برخی از ماهیات می‌توانند تحقق یابند.
- ۳ رابطهٔ وجود با هیچ موضوعی نمی‌تواند وجوبی باشد؛ زیرا حمل وجود بر موجود نیازمند دلیل است.
- ۴ اگر چیزی را واقعی ندانسته و سپس متوجه شویم که وجود داشته، مطمئن می‌شویم که ممکن‌الوجود است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۱۰ کدام عبارت معنای مغایرت وجود و ماهیت را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱ هر مفهومی در ذهن، از دو جزء وجود و ماهیت تشکیل شده است.
- ۲ از یک موجود در واقعیت، دو معنای مختلف می‌توان به دست آورد.
- ۳ حمل وجود بر هر ماهیتی به دلیل حسی یا عقلی محض نیازمند است.
- ۴ با اینکه از وجود برخی موجودات مطمئنیم، ماهیت آنها را نمی‌شناسیم.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۱۱ کدام عبارت درست است؟

- ۱ ورود فلسفه‌های اروپایی به ایران، اساتید فلسفهٔ اسلامی را با اندیشه‌های فارابی، ابن‌سینا و ملاصدرا هم آشنا کرد.
- ۲ در اصول فلسفه و روش رئالیسم، علامه طباطبایی، شفای ابن‌سینا و اسفار ملاصدرا را به سبک روز مطرح کرده‌اند.
- ۳ علامه طباطبایی به منظور ملاقات با اساتید دانشگاه‌ها، فعالیت‌های فلسفی خود را به خارج از حوزه گسترش دادند.
- ۴ شهید مطهری علاوه بر نگارش کتاب‌هایی دربارهٔ مسائل فلسفی زمان، آثاری در تبیین آرای فیلسوفان مسلمان دارد.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۴ تیرماه

۱۱۲ با توجه به طبیعت‌شناسی ابن‌سینا کدام عبارت درست است؟

- ۱ شرور ظاهری در اصل خیر هستند؛ زیرا طبیعت هر موجود ضرورتاً او را به خیر و کمال خود می‌رساند.
- ۲ منشأ طبع و ذات خاص هر موجود طبیعی، حرکات و تغییراتی است که در کل جهان طبیعت رخ می‌دهد.
- ۳ مرتبه‌ای از سلسله مراتب هستی، طبیعت است که برخلاف سایر مراتب، تضاد و تعارض لازمه وجود آن است.
- ۴ علم حقیقی به طبیعت زمانی حاصل می‌شود که ویژگی‌ها و روابط وجودی پدیده‌های آن بررسی و کشف شوند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۴ تیرماه

۱۱۳ با توجه به دیدگاه فیلسوفان مسلمان، کدام عبارت قابل پذیرش است؟

- ۱ بهره‌گیری از عقل زمینه‌ساز ایران است، اما ایمان و شناخت عقلانی دو حقیقت متفاوت دارند.
- ۲ عقل انسان توسط عقل فعال از قوه به فعل می‌رسد، یعنی از سوی او با دانش‌های گوناگون پر می‌شود.
- ۳ از آنجا که عقل ذاتی انسان است، پذیرش یک سخن بی‌دلیل، نشانه خروج از حقیقت انسانی است.
- ۴ کُنه و اساس ایمان، حقایقی است که بر اساس براهین عقلی اقامه شده و عقل انسان آن را می‌پذیرد.

سراسری-انسانی-۱۴۰۴ تیرماه

۱۱۴ کدام عبارت درست است؟

- ۱ ابن‌سینا از برهان اثبات خدا نتیجه می‌گیرد که موجودات یا وجودشان امکانی است و یا واجب‌الوجودند.
- ۲ چنانکه راسل می‌گوید، اگر بناست که هر چیزی علتی داشته باشد، آن چیز هم می‌تواند خدا باشد و هم جهان.
- ۳ فیلسوفان مسلمان در کنار اذعان به نیاز عقل به باور خدا، به نقش این باور در معنابخشی به زندگی نیز، معتقدند.
- ۴ تفاوت برهان ملاصدرا در اثبات خدا نسبت به ابن‌سینا، این است که به بی‌نیازی یا نیازمندی موجودات توجه دارد.

سراسری-انسانی-۱۴۰۴ تیرماه

۱۱۵ انکار اصل سنخیت با پذیرش کدام مورد قابل جمع است؟

- ۱ امکان پیش‌بینی وقایع
- ۲ اعتبار تعلیم و تربیت
- ۳ نظام‌مند بودن جهان
- ۴ امکان اثبات مبدأ هستی

سراسری-انسانی-۱۴۰۴ تیرماه

۱۱۶ مضمون کدام عبارت را می‌توان شاهدی بر نادرستی نظر تجربه‌گرایان، در مورد منشأ اصل علیت دانست؟

- ۱ هر نوع سؤال از چرایی، بر اساس باور اصل علیت است.
- ۲ همواره، یافتن مصداق‌های علیت نیازمند تجربه و آموزش است.
- ۳ همه انسان‌ها ناخودآگاه باور دارند که حوادث خودبه‌خود رخ نمی‌دهند.
- ۴ علیت از نخستین مسائل فلسفی بوده که فکر بشر را مشغول کرده است.

سراسری-انسانی-۱۴۰۴ تیرماه

۱۱۷ اگر بدانیم که یک مصداق و فقط یک مصداق از یک مفهوم محقق است، کدام مطلب درباره آن قطعی است؟

- ۱ واجب‌الوجود بالذات است.
- ۲ وجودش اجتناب‌ناپذیر است.
- ۳ رابطه مفهوم آن با وجود امکانی است.
- ۴ علتی داشته که آن را تحقق بخشیده است.

سراسری-انسانی-۱۴۰۴ تیرماه

۱۱۸ با توجه به مباحث نسبت میان ماهیت و وجود، کدام عبارت را می‌توان پذیرفت؟

- ۱ هر انسانی ضرورتاً هم میرنده است و هم مرگ‌اندیش و حمل هر دو ویژگی بر انسان، نیازمند دلیل است.
- ۲ برای حمل چیستی بر مفهوم وجود نیازمند دلیل هستیم، دلیل حسی و تجربی یا عقلی محض.
- ۳ از نگاه فلسفی آب موجود واحدی است، یعنی ما از چیستی و هستی آن، یک چیز می‌فهمیم.
- ۴ وقتی می‌گوییم «انسان حیوان ناطق است»، یعنی «حیوان» و «ناطق» اجزای انسان هستند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۴-تیرماه

۱۱۹ کدام عبارت با اصل وحدت حقیقت وجود ناسازگار است؟

- ۱ خارج از ذهن انسان، هیچ موجودی، چیزی جز وجود نیست.
- ۲ ذهن انسان از هر موجودی، بیش از یک مفهوم درک می‌کند.
- ۳ مفهوم وجود نسبت به موجودات گوناگون، معانی متفاوتی می‌یابد.
- ۴ موجودات جهان، هم ویژگی‌هایی مشترک و هم ویژگی‌هایی خاص خود را دارند.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲۰ کدام عبارت، اساس ورود به فلسفه سیاسی را از نظر فارابی بیان می‌کند؟

- ۱ هدف اصلی شکل‌گیری جامعه، سعادت انسان است.
- ۲ رئیس جامعه باید به عالی‌ترین درجه عقل رسیده باشد.
- ۳ جایگاه افراد در مدینه فاضله، متناسب با توانایی‌های آنان است.
- ۴ انسان‌ها از آغاز پیدایش خود، به زندگی جمعی تمایل داشته‌اند.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲۱ کدام عبارت قابل پذیرش است؟

- ۱ حکیمان ایران باستان مفهوم عقل را هم در معنای هستی‌شناسانه و هم در معنای معرفت‌شناسانه آن به کار می‌برده‌اند.
- ۲ فیلسوفان مسلمان از سخن کتاب‌های آسمانی نتیجه گرفته‌اند که عواملی مانند عالم عقل با حواس قابل درک نیست.
- ۳ فارابی معتقد است عقل انسانی نیز جزئی از عالم عقول است و با تربیت می‌تواند حقایق موجودات را شهود نماید.
- ۴ کاربرد هراکلیتوس از «لوگوس» نشان می‌دهد که وی جهان را مانند سخن، ظهور افکار متعالی آدمی می‌داند.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲۲ در کدام مورد همه ویژگی‌های ذکر شده برای خدا از نظر نیاز یا عدم نیاز به هستی دیگر موجودات، یکسان‌اند؟

- ۱ مثال خیر، صانع، پیوسته ثابت
- ۲ تغییرناپذیر، دارای حیات، خوبی مطلق
- ۳ شریف‌ترین موجود، جمال و زیبایی، نادیدنی
- ۴ محرک اول، دارای عالی‌ترین اندیشه، ضرورتاً موجود

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲۳ پذیرش کدام عبارت به معنای نفی علیت یا یکی از لوازم آن است؟

- ۱ رفتار بشر تأثیری در فرجام جهان ندارد.
- ۲ حوادث جهان توسط نیرویی قهار مقدر شده است.
- ۳ مقصد نهایی جهان برای بشر قابل پیش‌بینی نیست.
- ۴ سرنوشت نهایی جهان با حوادث پیشین آن نسبتی ندارد.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲۴ کدام عبارت درست است؟

- ۱ به باور فیلسوفان مسلمان تنها قاعده‌ای که انسان از ابتدای حیاتش می‌شناسد، امتناع اجتماع نقیضین است.
- ۲ هیوم مانند همه تجربه‌گرایان معتقد است که برای تبیین اصل علیت، می‌بایست از شیوه تجربی بهره گرفت.
- ۳ فیلسوفان تجربه‌گرا برخلاف ابن‌سینا و دکارت، باور ندارند که انسان با ذهنی ساخته و پرداخته متولد می‌شود.
- ۴ همه تجربه‌گرایان به جز هیوم معتقدند که به طور کلی، هر علتی همواره و در همه جا معلول خاص خود را دارد.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲۵ گر در هر یک از سطرهای زیر، مفهوم دوم را به مفهوم اول نسبت داده و مفهوم چهارم را از مفهوم سوم سلب کنیم، در کدام سطر، نسبت‌های یکسان نخواهیم داشت؟

۱ مربع و 360° - تعریف و دارای نسبت	۲ مثلث و سه پاره‌خط - حیوان و حساس
۳ عقل فعال و زمانمند - دایره و خط منحنی	۴ مضرب هفت و فرد - دارای حرکت و دارای علم

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲۶ تردید در تشخیص ذات و ماهیت یک موجود در عین اطمینان از وجود آن، مؤید کدام مطلب است؟

- ۱ تشخیص ذاتیات یک موجود بدون تشخیص حقیقت آن ممکن نیست.
- ۲ علم به هستی یک چیز مستلزم آگاهی از حقیقت آن نیست.
- ۳ حمل وجود بر یک ماهیت به دلیل عقلی یا حسی نیاز دارد.
- ۴ علم به وجود یک موجود، قبل از علم به حقیقت آن است.

سراسری-انسانی-اردیبهشت ۱۴۰۴

۱۲۷ علامه طباطبائی بعد از بررسی نیازهای جامعه و شرایط حوزه، به چه کاری اقدام نمودند؟

- ۱ استفاده از روح تفکر فیلسوفان اروپایی در بیان فلسفه اسلامی
- ۲ ارائه مجموعه‌ای غنی از مباحث علمی در کنار تفسیر آیات قرآن
- ۳ غنا بخشیدن به حیات علمی جامعه با تربیت شاگردانی مستعد و دانشمند
- ۴ استفاده از ذخایر حکمت صدرایی و فلسفه مشائی در پاسخ به مسائل فلسفی روز

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۲۸ با توجه به نظام فکری شیخ اشراق، کدام عبارت درست است؟

- ۱ اگر زمانی اتفاق افتد که حکیمی در بحث استاد بوده و ریاست جامعه با او باشد، حقایق امور را از حق تعالی دریافت می‌کند.
- ۲ حکمت اشراق مانند حکمت مشائی در پی شناخت هستی است، اما اختلاف موجودات را ناشی از اختلاف در ماهیات نمی‌داند.
- ۳ رستگاری عبارت است از وصول کامل به نور مطلق؛ انسانی که از این موهبت بی‌بهره است، در جهان تاریکی کامل جای دارد.
- ۴ حکمت اشراقی، حکمتی است که حاصل شهودات و تجربه‌های درونی فیلسوفان شرقی است که اهل فارس بوده‌اند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۲۹ کدام عبارت درست است؟

- ۱ دانشمندان در قرن اول و دوم هجری، برای طرح مسائل دینی فلسفی از زبان عقل بهره می‌بردند.
- ۲ حیات فلسفی مسلمانان دو قرن پس از ظهور اسلام و همزمان با آغاز گفتگو در مباحث اعتقادی پا گرفت.
- ۳ گسترش حیات علمی باعث می‌شود که عقلانیت وارد فرهنگ عمومی جامعه شده و علوم مختلف شکل گیرند.
- ۴ از زمینه‌های پیدایش حیات تعقلی در جهان اسلام، نهضت ترجمه متون بود که باعث رشد دانش‌های گوناگون شد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۳۰ کدام عبارت با آن جنبه از عقل که بیشتر مورد توجه ارسطو بود، مناسبت بیشتری دارد؟

- ۱ آن جنبه که در شناخت هستی و تدبیر امور، از برهان استفاده می‌کند.
- ۲ عقل از آن جنبه که توانایی شناخت موجودات طبیعی را دارد.
- ۳ حقیقتی که انسان هنگام استدلال به آن متصل می‌شود.
- ۴ برترین مرتبه عقل که قادر به شهود و استدلال است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۳۱ کدام یک عبارت زیر را به درستی کامل نمی‌کند؟

«از نظر فارابی اگر سلسله علت‌ها تا بی‌نهایت به عقب برگردند،»

- ۱ باید بی‌نهایت پدیده موجود باشد.
- ۲ نوبت به معلولی که پیش روی ما است، نمی‌رسد.
- ۳ وجود هیچ چیز ضروری نمی‌شود.
- ۴ باید یک علت نخستین هم موجود باشد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۳۲ کدام عبارت بیانگر نظر ارسطو است؟

- ۱ هیچ متحرکی به‌جز واقعیت الهی، بدون محرک نیست.
- ۲ مبدأ نخستین جهان، موجودی است که نمی‌تواند نباشد.
- ۳ در مقایسه دو موجود، همیشه یکی کامل‌تر از دیگری است.
- ۴ هر جا یک خوب باشد، باید خوب‌تری هم که واقعیت الهی است، باشد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۳۳ بیشترین اختلاف نظر فیلسوفان در باب علیت، پیرامون کدام موضوع است؟

- ۱ درک چرایی ضرورت تحقق معلول در صورت وجود علت
- ۲ نحوه کشف علل موجودات طبیعی و روابط میان آنها
- ۳ درک اساس تفاوت رابطه علیت با سایر روابط
- ۴ طریقه یافتن علل متناسب با پدیده‌ها

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۳۴ حمل ناطق بر حیوان به کدام حمل شبیه است؟

- ۱ دانش بر تصور
- ۲ حساس بر حیوان
- ۳ کاذب بر قضیه
- ۴ جسمانی بر انسان

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۳۵ کدام عبارت درباره علامه طباطبائی، درست است؟

- ۱ یکی از ویژگی‌های کتاب‌هایشان، نگاه تطبیقی به مسائل است که تا آن زمان در ایران سابقه نداشت.
- ۲ جلسات تدریسشان که در قم آغاز شد، از ابتدا بسیار پررونق و از مهم‌ترین جریان‌های فکری آن زمان بود.
- ۳ روش تفسیری خود را که روش قرآن به قرآن و در نوع خود بدیع است، از امام خمینی (ره) آموخته بودند.
- ۴ دیدارهایشان با فیلسوفانی که برای تحقیق به ایران می‌آمدند، موجب آشنایی جهان با تفکر شیعی گردید.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۱۳۶ کدام عبارت با توجه به دستگاه فلسفی شیخ اشراق، قابل قبول است؟

- ۱ حکیم متأله کسی است که در بحث عقلی و سلوک قلبی استاد بوده و ریاست جامعه به دست او باشد.
- ۲ روح انسان تا زمانی که به رستگاری کامل نائل نشده است، در مرحله‌ای از مراحل مغرب وسطی جای دارد.
- ۳ اساس حکمت اشراقی، شهود قلبی و تجربه درونی فیلسوف است که به کمک استدلال و عقل بیان می‌شود.
- ۴ حکمت اشراقی را از آن رو اشراقی خوانده‌اند که ظهور دستاوردهای عقلی حکیمان اشراقی اهل فارس است.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۱۳۷ با توجه به وقایع سده‌های ابتدایی در جهان اسلام، کدام عبارت درست است؟

- ۱ همزمان با پیدایش اولین بحث‌های اعتقادی میان مسلمانان، فیلسوفانی ظهور کردند و حیات فلسفی شکل گرفت.
- ۲ گسترش بحث‌های اعتقادی و فلسفی، زمینه‌ساز ظهور نوعی پویایی شد که می‌توان آن را حیات عقلی نامید.
- ۳ در نهضت ترجمه، کتاب‌هایی در فلسفه و دیگر رشته‌ها، از چندین زبان به عربی و از عربی به زبان‌های دیگر ترجمه شد.
- ۴ نهضت ترجمه به مباحث اعتقادی جنبه عقلی قوی‌تری بخشید و به ظهور نظریه‌پردازانی در زمینه علوم طبیعی نیز منجر شد.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۱۳۸ کدام عبارت درباره عقل، به معنای رایج نزد عموم مردم، درست است؟

- ۱ هم به معنای یک حقیقت متعالی و هم به معنای خرد و اندیشه به کار می‌رود.
- ۲ موجودی غیرمادی است که در افعال خود از مقدمات مادی بی‌نیاز است.
- ۳ هم درباره هست‌ها و نیست‌ها و هم در باید‌ها و نبایدها بحث می‌کند.
- ۴ ویژگی ذاتی انسان است که همه انسان‌ها هنگام تولد واجد آن هستند.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۱۳۹ کدام عبارت درست است؟

- ۱ تفاوت اساسی برهان فارابی و ابن‌سینا در اثبات وجود خدا، مقدمات به کار رفته در هریک از این دو است.
- ۲ برهان امکان فقری، با استفاده از مقدمات برهان وجوب و امکان و با بیان تازه‌ای توسط ملاصدرا مطرح شد.
- ۳ فارابی دو برهان مهم دارد که در یکی محال بودن سلسله علل نامتناهی و در دیگری وجود خدا را اثبات می‌کند.
- ۴ در صورتی‌که تعداد اشیای جهان را نامحدود بدانیم، برهان وجوب و امکان برای اثبات وجود خداوند قابل استفاده نیست.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۱۴۰ کدام نام یا توصیف برای خداوند، مستلزم فرض مخلوقات نیست؟

- ۱ شریف‌ترین موجود
- ۲ ضرورتاً موجود
- ۳ محرک نامتحرک
- ۴ دمیورژ

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۱۴۱ فرض یک ترازوی سالم با دو کفه خالی و مساوی که ناگهان از حالت تعادل خارج شده و یک کفه پایین می‌رود، به کدام فرض شباهت دارد؟

- ۱ علت ناقصه برای وجود معلول کافی بوده است.
- ۲ علت تامه تحقق معلول، قبلاً موجود بوده است.
- ۳ معلول خودبه‌خود و بدون علت هستی‌بخش تحقق یافته است.
- ۴ معلول از حیث ذات ممکن‌الوجود بوده و اکنون تحقق یافته است.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۱۴۲ حمل « 180° بر زوایای داخلی مثلث» با کدام حمل مناسبت بیشتری دارد؟

- ۱ قابل صدق و کذب بر قضیه
- ۲ راست‌قامت بر انسان
- ۳ اندیشنده بر انسان
- ۴ دانش بر تصدیق

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۳

۱۴۳ کدام عبارت معنای «ماهیت و اعتباری بودن آن» را در حکمت متعالیه، به نحو مناسب‌تری بیان می‌کند؟

- ۱ مفهومی که ذهن از حقیقت موجودات انتزاع می‌کند.
- ۲ مفهومی که تمایز و اختلاف موجودات به آن برمی‌گردد.
- ۳ مفهومی که از چیستی هر موجود در ذهن منعکس می‌شود.
- ۴ چیستی موجودات که ساخته و پرداخته ذهن اشخاص است.

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۱۴۴ کدام مورد در شمار کارکردهای عقل در مرحله بالملکه است؟

- ۱ درک تأثیر گذر زمان بر جسمی مانند A
- ۲ جست‌وجوی علت روشنایی پس از دیدن آن
- ۳ تشخیص تعارض دو رفتار و تأثیر آن بر مخاطب
- ۴ فهم اینکه دو جسم، همزمان در یک‌جا نمی‌گنجند

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۱۴۵ کدام عبارت تفاوت اصلی میان فیلسوفان مسلمان را با پراگماتیست‌های معناگرا، در باب معناداری زندگی بیان می‌کند؟

- ۱ اولین شرط معناداری زندگی، اثبات خدا با دلایل و مبانی عقلی است.
- ۲ تا وقتی که خدا را با عقل باور نکنیم، نمی‌توانیم حضور او را احساس کنیم.
- ۳ لازمه معناداری زندگی نه تنها پذیرش خدا، بلکه اثبات عقلی صفات اوست.
- ۴ باور خدا و برقراری ارتباط با اوست که سامان‌بخش یک زندگی معنادار است.

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۱۴۶ کدام مورد را می‌توان به نحو خاص، لازمه اصل وجوب علی دانست؟

- ۱ وجود همه موجودات، پس از وجود علت آنهاست.
- ۲ هر جزئی از اجزای جهان به جزء دیگر نیازمند است.
- ۳ ماهیت ممکنات نسبت به وجود و عدم، مساوی است.
- ۴ بود و نبود علت نشانه بود و نبود معلول است و برعکس.

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۱۴۷ این عبارت مورد تأیید کدام گروه قرار خواهد گرفت؟

«کودک با مشاهده حوادث جهان، به مرور پی می‌برد که میان برخی از پدیده‌ها نوعی توالی وجود دارد که تکرار می‌شود.»

- ۱ فقط فیلسوفان تجربه‌گرا
- ۲ فیلسوفان عقل‌گرا
- ۳ همه فیلسوفان عقل‌گرا و تجربه‌گرا
- ۴ همه فیلسوفان تجربه‌گرا به جز هیوم

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۱۴۸ موضوعی فرضی را در نظر می‌گیریم که هرگز مصداق خارجی نداشته و نخواهد داشت. کدام مطلب را درباره این موضوع با اطمینان می‌توان گفت؟

- ۱ تاکنون موجودی که علت تامه‌اش باشد، تحقق نیافته است.
- ۲ به دلیل نبودن همیشگی علت تامه، ممتنع بالذات است.
- ۳ ذات این موضوع تاکنون از هستی امتناع داشته است.
- ۴ این موضوعت و علت آن، هیچ‌یک، امکان وجود ندارند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۱۴۹ حمل «اسم بر لفظ» و «گرد بر دایره» به ترتیب، با کدام مورد یکسان است؟

- ۱ دارای برگ بر درخت - قیمتی بر طلا
- ۲ انسان بر رشدکننده - جسمانی بر هوا
- ۳ شکل بر پنج‌ضلعی - ادیب بر شاعر
- ۴ موجود بر ماهیت - فرد بر عدد اول

سراسری-انسانی-۱۴۰۳ اردیبهشت

۱۵۰ مسئله اصالت وجود و اصالت ماهیت، در پاسخ به کدام سؤال طرح می‌شود؟

- ۱ گوناگونی موجودات مختلف، ناشی از وجود آن‌ها است یا ماهیت‌شان؟
- ۲ آیا وجود و ماهیت دو مفهوم‌اند یا دو لفظ برای بیان یک مفهوم؟
- ۳ موجودات، مصداق مفهوم ماهیت‌اند یا مصداق وجود؟
- ۴ از هر شیء خارجی، چند مفهوم در ذهن می‌آید؟

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۵۱

هریک از عبارتهای الف و ب به ترتیب، با کدامیک از عوامل زمینه ساز تفکر، در قرآن و روش پیشوایان دینی، تناسب بیشتری دارد؟

الف: قرآن کریم می‌فرماید: «اگر در آسمان و زمین خدایی جز خدای یگانه بود، آن دو تباه می‌شدند.»
ب: پیامبر (ص) فرمودند: «حکمت، گم شده مؤمن است. آن را طلب کنید حتی اگر نزد مشرک باشد.»

- ۱ ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - دعوت به یادگیری دانش تمدن‌های دیگر
- ۲ ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - بزرگداشت علم و حکمت به عنوان نتیجه خردورزی
- ۳ طرح مباحث عقلی و استفاده از انواع استدلال - بزرگداشت علم و حکمت به عنوان نتیجه خردورزی
- ۴ طرح مباحث عقلی و استفاده از انواع استدلال - فراخواندن مسلمانان به یادگیری دانش دیگر تمدن‌ها

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۵۲

کدام گزاره در مرحله عقل بالملکه و کدامیک در مرحله عقل بالفعل، قابل درک و دریافت است؟

- ۱ هر مجموعه‌ای زیرمجموعه‌اش را دربر می‌گیرد - برخی از گزاره‌ها با استدلال قابل اثبات‌اند.
- ۲ همه فلزها بر اثر حرارت منبسط می‌شوند - یک عبارت نمی‌تواند هم تصور باشد و هم تصدیق.
- ۳ انسان دارای قوایی برای شناخت واقعیات است - موجود مادی یا جاندار است یا بی‌جان
- ۴ هر مثلثی سه زاویه دارد - ذهن براساس قواعد خاصی عمل می‌کند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۵۳

اشتقاق فیلسوفان به دو گروه عقل‌گرا و تجربه‌گرا، به کدام مسئله مربوط می‌شود؟

- ۱ اختلاف نظر در مورد برتری عقل بر حس
- ۲ نقش عقل در شناخت موجودات طبیعی
- ۳ قلمرو و محدودیت‌های قوه عقل
- ۴ کاربردهای مختلف مفهوم عقل

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۵۴

کدام عبارت با برهان اخلاقی کانت سازگار است؟

- ۱ وجود نفس غیرمادی را فرض می‌گیرد.
- ۲ نشان می‌دهد که چرا خدا باید وجود داشته باشد.
- ۳ انسان را به رعایت اصول اخلاقی دعوت می‌کند.
- ۴ با استفاده از مقدمات عقلی، وجود خدا را اثبات می‌کند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۵۵

کدام عبارت درست است؟

- ۱ در نظریه دموکریتوس، اگر برخورد ذرات را تصادفی بدانیم، اتفاق به معنای نفی غایتمندی را پذیرفته‌ایم.
- ۲ این نظریه که جهان کنونی، در اثر انفجار یک ماده فشرده گسترش یافته، با وجود علت نخستین ناسازگار است.
- ۳ اگر بگوییم جهان طبیعت و موجودات آن، طی یک فرایند تدریجی به تکامل رسیده‌اند، نوعی اتفاق را پذیرفته‌ایم.
- ۴ کسی که باور داشته باشد با وجود ابر در آسمان و سرمای هوا، ممکن است باران نبارد، اصل وجوب علی را نفی کرده است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۵۶ با توجه به اصل علیت و فروع آن، کدام نتیجه قابل قبول است؟

- ۱ امکان ندارد دو پدیده مشابه، از دو علت متفاوت ناشی شده باشند.
- ۲ هرگاه دو پدیده، همواره همراه یکدیگر وجود پیدا کنند، حتماً یکی از آن‌ها علت و دیگری معلول است.
- ۳ هرگاه یک پدیده دارای آثار متفاوتی باشد، می‌توان از وجود یکی از آن آثار، وجود دیگری را احتمال داد.
- ۴ اگر از همکاری چند پدیده با یکدیگر، اثر خاصی پدید آید، آن اثر را می‌توان به تک تک پدیده‌ها نسبت داد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۵۷ کدام عبارت درباره «واجب الوجود بالغیر» صدق نمی‌کند؟

- ۱ اگر علتش همیشگی باشد، همیشه هست.
- ۲ ذاتش نسبت به وجود و عدم تفاوتی نمی‌کند.
- ۳ اگر علتش باشد، نمی‌تواند نباشد.
- ۴ بودن و نبودنش مساوی است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۵۸ مناسب‌ترین دلیل برای این‌که ملاصدرا نام مهم‌ترین کتاب فلسفی خود را براساس مراحل سفر عرفانی انتخاب کرده، کدام است؟

- ۱ وی در این کتاب، مراحل چهارگانه سفر عرفانی را تبیین عقلی و فلسفی کرده است.
- ۲ در این کتاب، مباحث فلسفی متناظر با مراحل سفر عرفانی دسته‌بندی و تدوین شده‌اند.
- ۳ مباحث این کتاب در مورد چگونگی سلوک به سوی حق و سپس بازگشت به خلق است.
- ۴ ملاصدرا فیلسوفی عارف بود و عارفان معتقدند که سیر و سلوک انسان به سوی کمال، مراحل دارد.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۲ تیرماه

۱۵۹ هریک از موارد الف و ب به‌ترتیب، با کدامیک از عوامل زمینه‌ساز حیات عقلی جامعه نواخته مسلمانان، تناسب بیشتری دارد؟

الف) قرآن کریم می‌فرماید: «اوست اول و آخر و اوست ظاهر و باطن»
ب) پیامبر (ص) از میان دو گروه که یکی به عبادت و دیگری به گفت‌وگوی علمی مشغول بودند، به گروه دوم پیوست.

- ۱ طرح مباحث عقلی و فلسفی - تکریم علم به عنوان ثمره خردورزی
- ۲ طرح مباحث عقلی و فلسفی - دعوت به یادگیری علم در هر جا باشد
- ۳ ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - طرح مباحث عقلی و علمی
- ۴ ارزش قائل شدن برای خود اندیشه و خردورزی - تکریم پیوسته عالمان و دانشمندان

سراسری - انسانی - ۱۴۰۲ تیرماه

۱۶۰ به ترتیب، هریک از موارد زیر با کدام مرحله از مراحل عقل مرتبط است؟

- هر مجموعه‌ای زیرمجموعه‌های خود را دربر می‌گیرد.
- حیوانات یا خزنده هستند یا بر روی دو پا راه می‌روند.
- دو قضیه متضاد قابل جمع در صدق نیستند.

- ۱ عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل
- ۲ عقل بالفعل - عقل بالفعل - عقل بالفعل
- ۳ عقل بالملکه - عقل بالفعل - عقل بالملکه
- ۴ عقل بالملکه - عقل بالملکه - عقل بالملکه

سراسری - انسانی - ۱۴۰۲ تیرماه

۱۶۱ کدام عبارت برای یک فیلسوف تجربه‌گرا غیرقابل پذیرش است؟

- ۱ روشی که عقل با آن به شناخت واقعیت می‌رسد، روش تجربی است.
- ۲ عقل انسان، قادر به شناخت قانون‌های طبیعت است.
- ۳ انسان به کمک عقل، امور زندگی خود را تدبیر می‌کند.
- ۴ عقل، نقشی در بررسی و اثبات درستی گزاره‌ها ندارد.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۱۶۲ فرض سلسله‌ای نامتناهی از علت‌ها که هر علتی وابسته به علت قبل از خود باشد، کدام نتیجه نهایی را به دنبال دارد؟

- ۱ وجود هیچ معلولی ضرورت پیدا نمی‌کند.
- ۲ تسلسل علل نامتناهی پیش می‌آید.
- ۳ مجموعه علت و معلول‌ها بی‌شمار می‌شوند.
- ۴ به علتی که معلول نباشد، نمی‌رسیم.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۱۶۳ کدام عبارت درست است؟

- ۱ رخ دادن حوادث غیرمنتظره و پیش‌بینی نشده در طبیعت، نشان می‌دهد که قوانین طبیعی، قطعی نیست.
- ۲ هرگاه مجموعه‌ای از حوادث، طی یک فرایند به نتیجه خاصی منتهی شوند، این فرایند باید برنامه‌ریزی شده باشد.
- ۳ این نظر که موجودات زنده حاصل تکامل تدریجی موجودات ساده‌ترند، با اعتقاد به علیت سازگار نیست.
- ۴ این تصور که جهان در اثر انفجار یک ماده بسیار فشرده گسترش یافته، علت نخستین را نفی می‌کند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۱۶۴ کدام تعریف برای «معلول» مناسب‌تر است؟

- ۱ چیزی که علت به او وجود می‌دهد.
- ۲ چیزی که در حالت تساوی میان وجود و عدم است.
- ۳ آن‌چه که به دیگری وابسته است.
- ۴ آن‌چه که از دیگری هستی می‌گیرد.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۱۶۵ اگر وجود جزء مفهوم ماهیت بود، آنگاه

- ۱ دو مفهوم از یک واقعیت قابل انتزاع نبود.
- ۲ وجود و ماهیت عین هم بودند.
- ۳ هیچ ماهیتی با ماهیت دیگر تفاوتی نداشت.
- ۴ همه ماهیات واجب‌الوجود بودند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۲ تیرماه

۱۶۶ کدام عبارت درباره مشرب فلسفی ملاصدرا نادرسیت است؟

- ۱ همه مباحث فلسفی وی، از معیارهای پذیرفته شده در دانش فلسفه تبعیت می‌کنند.
- ۲ با آثار عرفا به خوبی آشنا داشته و در شکل‌گیری نظام فلسفی او مؤثر بوده است.
- ۳ در اثبات برخی حقایق فلسفی، از آیات قرآن به عنوان مقدمات استدلال‌هایش استفاده کرده است.
- ۴ مکتب فکری او ثمره پیوند فلسفه‌های مشایی و اشراقی و بهره‌مندی از شهود قلبی و وحی قرآنی است.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۱۶۷ کدام عبارت با دیدگاه‌های ابن‌سینا سازگاری بیشتری دارد؟

- ۱ شناخت جهان طبیعت به مدد مشاهده، استقرا، روش تجربی و براساس اصول عقلانی امکان‌پذیر می‌شود.
- ۲ مشاهده دقیق، استقرا و آزمایش‌های مکرر، دانشمند را به یک بینش کلی نسبت به مراتب وجود می‌رساند.
- ۳ با بررسی و مطالعه تجربی تک‌تک موجودات جهان، وجود یک مبدأ که خالق نظام احسن است، اثبات می‌شود.
- ۴ هریک از موجودات عالم، طبیعتی دارد که هم آثار آن موجود را تعیین می‌کند و هم منشأ آثار کل عالم طبیعت می‌شود.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۱۶۸ کدام عبارت بیانگر نظر فیلسوفان مسلمان است؟

- ۱ استفاده از استدلال‌های عقلی صرف، ممکن است نتایجی مخالف وحی در پی داشته باشد؛ در این صورت باید با تلاش علمی، از تعارض‌های ظاهری آن دو کاست.
- ۲ آنچه که معارف وحی را برای غیریامبران قابل فهم و استفاده می‌کند، عقل است و ایمان جاهلانه، گمراه‌کننده و خطرناک است.
- ۳ استدلال عقلی، شهود و وحی، راه‌هایی برای نیل به حقیقت‌اند؛ بنابراین در همه موضوعات به نتایج یکسان می‌رسند.
- ۴ عالی‌ترین مرتبه شهود که وحی است و به پیامبران الهی اختصاص دارد، فقط از طریق تهذیب نفس قابل دستیابی است.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۱۶۹ کدام عامل نزد حکمای مسیحی قرون یازدهم تا سیزدهم میلادی، به حاکمیت عقل در برابر دین منجر گردید؟

- ۱ کشف توانایی عقل برای اثبات و تبیین مسائل دینی
- ۲ انشعاب فیلسوفان اروپایی به دو دسته عقل‌گرا و تجربه‌گرا
- ۳ روی آوردن فیلسوفان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی
- ۴ ناسازگاری میان تبیین عقلانی مسائل دینی با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۱۷۰ کدام‌یک، از مقدمات برهان فارابی بر اثبات خدا شمرده نمی‌شود؟

- ۱ فقط در صورتی که علت وجود داشته باشد، معلول هم هست.
- ۲ ممکن است یک علت، در عین حال معلول هم باشد.
- ۳ هر چه که واقعیت دارد، باید دارای علتی باشد.
- ۴ بی‌شک، موجوداتی در جهان وجود دارند.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

۱۷۱ هیوم، دلایل دکارت و دیگر فیلسوفان عقل‌گرا را درباره خداوند نامعتبر می‌داند، زیرا معتقد است:

- ۱ مهم‌ترین برهان بر اثر وجود خدا، برهان عقل است.
- ۲ هیچ نوع شناختی مستقل از حس و تجربه وجود ندارد.
- ۳ این براهین توانایی اثبات واجب‌الوجود بالذات را ندارند.
- ۴ برای اثبات خدا، فقط دلایل تجربی از اعتبار برخوردارند.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

کدام مورد، عبارت را هماهنگ با نظر تجزیه‌گرایان و به درستی کامل می‌کند؟
«انسان بارها مواردی مانند سوختن چوب پس از آتش گرفتن یا روشنی زمین پس از طلوع خورشید را مشاهده کرد و ...»

- ۱ تصور کرده است که میان این‌گونه پدیده‌های متوالی، رابطه‌ای تخلف‌ناپذیر وجود دارد.
- ۲ متوجه شده است که میان برخی پدیده‌ها، نوعی رابطه ضروری برقرار است که آن را علیت می‌نامیم.
- ۳ نتیجه گرفته است که کشف پدیده‌های متوالی، فقط از طریق تجربه و آزمایش امکان‌پذیر است.
- ۴ کشف کرده که اصل علیت، مصادیقی دارد مانند سوختن چوب در آتش یا روشنی زمین در اثر طلوع خورشید

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

در کدام مورد، نسبت میان موضوع و محمول در هر دو قضیه یکسان است؟

- ۱ آب مایعی بی‌رنگ است - فعل کلمه‌ای است که انجام کاری را می‌رساند.
- ۲ چوب عایق است - یکی از انواع ویروس‌ها، ویروس آنفلوانزا است.
- ۳ کره زمین دارای آب است - هر جسمی دارای مکان است.
- ۴ اکسیژن، از انواع گازها است - فلز نوعی ماده است.

سراسری-انسانی-دی ۱۴۰۱

ملاصدرا کدام عبارت را می‌پذیرد؟

- ۱ اصالت وجود می‌گوید اگر برای مثال یک کبوتر را درنظر بگیرید، مابازاء واقعیت، وجود این کبوتر است و کبوتر بودنش، همان وجود داشتنش است.
- ۲ ذهن عادی چنین می‌فهمد که در جهان ماهیت‌هایی مانند انسان و اسب و شیر هست که مفهوم مشترک وجود را به نحو یکسان از آن‌ها می‌فهمیم.
- ۳ هنگامی که زردآلویی را جلوی چشمان خود می‌گیریم و با دقت به آن می‌نگریم، ذهن ما وجود زردآلو را هم، از زردآلو بودن آن نتیجه می‌گیرد.
- ۴ حقیقت مانند کانون نور است که هم نور ضعیف و هم نور قوی در آن هست و ترکیب نور قوی و نور ضعیف، همان ترکیب ماهیت و وجود است.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

کدام عبارت، تفاوت حکمت اشراقی با حکمت مشایی را به نحو دقیق‌تری بیان می‌کند؟

- ۱ بحث و استدلال را برای مطالعه مسائل وجود، کافی نمی‌داند.
- ۲ اساس آن سلوک معنوی و عرفانی و مجاهدت با نفس است.
- ۳ به جای فلسفه ارسطو و یونان، از حکمت ایران باستان بهره می‌برد.
- ۴ به جای مسئله واقعیت و وجود، به مسئله نور و مطالب مربوط به آن می‌پردازد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

کدام عبارت، وجه تمایز برهان خاص ابن‌سینا و ملاصدرا را در اثبات خدا، به نحو دقیق‌تری بیان می‌کند؟

- ۱ ملاصدرا برخلاف ابن‌سینا، ماهیت را نسبت به وجود و عدم علی‌السویه نمی‌داند.
- ۲ ابن‌سینا از رابطه میان علت و معلول استفاده می‌کند و ملاصدرا از رابطه بی‌نیاز و نیازمند.
- ۳ ابن‌سینا از تساوی موجودات نسبت به وجود و عدم می‌گوید و ملاصدرا از فقر آن‌ها نسبت به غنی بالذات.
- ۴ ملاصدرا هستی موجود را عین وابستگی او می‌داند و ابن‌سینا تساوی ذات موجود نسبت به وجود و عدم را ملاک نیازش.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

نظریه فیلسوفان مسلمان درباره عقلی بودن اصل علیّت، به کدام سؤال پاسخ می‌دهد؟

- ۱ ذهن چگونه از تجربه، به رابطه علیّت پی می‌برد؟
- ۲ انسان چگونه رابطه علیّت را درک کرده است؟
- ۳ چرا پدیده‌ها خودبه‌خود به وجود نمی‌آیند؟
- ۴ ذهن چگونه رابطه علیّت را می‌سازد؟

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

کدام عبارت درست است؟

- ۱ هرچه که فرض شود ضرورتاً دو حیثیت دارد: هستی و چیستی.
- ۲ از میان نسبت اربع، نسبت میان ماهیت یک چیز با وجود همان چیز، تساوی است.
- ۳ اشاره کردن به چیزی، بدون این‌که به نوعی وجود آن را باور داشته باشیم، غیرممکن است.
- ۴ وقتی چیزی را واقعی می‌پنداریم و سپس می‌فهمیم وجود نداشته، یعنی ماهیتش را شناخته‌ایم.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

با توجه به نظام فلسفی ملاصدرا، کدام عبارت درست است؟

- ۱ برهان خاص ملاصدرا در اثبات خدا، فقط با در نظر گرفتن اصالت وجود، وحدت حقیقت و مراتب داشتن آن، قابل فهم و تبیین است.
- ۲ ملاصدرا براساس سه اصل اصالت و وحدت وجود و مراتب داشتن آن، نظام جهان را تبیین می‌کند و حق را غنی بالذات و خارج از این نظام می‌داند.
- ۳ براساس اصل اصالت وجود، تنوع و کثرتی که در موجودات جهان وجود دارد، حاکی از وجودهای مختلفی است که همگی از وجود یگانه‌ای هستی گرفته‌اند.
- ۴ تفاوت ملاصدرا با عارفان در مسئله وحدت حقیقت وجود، این است که وی آن را مستدل می‌کند و نشان می‌دهد که کثرت، به جنبه ماهوی موجودات باز می‌گردد.

سراسری - انسانی - تیرماه ۱۴۰۱

براساس تفسیر قطب‌الدین رازی از حکمت اشراقی سهروردی، پایه اصلی این حکمت کدام است؟

- ۱ کشف و شهود
- ۲ نور عقل آدمی
- ۳ حکمت شرقیان فارس
- ۴ سیر و سلوک و مجاهده

سراسری - انسانی - تیرماه ۱۴۰۱

کدام عبارت با نظرات ابن‌سینا سازگار است؟

- ۱ آن‌چه که با عنوان «عقل کل» یاد شده، نام دیگری برای خدا است که خود جزئی از عالم عقول است.
- ۲ مرحله عقل بالملکه مرحله‌ای است که عقل از حالت هیولائی خارج شده و معلومات ساده‌ای را کسب کرده است.
- ۳ منزلت عقل فعال نسبت به عقل انسان، همان منزلت چشم نسبت به نور است: با چشم است که نور مشهود می‌شود.
- ۴ دستگاه تفکر و استدلال انسان در آغاز بالقوه است و شکوفایی آن مرحله به مرحله و نیازمند عالم عقول است.

سراسری - انسانی - تیرماه ۱۴۰۱

۱۸۲ شناخت کدام مورد، به دانش عملی مربوط می‌شود؟

- ۱ قوانینی که دلایل افول و نابودی تمدن‌های انسانی را نشان می‌دهند.
- ۲ عواملی که باعث شده رفتار انسان از سایر انواع حیوان متمایز باشد.
- ۳ قوانینی که در تأمین عدالت اجتماعی و اقتصادی مؤثر هستند.
- ۴ عواملی که باعث مقاومت بدن در مقابل بیماری‌ها می‌شوند.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۱۸۳ کدام عبارت درست است؟

- ۱ یکی از نتایج مهمی که ابن‌سینا از برهان خاص خود بر اثبات خدا می‌گیرد این است که واجب‌الوجود بالغیر وجود دارد.
- ۲ فارابی و ابن‌سینا در براهین خود بر اثبات خدا، هر یک به شیوه‌ای، اصل علیّت را مورد تبیین و بررسی قرار داده‌اند.
- ۳ فیلسوفان مسلمان براساس این اصل که هر چیز علتی دارد، نتیجه می‌گیرند که سلسله علت‌های جهان به یک علت غیرمعلول منتهی می‌شود.
- ۴ هر برهانی که اثبات کند در رأس سلسله علل، باید یک علت غیرمعلول باشد، در عین حال که محال بودن تسلسل را نشان داده، وجود خدا را هم اثبات کرده است.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۱۸۴ اولین مقدمه برهان حرکت ارسطو کدام است؟

- ۱ تسلسل محال است.
- ۲ در جهان حرکت وجود دارد.
- ۳ محرکی وجود دارد که متحرک نیست.
- ۴ اگر چیزی محرک باشد، نباید متحرک باشد.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۱۸۵ کدام عبارت درست است؟

- ۱ معلول با صرف‌نظر از علت خود، امکان ذاتی دارد؛ اما غیرممکن است که با وجود علت تامه یا ناقصه، بر حالت امکان ذاتی باقی بماند.
- ۲ هیچ فیلسوفی وجود ندارد که وقوع اتفاقی حوادث را امکان‌پذیر بداند؛ به عبارت دیگر، همگی باور دارند که میان هر حادثه با علل آن، رابطه ضروری برقرار است.
- ۳ اگر فیلسوفی معتقد باشد که اصل سنخیت از طریق تجربه به‌دست می‌آید، نمی‌تواند وقوع اتفاق - به معنای نفی اصل سنخیت - را در حوادث بعدی، غیرممکن بداند.
- ۴ هرچند هیوم معتقد است رابطه ضروری میان علت و معلول یک موضوع حسی نیست، اما در نهایت از یک راه تجربی آن را تبیین می‌کند؛ یعنی اصل علیّت را تجربی می‌داند.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۱۸۶ کدام عبارت درست است؟

- ۱ درک علت برخی از حوادث، به استفاده از حس و تجربه نیازی ندارد.
- ۲ از نظر هیوم، ضرورت میان علت و معلول نوعی تداعی در ذهن ایجاد می‌کند.
- ۳ دکارت معتقد است انسان علت هر معلولی را با درکی فطری، متوجه می‌شود.
- ۴ همه فیلسوفان توافق دارند که بدون تلاش‌های تجربی، پذیرش علیّت ممکن نیست.

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۱۸۷ رابطه میان موضوع و محمول در قضایای «برخی دانشجویان دیپلمه نیستند.» و «استوانه وزن ندارد.» به ترتیب، کدام است؟

- ۱) امکانی - امکانی ۲) امکانی - وجوبی ۳) امتناعی - امتناعی ۴) امتناعی - وجوبی

سراسری-انسانی-تیرماه ۱۴۰۱

۱۸۸ کدام عبارت با نظرات ملاصدرا سازگار است؟

- ۱) آنچه اصیل است، وجود است و ماهیت انتزاعی است، یعنی هیچ‌گونه واقعیتی ندارد.
۲) میان وجود و ماهیت، وجود امری واقعی و ماهیت مفهومی ساخته و پرداخته ذهن افراد است.
۳) ذهن عادی و طبیعی انسان، در مسئله اصالت وجود یا ماهیت، حقیقت را وارونه نشان می‌دهد.
۴) وحی و شهود را باید در فلسفه به همان نحوی به کار گرفت که عقل و استدلال به کار می‌روند.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۸۹ با استفاده از طبیعت‌شناسی ابن‌سینا، کدام عبارت درست است؟

- ۱) بندگان عالم خداوند که خشیت او را به دل دارند، کسانی‌اند که از طبیعت گذشته و در ماوراءالطبیعه تحقیق کرده‌اند.
۲) با وجود خسارت‌هایی که ملخ‌های مهاجم به کشاورزان می‌زنند، نمی‌توان آن‌ها را حشراتی بی‌فایده و مضر به حال طبیعت دانست.
۳) بیماری، پیری و مرگ هر چند شر و بدی به نظر می‌رسند، اما با توجه به نظام احسن، هیچ‌گونه داوری در مورد آن‌ها نمی‌توان کرد.
۴) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و موجودات آن، دستخوش تحولاتی می‌شوند که منشاء طبیعت آن‌ها می‌شود.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۹۰ کدام عبارت درست است؟

- ۱) این ویژگی، خاص دانش فلسفه است که درستی یا نادرستی گزاره‌های آن‌را استدلال و برهان تعیین می‌کند.
۲) فیلسوفان تجربه‌گرای مسلمان، برخلاف گروه عقل‌گرا، استدلال تجربی و تمثیل را نیز در جای خود معتبر می‌دانند.
۳) به اعتقاد فیلسوفان مسلمان، ایمانی که پشتوانه‌ی عقلی ندارد، می‌تواند عامل گمراهی فکری یا عملی انسان گردد.
۴) اصل در دانش فلسفه، تقویت مهارت‌های منطقی و تفکر فلسفی است و دانستن تفکرات سایر فیلسوفان ضرورتی ندارد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۹۱ کدام عبارت، عقل عملی را به درستی و با دقت بیش‌تری توضیح می‌دهد؟

- ۱) آن عقلی که به علوم عملی، یعنی بایدها و نبایدها، مهارت‌ها و فنون اختصاص دارد.
۲) جنبه‌ای از عقل که بایدها و نبایدها را مورد بررسی و شناخت قرار می‌دهد.
۳) آن بعد از وجود انسان که به انجام بایدها و پرهیز از نبایدها مبادرت می‌ورزد.
۴) نوعی از عقل که به رفتارهای اختیاری و باید و نبایدهای او اختصاص دارد.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱۹۲ کدام مورد با نظرات فیلسوفان مسلمان سازگار است؟

- ۱ معناداری زندگی انسان بدون پذیرش واقعی وجود خدا، غیرممکن است.
- ۲ مقدمه مشترک همه براهین ثبات خدا، نیازمندی هر موجودی به علت است.
- ۳ عقل وجود خدا را اثبات می‌کند و این، برای معنابخشی به زندگی کافی است.
- ۴ فیلسوف، وجود خدا را به دلایل دینی می‌پذیرد و سپس می‌کوشد تا وجود او را اثبات کند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۹۳ کدام یک، جزء مقدمات برهان حرکت نیست؟

- ۱ هر متحرکی نیازمند محرک است.
- ۲ تسلسل از نظر عقل محال است.
- ۳ در عالم طبیعت حرکت وجود دارد.
- ۴ محرکی وجود دارد که خودش حرکت ندارد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۹۴ در کدام عبارت، لفظ «باید» نشان‌دهنده‌ی وجوب علی و معلولی است؟

- ۱ برای نماز خواندن باید وضو گرفت.
- ۲ انسان باید راستگو و درستکار باشد.
- ۳ وقتی از مدرسه آمدی باید تکالیفت را انجام دهی.
- ۴ وقتی در قفل نیست و اشکالی وجود ندارد، باید در باز شود.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۹۵ کدام عبارت، مورد توافق کانت و هیوم است؟

- ۱ درک علیّت از طریق حواس امکان‌پذیر نیست.
- ۲ مفاهیمی مانند علیّت، جزء ساختارهای ذهن انسان‌اند.
- ۳ انسان داده‌های حسی را، در قالب‌های ذهنی درک می‌کند.
- ۴ برای درک علیّت، باید هم از حس و هم از عقل استفاده کنیم.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۹۶ حمل «دارای دو قطر مساوی» بر «مربع»، از نظر نسبت، مانند کدام حمل است؟

- ۱ دوزنقه بر شکل
- ۲ متساوی‌الاضلاع بر مثلث
- ۳ مثلث بر دارای اضلاع
- ۴ دارای زاویه بر مستطیل

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۱۹۷ کدام عبارت نظر ملاصدرا را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱ از میان دو مفهوم «انسان» و «وجود»، وجود مفهومی واقعی و انسان مفهومی ساخته‌ی ذهن اشخاص است.
- ۲ ماهیت‌ها اموری ذهنی هستند که ما آن‌ها را به موجودات گوناگون نسبت می‌دهیم.
- ۳ در خارج از ذهن ما، آنچه که واقعاً هست، یک حقیقت است و آن، وجود است.
- ۴ با توجه به واقعی بودن وجود، هیچ جایی برای تکثر و کثرت در عالم نیست.

سراسری - انسانی - ۱۴۰۰

- ۱ همه‌ی موجودات طبیعی، دارای طبیعت خاصی هستند که براساس حرکات و تحولات آن‌ها شکل می‌گیرد.
- ۲ تحقیق در ماورای طبیعت، دانشمند را از روابط میان پدیده‌ها آگاه می‌کند و به خشوع در برابر حق وا می‌دارد.
- ۳ با توجه به این‌که نظام عالم احسن است، داوری در مورد وقایع مخرب طبیعی که خیرند یا شر، غیرممکن است.
- ۴ وجود هر موجود طبیعی، از جهاتی خیر است و از جهاتی دیگر شر؛ اما در مجموعه‌ی عالم، وجودش جز خیر نیست.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

در صورتی که برخی از دستاوردهای عقل با داده‌های وحی متعارض به نظر برسند، با توجه به نظرات ملاصدرا، کدام احتمال مطرح نمی‌شود؟

- ۱ در دستاوردهای عقل خطایی رخ داده است.
- ۲ برخی از داده‌های وحی را به درستی نفهمیده‌ایم.
- ۳ آنچه را که به اشتباه، داده‌ی وحی تصور کرده‌ایم، داده‌ی وحی نیست.
- ۴ وقتی دستاوردهای عقل، با قرآن و سنت معارض به نظر رسد، باید عقل را کنار گذاشت.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

کدام عبارت بیان‌گر نظر اگوست کنت است؟

- ۱ نهایت تلاش عقل در شناخت واقعیات، استفاده از مشاهدات برای دستیابی به دانش‌های تجربی و پیشرفت در آن است.
- ۲ شناخت واقعیت کار حواس است و آنچه نقش عقل در علم تجربی پنداشته می‌شود، بر ساخته‌ی فیلسوفان است.
- ۳ روش معتبر در شناخت واقعیت، تجربه‌ی علمی است و عقل که به امور انتزاعی اختصاص دارد، دخالتی در آن ندارد.
- ۴ در دستگاهی که فیلسوفان از جهان ارائه می‌دهند، اصول عقلی را با ساخته‌های ذهن خود، ارائه می‌دهند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

کدام عبارت درست است؟

- ۱ براساس قاعده علیّت، هر چیزی باید علتی داشته باشد.
- ۲ اساس برهان فارابی در اثبات خدا، تقدم علت بر معلول است.
- ۳ نتیجه‌ی برهان وجوب و امکان، تقسیم واجب‌الوجود به بالذات و بالغیر است.
- ۴ تسلسل علل نامتناهی یعنی موجودات زیادی وجود داشته باشند که با یک‌دیگر رابطه‌ی علی دارند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

۲۰۲ در کدام عبارت، روش به کار گرفته شده برای اعتقاد به خداوند با بقیه متفاوت است؟

- ۱ هر جا که خوبتر و بهتر هست، خوبترین و بهترین هم هست، پس حقیقتی هست که خوبترین و بهترین است و او همان واقعیت الهی است.
- ۲ باور خدا به زندگی معنا می‌دهد و ارزش‌های اخلاقی را به همراه می‌آورد؛ خدایی که مبدأ خیر و زیبایی و ناظر بر انسان باشد؛ پس باید او را باور داشت.
- ۳ نمی‌شود نظم و انتظامی بر جهان حاکم باشد، مگر این‌که موجودی جاودان و برتر از ماده در کار باشد؛ زیرا هر جا که نظم وجود دارد، باید ناظمی هم باشد.
- ۴ انسان از حقیقت نامتناهی تصویری دارد؛ این تصور نمی‌تواند از خود انسان که متناهی است، باشد؛ پس از جانب وجودی نامتناهی به انسان داده شده است.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

۲۰۳ پدیده‌ی A، کدام‌یک از موارد باشد تا بتوانیم بگوئیم از حالت امکان ذاتی به حالت وجوب‌بالغیر رسیده است؟

- ۱ A، ساختمانی در ذهن یک معمار است.
- ۲ A، نهال یک بذر است که باغبان می‌خواهد آن را بکارد.
- ۳ A، خاکستر چوبی است که قرار است در آتش انداخته شود.
- ۴ A، حرکت مژگان چشم است زمانی که پلک‌ها حرکت می‌کنند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

۲۰۴ کدام عبارت درباره‌ی علیّت، مورد اختلاف دکارت و فیلسوفان مسلمان است؟

- ۱ اصلی فطری و بدیهی است.
- ۲ دانش بشری متکی بر آن است.
- ۳ درک آن از طریق تجربه امکان‌پذیر نیست.
- ۴ مصادیق آن بدون تجربه قابل شناخت نیستند.

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

۲۰۵ حمل یگانه بر غنی بالذات، از نظر نسبت مانند کدام حمل است؟

- ۱ شکل بر دوزنقه
- ۲ گیاه بر دارای حیات
- ۳ منحصر به فرد بر مولود کعبه
- ۴ دوزنقه بر دارای چهار ضلع

سراسری-انسانی-۱۴۰۰

۲۰۶ کدام مورد درباره‌ی اصل علیّت درست است؟

- ۱ همه‌ی فیلسوفان غربی آن را یک اصل تجربی می‌دانند.
- ۲ علامه طباطبائی منشا اصلی اعتقاد به آن را، ذهن انسان می‌داند.
- ۳ فیلسوفان مسلمان متفق بوده‌اند که یک اصل غیرتجربی است.
- ۴ از مسائل مهم فیلسوفان مسلمان، چگونگی درک انسان از آن بوده است.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۰۷ کدام عبارت با توجه به نظرات ملاصدرا درست است؟

- ۱ حرکت نوعی تغییر تدریجی است که هویت شی را تغییر می‌دهد.
- ۲ دگرگونی در هر موجودی، تابع ذات و ماهیت همان موجود است.
- ۳ هر حرکتی فقط ویژگی‌ها و صفات یک موجود را دچار تغییر می‌کند.
- ۴ هر موجود طبیعی به طور تدریجی کامل می‌شود و این، حرکت در جوهر است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۰۸ در صورت پذیرش اصل اصالت وجود، توضیح کدام مسئله سخت‌تر است؟

- ۱ اشتراک مفهوم وجود
- ۲ تنوع بی‌حد موجودات
- ۳ شدت و ضعف در موجودات
- ۴ هماهنگی میان موجودات مختلف

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۰۹ در کدام مورد، کلام اسلامی با فلسفه شباهت دارد؟

- ۱ روش
- ۲ غایت
- ۳ موضوع
- ۴ مقدمات

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۱۰ کدام عبارت با نظرات سهروردی سازگار است؟

- ۱ انواع گوناگون فرشتگان مانند انوار اسپهبدی و ارباب انواع، طبقات گوناگون انوار قاهر را تشکیل می‌دهند.
- ۲ واقعیت همه‌ی موجودات یکی است و تفاوت آن‌ها ناشی از شدت و ضعف همان واقعیت است.
- ۳ با استفاده از قاعده‌ی امکان اشرف، می‌توان از وجود ممکن اشرف، وجود ممکن غیراشرف را نتیجه گرفت.
- ۴ بالاتر از جهان طبیعت، زنجیره‌ای طولی از فرشتگان وجود دارد که طبیعت، تحت تدبیر آن‌ها است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۱۱ کدام عبارت درباره‌ی اشاعره نادریست است؟

- ۱ هدف اصلی‌شان مقابله با عقل‌گرایی بود.
- ۲ مکتب آنان یک جنبش فکری با مبانی دینی بود.
- ۳ اصالت عقل را با دینداری ناسازگار می‌دانستند.
- ۴ هر نوع بحث در مسائل دینی را ناروا می‌شمردند.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۱۲ کدام عبارت با دیدگاه‌های ابن‌سینا درباره‌ی جهان طبیعت سازگار نیست؟

- ۱ مرتبه‌ای از مراتب وجود است که ویژگی‌های خاص خود را دارد.
- ۲ هر بخش از آن، نشان‌دهنده جریان کلی حاکم بر آن است.
- ۳ هریک از انواع موجود در آن، دارای طبیعت خاصی است.
- ۴ تحولات آن ناشی از طبیعت کلی حاکم بر آن است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۱۳ از نظر فارابی، منشأ اصلی برپایی جامعه و مدینه، کدام است؟

- ۱ گرایش فطری انسان به زندگی اجتماعی
- ۲ رسیدن به سعادت دنیا و آخرت
- ۳ ایجاد نظم و قرار گرفتن هرکس در جای خود
- ۴ برقراری عدالت و توزیع عادلانه مواهب خدادادی

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۱۴ کدام عبارت درباره ی «اصل واقعیت داشتن جهان» درست است؟

- ۱ پذیرش آن بر هرگونه تحقیق علمی مقدم است.
- ۲ واقعی یا خیالی بودن جهان را بررسی می‌کند.
- ۳ درباره‌ی اعتبار روش تجربی در شناخت واقعیت، سخن می‌گوید.
- ۴ از مسائلی است که بین علوم تجربی و فلسفه، مشترک است.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۱۵ کدام مورد، نقش عقل را به عنوان منبع معرفت دینی مطرح می‌کند؟

- ۱ تفکر در دلایل فرائض دینی مطرح در قرآن
- ۲ لزوم نبوت و نزول وحی بر پیامبران
- ۳ بررسی اهمیت و نقش عقل در متون دینی
- ۴ استخراج حکم جدید از متون دینی

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۱۶ کدام عبارت، بیان‌گر «عقل جهانی» نزد افلاطون است؟

- ۱ اولین موجودی است که خداوند آفرید.
- ۲ اندیشه‌ای است که جهان و موجودات آن را آفریده است.
- ۳ حقیقتی است که جهان و موجودات عالم، ظهور او هستند.
- ۴ حقیقتی است که قوه‌ی عقل، در اتصال با او قادر به درک می‌شود.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۱۷ کدام عبارت، اصطلاح «تسلسل علل نامتناهی» را به درستی توضیح می‌دهد؟

- ۱ هر موجودی معلول علتی و آن علت، معلول علتی دیگر باشد.
- ۲ علل و معلول‌های مترتب برهم، منتهی به هیچ معلول غیرعلتی نشوند.
- ۳ علل و معلول‌های مترتب برهم، منتهی به هیچ علت غیرمعلول نشوند.
- ۴ موجودات بی‌شماری وجود داشته باشند که با یک‌دیگر رابطه‌ی علی دارند.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۱۸ اساس استدلال دکارت بر اثبات خدا، کدام است؟

- ۱ تصوّر خدا
- ۲ وجود نامتناهی
- ۳ قدیر بودن خدا
- ۴ مخلوق بودن من

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۱۹ مصرع زیر دقیقاً اتفاق به کدام معنا را رد می‌کند؟

«چو بد کردی مباش ایمن ز آفات»

- ۱ نفی اصل سنخیت
- ۲ نفی غایت‌مندی
- ۳ نفی علت‌العلل
- ۴ نفی اصل وجود علیّ

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۲۰ نظریه‌ی هیوم در مورد علیت، درصدد تبیین کدام مسئله است؟

- ۱ بررسی نقش روان در باور رابطه‌ی علیّت
- ۲ چرایی باور عمومی آدمیان به اصل علیّت
- ۳ بررسی نقش عقل در باور رابطه‌ی علیّت
- ۴ چگونگی کشف علت‌های طبیعی توسط تجربه

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۲۱ کدام عبارت، تعریف واجب‌الوجود بالغیر را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱ چیزی که برحسب ذات خود ممکن‌الوجود است. ۲ ماهیتی که چیستی خود را از علت دریافت می‌کند.
- ۳ موجودی که ضرورت وجود او از ناحیه‌ی دیگری است. ۴ ماهیتی که وجوب خود را از ماهیت دیگری می‌گیرد.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۲۲ در کدام گزاره، نمی‌توان از دلیل حمل سؤال کرد؟

- ۱ زمستان سرد است. ۲ انسان فانی است. ۳ خدا جاودانه است. ۴ پلاتین فلز است.

کنکورهای خارج از کشور - سراسری - انسانی

۲۲۳ کدام عبارت درست است؟

- ۱ انسان تعاقب دو حادثه را از طریق تجربه دریافت می‌کند.
- ۲ وجود علیّت میان دو حادثه، دلیل بر تأثیر و تأثر میان آن‌ها نیست.
- ۳ درک قاعده‌ی کلی علیّت، همان علم حضوری نفس به خود و حالات خود است.
- ۴ علیّت قانونی است که انسان، در اثر مشاهدات بسیار حوادث پی‌درپی آن‌را فهمیده است.

سراسری - انسانی - ۹۹

۲۲۴ کدام عبارت بیانگر نظر ملاصدرا است؟

- ۱ آنچه واقعیت خارجی را تشکیل می‌دهد و در خارج اصالت دارد، مفهوم وجود است.
- ۲ واقعیت خارجی امری واحد است و هر ماهیت تعینات خاصی دارد که مفهوم وجود را شکل می‌دهد.
- ۳ گوناگونی و کثرت، مربوط به ویژگی‌های موجودات است و این ویژگی‌ها نیز به خود وجود بازمی‌گردد.
- ۴ وجود حقیقتی مشکک است، یعنی: مفهوم وجود در موجودات، مشترک و واقعیت آن، متفاوت است.

سراسری - انسانی - ۹۹

۲۲۵ مناسب‌ترین عبارت در توصیف روش اشراقی در کسب حقیقت، کدام است؟

- ۱ آنچه از طریق استدلال به دست آمده، از طریق شهود تعمیم می‌یابد.
- ۲ آنچه از طریق شهود دریافت شده، به کمک عقل و استدلال تبیین می‌شود.
- ۳ ابتدا نفس از طریق سیر و سلوک قلبی، تصفیه شده و سپس عقل تقویت می‌گردد.
- ۴ با تقویت عقل و غلبه بر شهوات، هم تزکیه‌ی نفس و هم تفکر فلسفی محقق می‌شود.

سراسری - انسانی - ۹۹

۲۲۶ کدام عبارت، با نظرات سهروردی درباره‌ی نفس انسان سازگار است؟

- ۱ مرتبه‌ی ثابتی میان مغرب کامل و مشرق کامل دارد.
- ۲ به علم حضوری و بدون واسطه‌ای، خود را می‌شناسد.
- ۳ فقط با تزکیه نفس و کسب معلومات، به علم حضوری می‌رسد.
- ۴ مادامی که در حیات دنیوی به سر می‌برد، به مرتبه‌ی عالم ماده تعلق دارد.

سراسری - انسانی - ۹۹

۲۲۷ کدام عبارت، درباره‌ی طبیعت‌شناسی ابن‌سینا درست است؟

- ۱ روند تحولات و نظام‌مندی آن‌ها در جهان طبیعت، ناشی از یک عامل درونی است.
- ۲ طبیعت دارای مراتبی است که هر مرتبه‌ی آن، با یکی از مراتب نفس انسان هماهنگ است.
- ۳ تأمل در روابط میان پدیده‌های طبیعی، هر دانشمندی را به خشوع در برابر حق وامی‌دارد.
- ۴ با توجه به احسن بودن نظام عالم، هر جزیی از طبیعت، نشان‌دهنده‌ی جریان کلی حاکم بر آن است.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۲۸ از نظر فارابی، کدام ویژگی رئیس مدینه، امکان تشخیص سعادت حقیقی آدمی را برای او فراهم می‌آورد؟

- ۱ اتصال پیوسته با عالم عقول
- ۲ برتری عقلی نسبت به سایر افراد مدینه
- ۳ داشتن روحی بزرگ و سرشتی عالی
- ۴ ریاست بر مدینه و تشخیص شایستگی‌های افراد

سراسری-انسانی-۹۹

۲۲۹ کدام عبارت درست است؟

- ۱ اساس تبدیل یک آزمایش علمی به یک قانون، گرفتن نتایج مشابه در موارد مکرر است.
- ۲ هرگاه نتیجه‌ی یک آزمایش با لفظ «هر» یا «هیچ» بیان شود، تبدیل به یک قانون علمی می‌گردد.
- ۳ هرگاه آزمایش‌های گذشته فرضیه‌ای را تأیید کند، نتایج آزمایش‌های آینده نیز در تأیید آن خواهد بود.
- ۴ کلیت یک قانون علمی به این معنا است که هم موارد تجزیه شده و هم موارد تجربه نشده را دربر می‌گیرد.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۰ کدام تمثیل برای بیان برهان فارابی، مبنی بر اثبات وجود خداوند، مناسب‌تر است؟

- ۱ مدیر یک شرکت، پرداخت وام را در صورت تأمین اعتبار و تأمین اعتبار را به شرط تصویب مجلس ممکن می‌داند.
- ۲ کسی که می‌خواهد روی کاغذ مطالبی بنویسد، علاوه بر قلم، کاغذ، مرکب و سایر عوامل، به اراده نیز نیازمند است.
- ۳ در دو کفه‌ی ترازو که در حالت استوا قرار دارند، سنگینی یک کفه نسبت به دیگری، نیازمند عاملی بیرونی است.
- ۴ فردی که دو لیوان یکسان آب در مقابلش قرار دارد، برای ترجیح یکی از دو لیوان بر دیگری، نیازمند علت است.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۱ کدام عبارت درباره‌ی فلسفه‌ی اسلامی نادرست است؟

- ۱ سبب گسترش نظام‌های فلسفی گذشته شد.
- ۲ پیشگامان اولیه نهضت رنسانس نیز از آن متأثر بودند.
- ۳ در پایان بخشیدن به سیطره‌ی فکری اگوستین مؤثر بود.
- ۴ فقط آن بخش فلسفه یونان که متأثر از ارسطو بود، در آن نقش داشت.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۲ مهم‌ترین استدلال کسانی که در طرفداری از دین، فلسفه را بیهوده دانسته‌اند، کدام است؟

- ۱ تعبد و دینداری با فلسفه و فلسفه‌ورزی سر سازش ندارد.
- ۲ طرح مسائل فلسفی باعث گمراهی مردم و ایجاد بدعت‌ها در دین می‌شود.
- ۳ دین، تکلیف مسائلی را که فلسفه می‌خواهد به آن بپردازد، از پیش مشخص کرده است.
- ۴ احکام دینی، به نحو روشنی در مقابل زیاده‌روی‌های عقل استدلالی موضع گرفته است.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۳ کدام مورد، مستلزم نقش عقل، به عنوان یکی از منابع معرفت دینی است؟

- ۱ درک معانی آیات الهی
- ۲ وجود مبدایی برای عالم
- ۳ استخراج احکام از متون دینی
- ۴ دقت در حکمت وجود واجبات شرعی

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۴ پیش فرض سخن زیر، کدام عبارت است؟

«اگر چیزی بدون علت می‌تواند وجود داشته باشد، تفاوتی نمی‌کند که آن چیز، خدا باشد یا جهان»

- ۱ هر چه موجود است، به علت نیاز دارد.
- ۲ هر ممکن‌الوجودی به واجب‌الوجود نیاز دارد.
- ۳ هر چه به وجود آمده است، نیازمند علت است.
- ۴ هر چیزی که وجودش وابسته است، به موجودی مستقل اتکا دارد.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۵ کدام تمثیل برای بیان برهان فارابی مبنی بر اثبات وجود خداوند، مناسب‌تر است؟

- ۱ مدیر یک شرکت، پرداخت وام را در صورت تأمین اعتبار و تأمین اعتبار را به شرط تصویب مجلس ممکن می‌داند.
- ۲ کسی که می‌خواهد روی کاغذ مطالبی بنویسد، علاوه بر قلم، کاغذ، مرکب و سایر عوامل، به اراده نیز نیازمند است.
- ۳ در دو کفه‌ی ترازو که در حالت استوا قرار دارد، سنگینی یک کفه نسبت به دیگری، نیازمند عاملی بیرونی است.
- ۴ فردی که دو لیوان یکسان آب در مقابلش قرار دارد، برای ترجیح یکی از دو لیوان بر دیگری، نیازمند علت است.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۶ کدام عبارت درست است؟

- ۱ کانت وجود خدا را از طریق نفس غیرمادی انسان اثبات می‌کند.
- ۲ به اعتقاد ویلیام جیمز، عمده دلایل وجود خدا تجربی هستند.
- ۳ هیوم براساس دلایل حسی تجربی اثبات می‌کند که خدا وجود ندارد.
- ۴ به عقیده‌ی دکارت، تصور موجود نامتناهی نمی‌تواند از جانب موجود متناهی باشد.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۷ کدام عبارت مفهوم «شانس» در اصطلاح عامیانه را به نحو مناسب‌تری تحلیل می‌کند؟

- ۱ نفی قانون علیّت؛ به این معنی که هر معلولی، از هر علتی صادر می‌شود.
- ۲ عاملی خارج از قانون علیّت که بر روند امور یک شخص تأثیر می‌گذارد.
- ۳ نفی قانون علیّت، به این معنی که میان علت و معلول رابطه‌ی ضروری وجود ندارد.
- ۴ اعتقاد به این‌که در زنجیره‌ی حوادث زندگی، تعیین اهداف نهایی امکان‌پذیر نیست.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۸ کدام مورد، عبارت را مطابق نظر فیلسوفان مسلمان کامل می‌کند؟
«هنگامی که حرارت فلزی را منبسط می‌کند،»

- ۱ تجربه کشف می‌کند که حرارت، علت انبساط فلز است.
- ۲ حس، انبساط فلز را و تجربه علت منبسط شدن فلز را درک می‌کند.
- ۳ بدهت عقلی حکم می‌کند که فلز به خاطر حرارت منبسط شده است.
- ۴ تجربه حرارت را علت انبساط فلز یافته و اصل علیت را نتیجه می‌گیرد.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۳۹ در مورد تفاوت اصلی نظریه امکان فقری با نظریه امکان ماهوی کدام عبارت مناسب‌تر است؟

- ۱ لازمه‌ی امکان فقری، فقر وجودی و لازمه‌ی امکان ماهوی وجوب بالغیر است.
- ۲ در نظریه‌ی امکان فقری، فقر و نیاز از ناحیه‌ی خود ذات است، نه از ناحیه‌ی امری بیرونی.
- ۳ در نظریه‌ی امکان فقری، نیازمندی، به وجود موجودات بازمی‌گردد، نه به ماهیت آن‌ها.
- ۴ در نظریه‌ی امکان فقری، به جای نگاه کردن به ماهیت، به حالت امکانی آن نگاه می‌کنیم.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۴۰ کدام عبارت بیان‌گر دلیل مغایرت مفهوم وجود با ماهیت است؟

- ۱ مفهوم وجود را می‌توان بر ماهیات حمل کرد.
- ۲ چیزهایی وجود دارند که دارای ماهیت نیستند.
- ۳ می‌توان ماهیاتی را تصور کرد که موجود نیستند.
- ۴ سلب وجود از ماهیت، در ذهن و در خارج امکان‌پذیر است.

سراسری-انسانی-۹۹

۲۴۱ کدام عبارت درست است؟

- ۱ در سفر «فی الخلق بالحق» سالک به اذن پروردگار، عوامل گوناگون را پشت‌سر گذاشته و به ذات حق می‌رسد.
- ۲ ملاصدرا در کتاب اسفار، مباحث صفات الهی را در مرحله‌ی «سیر من الحق الی الخلق» مورد توجه قرار داده است.
- ۳ مباحث کلی وجود که زمینه‌ساز بحث توحید است، در اسفار، با مرحله‌ی «سفر من الخلق الی الحق» مطابقت دارد.
- ۴ ملاصدرا برای تأکید بر شیوه‌ی ابتکاریش در فلسفه، در کتاب اسفار، سفرهای چهارگانه‌ی عرفانی را مورد بررسی قرار داده است.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۴۲ کدام کتاب، نوعی شرح فلسفی به شمار می‌رود و برترین سعادت از نظر فارابی کدام است؟

- ۱ اغراض مابعدالطبیعه - ریاست مدینه‌ی فاضله
- ۲ اغراض مابعدالطبیعه - اتصال به عقل فعال
- ۳ رساله‌ی جمع بین رأی دو حکیم - ریاست مدینه‌ی فاضله
- ۴ رساله‌ی جمع بین رأی دو حکیم - اتصال به ملک وحی

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۴۳ درباره‌ی درستی کدام عبارت، متکلمان و حکمای اسلامی اتفاق نظر دارند؟

- ۱ فقط خداوند قدیم است و ماسوا همگی حادث هستند.
- ۲ فقط خداوند بی‌نیاز از علت است و ماسوا نیازمند علت هستند.
- ۳ اگر چیزی قدیم باشد، بی‌نیاز از علت و در حقیقت، واجب الوجود است.
- ۴ معلول با صرف‌نظر از گذشته و حال و آینده‌اش، ذاتاً نیازمند علت است.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۲۴۴ کدام عبارت درست است؟

- ۱ برای توضیح و تفسیر معارف دینی، می‌توان از مفاهیم فلسفی کمک گرفت.
- ۲ در معارف دینی اسلام، از ابتدا، یک نظام مابعدالطبیعی به ثمر نشسته بود.
- ۳ دعوت قرآنی به تفکر در آیات الهی، برای نشان دادن عجز انسان از فهم است.
- ۴ برخی از معارف دینی به ذات خود فلسفی هستند و به زبان مابعدالطبیعه بیان شده‌اند.

کنکورهای خارج از کشور-سراسری-انسانی

۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

دلیل نادرستی گزینه ۲: کانت با استفاده از وجدان اخلاقی و با استناد به آن اراده آزاد را اثبات کرد.
دلیل نادرستی گزینه ۳: هم داروینیست‌ها و هم فیلسوفان عقل‌گرا هر دو به اینکه انسان موجودی پیچیده‌تر نسبت به سایر حیوانات می‌باشد اشتراک نظر داشتند.
دلیل نادرستی گزینه ۴: ملاصدرا روح را نتیجه تکامل خود جسم و با آن دارای وحدت می‌داند اما او روح را نسبت به جسم در مرحله بالاتری قرار می‌دهد تا اینکه صرفاً به آن پیچیده‌تر بگوید.

۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

دلیل نادرستی گزینه ۱: این تفکر بیشتر به تفکر سوفیست‌ها و کسانی که انکار حقیقت ثابت را می‌کنند شباهت دارد تا یک نسبی‌گرا.
دلیل نادرستی گزینه ۲: باید جای کلمه حواس از کلمه تجربه استفاده می‌کرد.
دلیل نادرستی گزینه ۴: موضوع یک نسبی‌گرا شناخت و اعتقاد به وجود یک حقیقت و در این سؤال که آیا خدا وجود دارد یا ندارد و به چه چیزی شباهت دارد در واقع انکار حقیقت صورت گرفته است پس گزینه ۴ درست است.

۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از آنجایی که انسان به این مسئله پی می‌برد که امکان شناخت وجود دارد و اینکه می‌توان با استفاده از ابزاری که در اختیار اوست مثل عقل و توانایی یادگیری به خود این اطمینان را می‌دهد که بتواند بعد از یاد گرفتن زبان اول خود به سمت یادگیری زبان دوم برود و اگر او نیست به امکان شناخت یقین نداشته باشد هرگز سراغ این کار نخواهد رفت چون توانایی این کار را در خود نمی‌بیند.

۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

دلیل نادرستی گزینه ۱: نخستین مجموعه‌هایی که به زبان فلسفی نگاشته شده است مربوط به خود یونان باستان است. اما از زمانی که انسان ظهور کرده است همواره کسانی بوده‌اند که در رابطه با مسائل بنیادین هستی می‌اندیشیده‌اند و این متعلق به زمان و مکان خاصی نیست.
دلیل نادرستی گزینه ۲: تبیین تجربی به وسیله عقل اولین بار توسط ارسطو بیان شده است و این مسئله به فیلسوفان ابتدایی یونان مرتبط نیست.
دلیل نادرستی گزینه ۳: دورترین اندیشه‌های فلسفی متعلق به آثار ظهور انسان بر روی کره زمین بوده است و فلسفه یونان، فلسفه یونانی را در بر می‌گرفته است نه کل فلسفه را.
پس با این تفاسیر گزینه ۴ گزینه صحیح است.

۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال دارد راجب شناخت یک مسئله صحبت می‌کند که این موضوع مربوط به علم فلسفه است و اینکه راجب نیکی و بدی یک مسئله سؤال می‌پرسد هم به اخلاقی بودن آن موضوع اشاره دارد و قوانین بنیادین یک موضوع را بررسی می‌کند. بنابراین می‌توان دقت این سؤال در حوزه فلسفه اخلاق است.

۶

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت روی سؤال به نوعی اشاره به این دارد که نمی‌توان روح را انکار کرد و انسان را صرفاً به موجودی زمینی و مادی تقلیل کرد از این رو اگر چنین کاری را انجام دهیم هرگونه شهود، کرامات و ویژگی‌های متعالی و نیز گرایش به کمالات را بپذیریم اما ممکن است خرد را صرفاً سلسله‌ای از اعصاب و روان تلقی کرد و آن را بخشی از جسم دانست.

۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این سؤال، طراح نظر قطعی خود را راجع به نسبی‌گرایان و میزان اهمیت دادن آنها به احساس شخصی را ملاک اصلی می‌شمارد و احساس شخصی را گواه اصلی برای پذیرش موضوعات توسط نسبی‌گرایان بیان می‌کند. پس باید این نکته را از طراح سؤال داشته باشیم که:

نکته مهم: گواهی دادن احساس شخص نسبی‌گرا به او برای خود آن شخص یقینی شمرده می‌شود. برای مثال اگر فردی نسبی‌گرا سنخیت را با حسش قبول داشته باشد این اصل برای او یقینی شمرده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) عدم اطمینان از وجود یا عدم وجود خدا به معنای نسبی‌گرایی نیست و نشان از آن نمی‌باشد.
- (۳) خیر، معیار حقیقت از نظر نسبی‌گرایان حواس هرکس نسبت به خودش است نه سودمندتر فکر کردن.
- (۴) تنها راه اشتباه است و گزینه را غلط می‌کند.

۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بر اساس نظر گرگیاس گفتیم اگر امکان شناخت وجود نداشته باشد امکان هیچگونه تعلیم و تعلمی هم وجود نخواهد داشت از این رو وجود نظام تعلیم و تربیت به معنای پذیرش امکان شناخت و امکان انتقال آن به دیگری است.

۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هر چند عبارت موجود در گزینه ۱ به صورت مستقیم در متن کتاب درسی اشاره نشده است اما می‌دانیم که نخستین مسائل فلسفی از جمله مسائلی همچون منشأ دگرگونی‌های طبیعت، خوبی و بدی، زندگی و مرگ از همان نخستین روزهای آغاز حیات فلسفی انسان وجود داشته است.

همچنین در فعالیت کتاب درسی نیز خیر و شر در گفته‌های زرتشت اشاره به چنین بحث‌هایی دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) افلاطون نخستین فیلسوفی بود که به صورت روشن از انسان‌شناسی فلسفی سخن گفت هر چند نظرات او منعکس‌کننده نظرات سقراط نیز هست اما درباره سوفسطائیان نمی‌توان چنین چیزی گفت.
- (۳) به توالی تاریخی فلاسفه دقت کنید پارمنیدس و فلاسفه پیش از سقراط قبل از افلاطون بوده‌اند نه بعد از آن.
- (۴) منبع درک و تبیین دگرگونی‌های عالم از منظر فلاسفه نخستین با عقل بوده است نه بر اساس مشاهدات.

۱۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دقت کنید در سؤال اول موضوع شناخت هستی نیست بلکه وابستگی شناخت هستی به پذیرش امکان شناخت است به نوعی اشاره به عبارت (معرفت به وجود فرع بر امکان شناخت می‌باشد) است از این رو سؤال در حیطه معرفت‌شناسی است.

در سؤال دوم نیز موضوع شناخت و حیانی می‌باشد که باز هم در حیطه معرفت‌شناسی و ابزار و اقسام شناخت است دقت کنید که فلسفه دین شامل سؤالاتی اساسی و بنیادین در زمینه دین است نه ابزار شناخت دین یا همان وحی.

۱۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نقطه اشتراک نظر کانت و هابز در کلیت و عمومیت قوانین اخلاقی است و هر دو بر این باورند که باید طبق قاعده‌ای عمل کرد که قانون کلی و عمومی باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) فعل اخلاقی به طبیعی و بالعکس تحت هیچ شرایطی تغییر نمی‌کند.
- (۲) عمل بر خلاف ضدانسانیت ملاک اخلاقی برای تمامی فیلسوفان نیست.
- (۳) عقل عملی صرفاً باور فلاسفه مسلمان می‌باشد نه تمامی فلاسفه علاوه بر آن تشخیص فعل اخلاقی با عقل عملی است و گرنه وادار کردن انسان برای عمل به آن براساس عقل عملی نیست و با اختیار صورت می‌گیرد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کانت کوشش کرد هم اعتبار عقل و هم تجربه را اثبات کند و نشان دهد که معرفت حاصل همکاری عقل و حس است. کانت بر آن است که قوه ادراکی انسان تصوراتی مثل زمان و مکان و مفاهیمی مانند علیت را نزد خود دارد و آنها را از راه حس و تجربه به دست نمی‌آورد. به نظر کانت انسان آنچه را که از طریق حس به او می‌رسد، در قالب این مفاهیم درک می‌کند. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) این گزینه با متن کتاب (نظر کانت) همخوانی ندارد و کاملاً متضاد آن است.

(۲) انسان یافته‌های حسی را در قالب مفاهیم اساسی و عقلی درک می‌کند نه برعکس.

(۳) مفاهیم بنیادی ادراک ذهن را از طریق عقل درک نکرده است بلکه از ابتدا نزد خود داشته است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. قوانین عقلی در هر زمینه‌ای علیت و درک قانون علیت صادق است و این مورد در زمانی که کشف پدیده‌های فرامادی نیز می‌خواهیم انجام بدهیم صادق است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هر نوع دریافت شهودی اشتباه است زیرا وحی فقط مختص پیامبران است.

گزینه ۲: درک اثر پدیده‌های درونی مانند دلهره و ... نیاز به اندام‌های حسی مثل چشم و گوش دارد که انحصار بر رفتار شناخت شهودی نیست.

گزینه ۴: یافته‌های بنیادی عقل را نمی‌توان با تجزیه و تحلیل یافته‌های حسی به دست آورد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. علت باورهای ضد و نقیض از شخصیت سقراط این بود که نظرات و حرف‌های او به دل افرادی که از لحاظ مالی توانضعیفی داشتند می‌نشست و باعث انتقاد ثروتمندان و اشراف و افراد قدرتمند آتن می‌شد و این مسئله باعث می‌شد که از سقراط بد بگویند.

گزینه ۱: این گزینه به صورت کامل بیان‌کننده خواسته صورت سؤال نیست. اگر چه از لحاظ درستی یا نادرستی، مطلب درستی را بیان می‌کند.

گزینه ۲: سقراط واقعاً از مسائل مهم زندگی و مفاهیم مهم آن پرسش داشت ولی دلیل بروز نظرات ضد و نقیض مردم درباره او نبود.

گزینه ۳: سقراط دنبال احیای ساده‌زیستی نبود و خواسته اول او کمک به مردم برای کشف واقعیت بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. احتجاج به معنای مقابله کردن می‌باشد و ما در این سؤال باید به این مسئله برسیم که بت‌پرستان از تفکر فلسفی بی‌بهره بودند که دقیقاً گزینه ۱ به این معناست که به اموری فراتر از امور مادی فکر نمی‌کردند و درگیر مسائل مادی بودند ولی بقیه گزینه‌ها از اموری فراتر از ماده صحبت می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲) فرستادن رسول از امور فرامادی است.

گزینه ۳) سخن گفتن خدا با بشر از امور فرامادی است.

گزینه ۴) برگرداندن استخوان‌های پوسیده از امور فرامادی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. زیرا در مکتب داروینیست انسان موجودی مادی (حیوانی مانند سایر موجودات) دانسته می‌شود و داروینیست معتقد که نیازهای اساسی انسان نیازهای مادی او را تشکیل می‌دهد و معتقدند که انسان‌ها قواعد اخلاقی را برای با هم زندگی کردن و زندگی مسالمت‌آمیز وضع کرده‌اند و ارزش‌های اخلاقی، ارزش‌های ذاتی ندارند. از این رو داروینیست‌ها می‌گویند: «آنچه را برای خود می‌پسندی برای دیگران هم بپسند». پس گزینه ۴ هماهنگ‌ترین گزینه با عقاید داروینیست‌ها است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مکتب پراگماتیسم درستی یا نادرستی یک عمل را صرفاً براساس منفعت و سودمندی آن بررسی می‌کند و حق و باطل در این مکتب معنایی ندارد، از این منظر آنچه که به ما سود برساند و مفید باشد درست است و آنچه که به ما زیان برساند نادرست است.

دلیل نادرستی گزینه ۲: عقل مستقل از یافته‌های حسی به شناخت می‌رسد و وابسته به یافته‌های حسی نیست.
 دلیل نادرستی گزینه ۳: برای تشخیص دادن خطای یک قوه شناختی صرفاً نمی‌توانیم از قوه دیگر استفاده کنیم. مثلاً ما خطاهای شناختی عقل را به کمک عقل اصلاح می‌کنیم و نمی‌توانیم برای این منظور از حس استفاده کنیم.
 دلیل نادرستی گزینه ۴: زیرا اساساً معرفت شهودی، معرفتی بی‌واسطه است و تهذیب نفس از راه‌های رسیدن به معرفت شهودی است و نه اینکه واسطه رسیدن به معرفت شهودی باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موضوع بحث‌های فلسفی سقراط، هستی و نیستی نبوده است و گزارش افلاطون از جریان محاکمه وی حاکی از آن است که سقراط به مفاهیمی مانند خردمند بودن (گزینه ۱) و لیاقات و شایست بودن (گزینه ۲) و حق و باطل (گزینه ۳) و تشخیص آنها از یکدیگر توجه داشته است و بیان کرده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۲ عقیده وحدت اضداد هراکلیتیوس را به تصویر کشیده است و برای مثال همانطور که در مورد یک لیوانی که نصفه است می‌توانیم بگوییم که نصف لیوان پر است یا نصف لیوان خالی است در مورد آب دریا نیز چنان می‌توانیم بگوییم. مثلاً آب دریا برای آبزیان گوارا است، اما آب دریا برای انسان ناگوار است و این دو با هم تضادی ندارند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. روش برای گزینه ۱ و ۲ و ۴ که درباره موضوعاتی مثل فضیلت، روح و جهان غیرمادی صحبت کرده‌اند مربوط به دیدگاه و روش فیلسوفان عقل‌گرا مثل دکارت می‌باشد. اما گزینه ۳ دیدگاه و روش برای جبرگرایان و تجربه‌گرایان است که معتقد به وجود نفس نیستند و تمامی نیازهای انسان را در نیازهای مادی او خلاصه می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کانت معتقد است که فعل اخلاقی باید فقط به خاطر پیروی از وجدان اخلاقی صورت گیرد. دقیقاً مانند همان چیزی که در گزینه ۴ بیان شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پراگماتیست‌ها با اینکه یگانه ابزار شناخت را حس می‌دانند اما معتقدند که همین ابزار نیز حقیقت را به ما نشان نمی‌دهد بلکه سودمندی دانسته‌هاست که حقیقت را نمایان می‌کند. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۱: کانت نبود که منشأ ظهور تجربه‌گرایی شد؛ خود کانت متأثر از تجربه‌گرایی بود.
 گزینه ۲: هیچ تجربه‌گرایی نقش عقل در شناخت تجربی را منکر نمی‌شوند.
 گزینه ۳: این گزینه دقیقاً برعکس بیان شده؛ از نظر کانت تصویرها و داده‌های حسی توسط حواس و بعدیت زمانی توسط قوه ادراکی فهمیده می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اساس بررسی‌های علمی و تجربی، اصولی مانند علیت و سنخیت علی و معلولی است که خود از شناخت تجربی به دست نیامده‌اند بلکه از جمله قواعد عقلی می‌باشند. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه ۲: خطای حس را عقل تشخیص می‌دهد نه خود حس و از طرف دیگر، عقل نیز هم مرتکب خطا می‌شوند و هم خودش خطای خودش را تشخیص می‌دهد و به همین خاطر این موضوع تفاوت حس با سایر طرق شناخت نیست.
 گزینه ۳: عقل است که به ما می‌گوید از هر چیزی چه استفاده‌ای بکنیم.
 گزینه ۴: نسبت تهذیب نفس برای شناخت شهودی مانند حواس پنجگانه برای شناخت حسی نیست چون اساساً شناخت شهودی برخلاف شناخت حسی، بی‌واسطه است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سقراط در مقام دفاع در برابر این اتهام ملتوس که او را متهم می‌کرد که جوانان را گمراه می‌کند گفت که او چون جهل کسانی که مدعی دانایی هستند را برملاء می‌کند، افراد فکر می‌کنند که او جواب سؤالاتی که خود مطرح می‌کند را می‌داند و به همین خاطر از او پیروی می‌کنند. بنابراین قصد سقراط گمراه کردن جوانان نیست بلکه به دنبال یافتن دانای حقیقی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از جملات معروف تالس که از او نقل شده است، این قول است که: «همه‌چیز پر از خدایان است.» این دیدگاه به وضوح اسطوره‌ایست و به جنبه اسطوره‌ای و نمادین و تمثیلی اندیشه تالس مربوط است. بنابراین می‌توان گفت که تالس که به توان نخستین فیلسوف یونانی شناخته می‌شود، علاوه بر افکاری که همچنان رنگ و بوی اسطوره‌ای داشت، از زبان عقل نیز برای تبیین تغییرات جهان استفاده کرده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۴ در واقع به نحوی ارتباط به تاریخ دارد و برای پاسخ‌گویی به این پرسش باید به استناد اطلاعات تاریخی، بگوییم که نظر رواقیون در مورد یک موضوع خاص چه بوده است. از طرف مقابل سایر گزینه‌ها پرسش‌های اساسی و بنیادینی را مطرح می‌کنند که موضوع فلسفه است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. افلاطون معتقد است که ملاک فعل اخلاقی، یعنی فعلی که انسان را به سوی سعادت رهنمون می‌سازد این است که فرمان عقل انجام شده باشد. وی بر این باور است که انسان در صورتی به سعادت می‌رسد که از دستورات عقل اطاعت کند و از آن سرپیچی نکند. بیت مطرح شده در گزینه ۲ نیز به همین مطلب اشاره می‌کند و می‌گوید کسی که از عقل یا خرد غافل شود به بدی خواهد رسید و دچار به رذیلت اخلاقی خواهد شد و خرد را ملاک فعل اخلاقی می‌داند. بنابراین همین گزینه جواب صحیح تست می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این بیت به این نکته اشاره می‌کند که حاکمی که جانت کیاست و عدالت را رعایت کند، مردمان با او هم‌سو خواهند بود و به مخالفت با او نخواهند پرداخت.

گزینه ۳: این گزینه به این مضمون اشاره می‌کند که پیروی از هوای نفسانی انسان را به ورطه نابودی خواهد کشاند و با نظر افلاطون ارتباط کم‌تری دارد.

گزینه ۴: این گزینه بیان می‌دارد که صفت افراد عاقل این است که طمع را کنار گذاشته‌اند و ارتباط کمی با نظریه فلسفه اخلاق افلاطون دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. معتقدین به انسان تک‌ساختی یا همان ماتریالیست‌ها بر این باورند که حقیقت انسان را همان بدش تشکیل می‌دهد و انسان حقیقتی غیر از آن بدن خود ندارد؛ همانطور که آب حقیقی غیر از هیدروژن و اکسیژن که عناصر تشکیل‌دهنده‌اش هستند ندارد و انسان از بدن و اجزای مادی بدن ساخته شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این گزینه براساس نظر دکارت نگارش شده است. او معتقد بود که بدن انسان یک ماشین پیچیده است که نفس از آن استفاده می‌کند.

گزینه ۳: این گزینه مطابق با نظر ملاصدراست. صدرالمتألهین نفس را «جسمانیة الحدوث و روحانیة البقا» می‌دانست و آن حاصل تکامل جسم می‌پنداشت، همانطور که جوانه نیز حاصل تکامل بذر است.

گزینه ۴: این گزینه نیز مطابق با نظر ارسطو و افلاطون و همچنین ابن‌سیناست که حیاط را مربوط به نفس انسان می‌دانستند. آنان معتقد بودن که بدن یک جسم مرده است و این نفس است که موجب حیات و تحرک وی می‌شود؛ همان‌طور که ظرف خالی یک جسم مرده و بی‌حرکت و حرکت بخار آن را به حرکت درمی‌آورد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. صورت سؤال از ما می‌خواهد گزینه‌ای را انتخاب کنید که توسط نسبی‌گرایان قابل تأیید نباشد؛ یعنی مورد قبول آن‌ها نباشد و با آن مخالف باشند. با توجه به مبانی نسبی‌گرایان و مکتب نسبی‌گرایی هیچ شناختی یقینی و قطعی نیست؛ بلکه هر معرفتی صرفاً برای همان شخص خاص که معتقد به آن معتبر است. بنابراین این گزاره که از طریق حس و تجربه می‌توان به شناخت معتبر از واقعیت رسید قطعاً مورد تأیید نسبی‌گرایان نیست. آنان معتقدند که مثلاً به جای این‌که بگوییم: «آب در صد درجه می‌جوشد.» باید بگوییم: «با توجه به آزمایش‌های انجام شده، به نظر می‌رسد که آب فعلاً در صد درجه می‌جوشد!» در نتیجه نمی‌توان گفت که آنان تجربه و حس را یقینی و قطعی می‌دانند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این گزینه که دربردارنده اصل نسبی بودن شناخت است، کاملاً مورد تأیید نسبی‌گرایان می‌باشد.
گزینه ۲: این گزینه به صورت مستقیم به مکتب پراگماتیسم اشاره دارد اما باید توجه کرد که مبانی پراگماتیسم لزوماً با نسبی‌گرایی مخالف نیست. این‌که کاربرد ما از یک باور اعتبار آن را تعیین کند در واقع به همان نسبی بودن شناخت می‌انجامد چون زمانی‌که کارکرد عملی یک باور ملاک حقیقی بودن آن باشد، با توجه به این‌که کارکردهای هر فرد از باورها یکسان نیست و فرد به فرد تفاوت می‌کند، بنابراین حقیقت نسبی خواهد بود. یعنی یک فرد می‌تواند از باور به خداوند آرامش و تسکین بیابد و بنابراین خدا را حقیقی خواهد دانست و یک نفر نمی‌تواند و خداوند را دروغین خواهد پنداشت و شناخت هریک برای خود او معتبر و صحیح است.
گزینه ۴: هیچ نسبی‌گرایی با این مخالف نیست که ابزارهای انسان برای شناخت برخی مسائل کافی نیست. کتاب درسی صراحتاً به این موضوع اشاره کرده است و آن را به نسبی‌گرایان نسبت داده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همین گزاره که کسی بگوید «هیچ شناختی ممکن نیست.» یا «هیچ چیز را نمی‌توان شناخت» خودش یک شناخت است و بنابراین با اذعان به همین مطلب، فرد شناخت یک امر را پذیرفته است!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در کتاب درسی به صراحت بیان شده که نظرات متفکران همواره مورد تأیید مردم جامعه نیست و حتی ممکن است که مردم به جدّ با آن مبارزه و مخالفت کنند و اینطور نیست که رهبری جامعه همواره در دست متفکران باشد؛ بلکه در ۹۹/۹ درصد موارد این طور نیست! بنابراین گزینه ۴ نادرست است و جواب این تست می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: انسان برخی از باورها را دارد که به وجود آن‌ها آگاه نیست. اما کار فیلسوف آن است که همین باورها را مورد کنکاش قرار دهد و هیچ چیز را بدون دلیل منطقی نپذیرد.

گزینه ۲: از نظر افلاطون پندار که معادل اصطلاح یونانی دوکسا (Doxa) می‌باشد را در مقابل معرفت یا اپیستمه (Episteme) قرار می‌دهد و معتقد است که پندار مانع رسیدن به شناخت حقیقی می‌شود. افلاطون در «تمثیل غار» که در کتاب «جمهوری» تشریح کرده است، پندار را به سایه‌های روی دیوار غار و معرفت را به آن شناخت واقعی که کسی‌که از غار بیرون رفته باشد به آن رسیده، تشبیه می‌کند و معتقد است برای رسیدن به معرفت و شناخت باید از سدّ پندارها گذشت و رد شد.

گزینه ۳: یکی از ویژگی‌های اهل اندیشه و فلسفه آن است که به روی عقاید خویش تعصب ندارند و از عادت‌های جامعه که دلیل منطقی از آن حمایت نمی‌کند رها شده‌اند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بخشی ریشه‌ای فلسفه شامل هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی می‌شود. دقت کنید که الهیات یا خداشناسی فلسفی نیز بخشی از هستی‌شناسی است و جدای از آن نمی‌باشد. با توجه به این موضوع باید گفت که گزینه ۳ جواب صحیح تست می‌باشد چون در بخش اول از خداشناسی صحبت شده و در بخش دوم موانع معرفت‌شناسانه رسیدن به خداشناسی فلسفی را به بحث گذاشته است و در نتیجه تماماً در بخش اصلی فلسفه یا همان فلسفه اولی می‌گنجد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بررسی خیر و زیبایی به ترتیب به فلسفه اخلاق و فلسفه هنر محسوب می‌شود، نه بخش ریشه‌ای فلسفه یا متافیزیک.

گزینه ۲: در این سخن از نوعی وجدان همیشه همراه بحث شده که می‌تواند به بحث انسان‌شناسی باشد، نه متافیزیک و بخش اصلی ریشه‌ای.

گزینه ۴: این گزینه نیز یک مسئله انسان‌شناسانه را مطرح کرده و از فانی و میرا بودن بشر سخن گفته است که ذیل بخش ریشه‌ای فلسفه نمی‌گنجد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عقلی بودن حسن و قبح اخلاقی و تعیین ملاک آن از سوی عقل، بین فیلسوفان یونانی و مسلمان و عقل‌گرایان اروپا عموماً مورد توافق است. اما طبیعت‌گرایان این امور را عقلی محض نمی‌دانند و معتقدند قراردادهای اجتماعی در ایجاد چنین هنجارهایی دخیل هستند.

گزینه‌های ۱ و ۳: همگی مورد تأیید همه فیلسوفان هستند ولی از نظر طبیعت‌گرایان این امور مبنا و ملاک اخلاق هستند ولی از نظر دیگران، این امور از نتایج و پیامدها و لوازم اخلاق هستند.

گزینه ۴: یک مطلب فلسفی نیست که بین مکاتب اخلاقی مورد اختلاف باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کانت با طرح دیدگاهی جدید کوشش کرد هم اعتبار عقل و هم تجربه را اثبات کند و نشان دهد که معرفت، حاصل همکاری عقل و حس است (تأیید گزینه ۱). کانت بر آن است که قوه ادراکی انسان تصوراتی مثل زمان و مکان و مفاهیمی مانند علیت را نزد خود دارد و آنها را از راه حس و تجربه به دست نمی‌آورد (رد گزینه ۴). به نظر کانت، انسان آنچه را که از طریق حس به او می‌رسد، در قالب این مفاهیم درک می‌کند (نه اینکه ابتدا این مفاهیم را بفهمد و سپس آن را به پدیده‌های خارجی تعمیم دهد) (رد گزینه ۲). به عنوان مثال، انسان روشن شدن زمین را بعد از طلوع خورشید درمی‌یابد؛ اما وقتی می‌تواند بگوید طلوع خورشید علت روشن شدن زمین است که به کمک مفهوم علت که خودش در دستگاه ادراکی موجود است و از خارج شدن گرفته نشده (نه اینکه دستگاه ادراکی آن را بسازد) (رد گزینه ۳)، میان تصور طلوع خورشید و تصور روشن شدن رابطه برقرار کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همین که متوجه خطای خود می‌شویم، یعنی شناخت صحیح را نیز یافته‌ایم (و الا نمی‌فهمیدیم که شناخت قبلی ما خطا بوده است). پس درک خطا به معنای امکان شناخت و کسب آگاهی نسبت به موجودات جهان است.

گزینه ۱: ممکن است به خطای خود پی ببریم ولی همچنان از حدود و قلمرو شناخت خود بی‌اطلاع باشیم.

گزینه ۲: چگونگی تشخیص خطا از حقیقت، بحث مجزایی می‌طلبد و با صرف متوجه یک یا چند خطای شناختی شدن، نمی‌توان آن را دریافت.

گزینه ۳: اینکه متوجه خطا شویم، اجمالاً نشان می‌دهد به حقیقتی هم رسیده‌ایم ولی این سؤال که شناخت‌های ما تا چه حد با واقعیت مطابقت دارند، سؤال دقیق‌تری است که نیاز به بررسی‌های معرفت‌شناختی دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قبل از سوفیست‌ها مباحث فلسفی بیشتر دربارهٔ دگرگونی‌های طبیعت یا هستی (در دیدگاه هراکلیتوس و پارمنیدس) بود ولی سوفیست‌ها با بی‌ارزش دانستن این مباحث به جهت اختلافات فکری اندیشمندان، جهت مباحث فلسفی را از مسائل هستی‌شناسی برگرداندند. سقراط هم برخلاف فیلسوفان ایونی (تالس، فیثاغورس، هراکلیتوس و پارمنیدس) که در پی تحلیل تغییرات عالم طبیعت یا هستی (در دیدگاه هراکلیتوس و پارمنیدس) بودند، به انسان و مسائلش پرداخت و دربارهٔ امکان رسیدن انسان به حقیقت و نیز دربارهٔ اهمیت فضیلت به عنوان راه رسیدن انسان به سعادت سخن گفت.

گزینه ۱: بحث از مغالطه‌ها یک بحث منطق است، نه فلسفی.

گزینه ۳: سقراط نیز مانند سوفسطائیان به مسئلهٔ شناخت پرداخت و برخلاف آنان، بر امکان رسیدن انسان به حقیقت ثابت اشیا تأکید کرد.

گزینه ۴: سوفسطائیان در پی تحلیل ادراک حسی نبودند بلکه پندار انسان را محور حقیقت قرار دادند و به طور کلی امکان رسیدن به شناخت حقیقت ثابت را چه از راه حس و چه از راه عقل انکار کردند. حواس هم از باب شخصی بودن ادراکات آن مورد توجه بعضی از آنان بود، نه اینکه حس را معتبر بدانند و آن را تحلیل کنند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چون فیلسوف به مدد عقل خود از بند عادات غیرمنطقی رها می‌شود و به واقعیات اصیل پی می‌برد و به آزادی حقیقی می‌رسد، لذا شخصی که زندانی را یاری می‌کند تا از غار خارج شود، می‌تواند نماد عقل باشد. گزینه ۱: زندانیان از واقعیت خودشان نیز بی‌خبرند.

گزینه ۲: زندانیان صدای موجودات بیرون غار را می‌شنیدند و سایهٔ آن‌ها را می‌دیدند که این‌ها از نشانه‌های واقعیات بیرونی هستند.

گزینه ۴: زندانی در بدو آزادی و مواجههٔ ناگهانی با نور، به سبب دردی که برایش ایجاد می‌شود، به درون غار برمی‌گردد و باورش به سایه‌ها بیشتر می‌شود. اما بعد از اینکه چشمش به نور عادت کرد و حقایق را شناخت، دیگر دوست ندارد به غار برگردد. هرچند چون یک فیلسوف برای هدایت دیگران احساس وظیفه می‌کند برای آگاه‌سازی آنان به غار باز خواهد گشت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اینکه جامعه صرفاً مجموعهٔ افرادی است که کنار هم زندگی می‌کنند، دیدگاه اصالت فرد است که یک دیدگاه مربوط به فلسفهٔ علوم اجتماعی است که از فلسفه‌های مضاف محسوب می‌شود. از این دیدگاه محترم بودن مالکیت خصوصی برای پیشرفت جامعه نتیجه شده است که دیدگاهی علمی در دانش اقتصاد است. پس در این عبارت، اساس و شالوده بودن فلسفه‌های مضاف برای نظریات علمی نمایان است.

گزینه ۱: وجود عوالم مجرد از ماده مربوط به ریشهٔ فلسفه است، نه فلسفهٔ مضاف.

گزینه ۳: مطالبی که بر اساس شواهد تاریخی دانسته شود، فلسفی نیست و طبعاً به فلسفهٔ مضاف هم مربوط نمی‌شود.

گزینه ۴: از انسان‌شناسی فلسفی به دنبال استنباط نتایجی در ریشهٔ فلسفه است، نه در نظریات علمی. انسان‌شناسی فلسفی اگرچه شاخهٔ فلسفه است ولی یک فلسفهٔ مضاف نیست زیرا در نام آن، «فلسفه» به چیزی اضافه نشده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اینکه عقل قادر به تشخیص رفتار درست از غلط و تشخیص حسن و قبح اعمال باشد، نشان

از کاشفیت آن دارد؛ یعنی این‌که برخی اعمال فی‌ذاتهم خوب و حسن هستند و عقل می‌تواند این حسن و قبح را

تشخیص دهد و درک کند. این نظر متعلق به ارسطو و افلاطون و پیروان آنان در سنت فلسفهٔ اسلامی است که عموماً حسن و قبح را ذاتی و قابل کشف با عقل عملی می‌دانند. اما فیلسوفان ماتریالیست معتقدند که حسن و قبح اعتباری است و بنابراین عقل قادر به کشف آن‌هاست چون اساساً اعمال در ذات خود خوب یا بد نیستند و خود ما هستیم که این صفات را براساس معیارهایی اعتبار کرده و بر رفتارهای مختلف اطلاق می‌کنیم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هم دکارت و هم کانت معتقد بودند که نفس مجرد از راه تجربه و حس نمی‌تواند اثبات شود و این موضوع بیانگر اشتراک آن‌ها می‌باشد. اما کانت برخلاف دکارت وجود خدا قابل اثبات عقلانی نمی‌دانست. از منظر کانت وجود نیز از مقولات فاهمه است و اطلاق و اثبات آن برای خدا از طریق عقل یا هر روش دیگری ممکن نیست؛ باید توجه داشت که آنچه که کانت توسط برهان خود که مبتنی بر عقل عملی است، اثبات می‌کند «ضرورت وجود خدا» ست نه «وجود خدا». بنابراین این مورد میان اندیشه دکارت و کانت اختلافی و بنابراین گزینه ۲ جواب صحیح تست خواهد بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر کسی در اصل دانستن شک کند و بگوید که: «هیچ شناختی ممکن نیست» در واقع حرف خود - متناقضی زده و با این حرفش، خودش خودش را نقض می‌کند؛ به این خاطر که همین که بگوییم: «هیچ شناختی ممکن نیست» خودش یک شناخت است و بنابراین گزینه ۳ نمی‌تواند این عبارت صورت سؤال را به درستی کامل کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فیلسوفان ایونایی به طبیعت و اینکه آرخه و ماده‌المواد سازنده جهان چیست توجه داشتند و سعی در تبیین تغییرات آن می‌نمودند؛ اما سقراط برخلاف آن‌ها به زندگی و حقیقت انسان توجه داشت. همان‌طور که در انتهای درس ۵، از قول سیسرون نقل شده است: «او [سقراط] فلسفه از آسمان به زمین آورد و آن را به خانه‌ها و شهرها برد. او فلسفه را وادار کرد تا به زندگی اخلاقیات و خیر و شر بپردازد.» بنابراین محوریت اصلی فلسفه و اندیشه سقراط انسان و آنچه به او مربوط است بود. او به مسائلی که مربوط به سعادت بشر بودند توجه داشت و سعادت را حاصل پیروی از اخلاق و رسیدن به فضایل اخلاقی می‌دانست و این دقیقاً نقطه تفاوت سقراط با سوفسطائیان بود چون آنان منکر حقیقت بودند و با توسل به اقسام مغالطات و فن خطابه و جدل سعی در نشر عقاید خود داشتند و در سایه این تفکرات، اخلاق و فضیلت در جامعه آتن کمرنگ شده‌اند و بنابراین سوفسطائیان برخلاف سقراط به سعادت بشر کاری نداشتند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تمثیل غار افلاطون در واقع بیان حال افرادی‌ست که در یک غار، به بند کشیده شده‌اند و از ابتدای زندگی‌شان هرگز با حقیقت رویارویی نداشته‌اند و هرچه دیده‌اند سایه‌ای از حقیقت بوده است. بند و غل و زنجیری که در این تمثیل به آن اشاره شده است در واقع نمادی از عادت‌های غیرمنطقی هستند که دلیل موجهی ندارند و می‌توانند اندیشه افراد را همانند همان زنجیرها در تمثیل غار به بند بکشند. کل تمثیل غار نیز به انسان آگاهی و هشدار می‌دهد که شاید مانند افراد زندگی در غار، محبوس عادات جامعه و اطرافیان خود شده باشند و آنچه حقیقت می‌شمارد تنها سایه‌ای دروغین از آن باشد. در نتیجه می‌تواند گفت که هدف تمثیل توصیف چگونگی اسارت انسان در بند عادت‌هاست.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مراحل تفکر و به تبع آن تفکر فلسفی، به این قرار می‌باشند: (۱) مواجهه با مسئله (۲) طرح سؤال (۳) تفکر در اندوخته‌ها و (۴) رسیدن به نتیجه. این مراحل فقط در گزینه ۳ به درستی رعایت شده‌اند. مرگ یکی از اطرافیان در واقع مواجهه با مسئله است؛ «آیا مرگ نیستی و نابودی است؟» مرحله دوم، یعنی طرح سؤال می‌باشد؛ این‌که انسان دارای نفس غیرمادی است و استفاده از آن به عنوان محتوای استدلال، مرحله تفکر در اندوخته‌ها را شکل می‌دهد و در نهایت، رسیدن به این نتیجه که «مرگ انتقال از عالمی به عالمی دیگر است.» چهارمین مرحله از مراحل تفکر می‌باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. انسان براساس فطرت خود از بدی‌ها گریزان است، نه براساس عقل نظری!

۴۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. درک اینکه اجتماع نقضین محال است (یک چیز نمی‌تواند هم باشد هم نباشد) مربوط به قوه عقل است که در نفس انسانی قرار دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: فقط انسان، عقل دارد.

گزینه ۲: ارسطو اعتقاد داشت که نفس انسان از حالت بالقوه به بالفعل تبدیل می‌شود.
گزینه ۴: بله، فقط انسان است که عقل را به عنوان حقیقتی برتر در اختیار دارد اما این عبارت، تعریف جامع و مانعی از عقل نکرده است و صرفاً به مادی نبودن آن اشاره کرده است.

۴۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کارکرد ویژه عقل، به آن معناست که سایر ابزارهای کسب معرفت، این توانایی را نداشته باشند. عبارت گزینه ۳ و ۴، هر دو مخصوص عقل هستند و سایر ابزارهای شناخت، فاقد آن هستند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این توانایی بین عقل و شهود مشترک است.
گزینه ۲: این توانایی بین عقل و حس مشترک است.
گزینه ۴: ممکن است در شهود نیز، بتوان یافته‌های حسی را تحلیل کرد.

۴۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. یکی از ویژگی‌های انسان، توانایی شناختن است. ما اشیا و پدیده‌های پیرامون خود را شناسایی می‌کنیم و از طریق این شناخت با آن‌ها ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده می‌نماییم.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: این عبارت به امکان شناخت ارتباطی ندارد. ضمن اینکه برخی امور مانند خداوند، برای بشر قابل شناسایی مستقیم نیستند.
گزینه ۳: این عبارت به محدودیت شناخت اشاره دارد، نه نسبیت شناخت.
گزینه ۴: این عبارت به خطاپذیر بودن شناخت اشاره دارد، نه این‌که شناخت هرکس فقط نسبت به خودش معتبر است.

۵۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پارمنیدس اعتقاد داشت درک واقعیت امور فقط از طریق عقل امکان دارد.
هراکلیتوس به حرکت و جمع اضداد و امور ناسازگار اعتقاد داشت.

۵۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فلسفه‌های مضاف، مسائلی مشترک میان علوم خاص مثل علوم اجتماعی و علم فلسفه مانند اصالت فرد یا اجتماع را بررسی می‌کنند و در کنار آن، بنیان‌های عقلی علوم را نیز، شکل می‌دهند.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: تأمل فیلسوفانه در حوزه‌هایی مانند اخلاق، دین، تاریخ و طبیعت، شاخه‌هایی از فلسفه مانند فلسفه اخلاق، فلسفه دین، فلسفه تاریخ و فلسفه طبیعت شکل می‌گیرد.
گزینه ۳: عبارت برعکس است. معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است.
گزینه ۴: شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادی وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند.

۵۲

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ملاک درست بودن یا نبودن یک گزاره از نظر یک فیلسوف واقعی از آن لحاظ است که بتوان نوعی استدلال در درستی آن گزاره اقامه کرد.

۵۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لوگوس به معنای کلمه و سخن با یکدیگر می‌باشد.

۵۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.
ویژگی‌های ذاتی انسان و از آن مهم‌تر کارکردهای آن و شناخت آن‌ها مربوط به دانش عملی می‌شود.

۵۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نظم، صرفاً از عقل نیست و لزوماً در آن ریشه ندارد.

۵۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فعل اخلاقی یکی از نشانه‌های عقل می‌باشد ولی دقت شود که در نظریه اخلاقی کانت این مورد بررسی نشده است.

۵۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همان‌طور که در آثار افلاطون و ارسطو تأکید شده است، می‌توان به این نتیجه رسید که انسان روحی دارد که مجرد است و ابوعلی سینا و بقیه علمای دین اسلام تا اینجا را از نظرات افلاطون و ارسطو استفاده کرده‌اند، اما با توجه به تعالیم دینی و استدلال‌های خودشان به این نتیجه رسیدند که این روح مجرد، مسجود فرشتگان است.

۵۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر افلاطون نفس را نمی‌توان چیزی دید که قابل رؤیت باشد و حتماً جزئی از عقل است و این ویژگی‌های نفس از نظر افلاطون است.

۵۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عقل و استدلال عقلی و قوه عقلی اساس و شالوده همه‌ی دانش‌های بشری است و همگی از عقل انسان جان گرفته‌اند و همین دلیلی است که گزینه ۴ صحیح است.

۶۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هدف فیلسوفان از تفکر فلسفی دوری از تعصب و همچنین رسیدن به حقیقت و کشف آن است.

۶۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نظریه افلاطون دارای معیارهای زیر است:
(۱) اعتدال اصلی‌ترین رکن این معیار است پس باید مطابق با آن و ناشی از آن باشد.
(۲) باید از فرمان عقل صادر شود.
(۳) حتماً باید به سعادت انسان‌ها منجر شود.

۶۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. موضوع و اصلی‌ترین مبحثی که در انسان‌شناسی فلسفی قرار است راجع به آن بحث شود این است که انسان در این جهان چه جایگاهی دارد و چیستی و موجودیت انسان مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۶۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. قابلیت عقل به این گونه است که می‌تواند همه‌ی قوه‌های دیگر و حتی خود قوه عقل را نیز مورد تحلیل قرار دهد و این قابلیت است که در بین قوا فقط و فقط عقل دارد و دیگر قوا این‌گونه قدرتی را ندارند پس گزینه ۲ صحیح است.

۶۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ما برای اینکه بتوانیم تفکر فلسفه را داشته باشیم نیاز نیست حتماً دانش‌آموخته‌ی این رشته باشیم. همان‌طور که در تاریخ زیاد دیده‌ایم افرادی که هرگز فلسفه را نخوانده بودند و حتی شغل‌های دیگری داشته‌اند می‌توانسته‌اند فلسفه‌گونه تفکر کنند و این نیاز به این ندارد که حتماً دانش‌آموخته این رشته باشیم.

۶۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وحی می‌گوید اگر عقل حاکم باشد قوه شهوت پا را از گلیم خود درازتر نمی‌کند و خویشتن‌داری پیش می‌گیرد، قوه غضب متصف به شجاعت می‌شود و عقل نیز به صفت حکمت. برآیند و نتیجه چنین سامانی برقراری عدالت میان قوای عقل، شهوت، غضب و سراسر شخصیت انسان است.

۶۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این تشبیه منطبق بر دیدگاه ابن سینا است که معتقد بود روح از جانب بالا یعنی از عالم ماوراءالطبیعه و از سوی خداوند اعطا می‌شود و موجودی غیرزمینی است. درست مثل پرنده‌ای که در قفس بدن محبوس شده است اما ملاصدرا روح را باطن بدن و نتیجه رشته تکامل خود بدن می‌داند لذا معتقد نیست روح و بدن دو امر مجزا مثل پرنده و قفس هستند.

۶۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دکارت روح و بدن را کاملاً مجزا از یکدیگر می‌داند لذا براساس دیدگاه او توضیح تأثیر متقابل روح و جسم دشوار است.

۶۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

کانت مفهوم علیت را جزو ساختار ذهن انسان می‌داند که از پیش در دستگاه ادراکی موجود است.

۶۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه‌ی آن در طبیعت زندگی می‌کنیم. از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم. پس بارزترین نشانه اعتبار شناخت حسی همین است. البته سایر گزینه‌ها هم نشانه‌های شناخت را مطرح می‌کنند ولی در این حد نشانه‌ی بارزی نیستند.

۷۰

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کسی که معتقد است حقیقت غیر قابل شناخت است بدون اینکه خودش بخواهد وجود یک حقیقت را اثبات کرده است یعنی این حقیقتی که حقیقت غیر قابل شناخت است پس دچار تناقض شده است.

۷۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تفکر درباره هر موضوع بنیادی قطعاً تفکر فلسفی به حساب می‌آید.

۷۲

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. فلاسفه مسلمان می‌گویند بشر (هر انسانی) به فضیلت‌ها فطرتاً علاقه‌مند است و عقل انسان آن‌ها را زیبا و خوب می‌داند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: خویشتن‌داری فضیلت قوه‌ی شهوت آدمی است. فضیلت قوه‌ی غضب شجاعت است.

گزینه‌ی ۲: این‌گونه نیست که صرف این‌که عملی بر مبنای نفع شخصی نباشد بدون شک از نظر کانت اخلاقی باشد.

گاهی انسان بر مبنای یک هدف جمعی تصمیم به کاری می‌گیرد. به طور دقیق‌تر هم می‌توان نادرستی این گزینه را این دانست که انجام دادن کار از سر دلسوزی کاملاً با انجام دادن کاری به خاطر تبعیت صرف از حکم وجدان مغایر است.

گزینه‌ی ۴: از دیدگاه این فیلسوفان آزادی و منافع انسان در گرو آزادی و منافع دیگران است و این‌گونه نیست هر چه قدر می‌خواهد آزاد باشد.

۷۳

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا معتقد است که وقتی بدن انسان دوره جنینی را در رحم مادر گذراند و به مرحله‌ای رسید که صاحب همه اندام‌های بدنی شد، خداوند روح انسانی را به آن عطا می‌کند. این روح، جنبه‌ی غیرمادی دارد و از جنس موجودات مجرد است. اما روح، براساس مکتب ملاصدرا، چیزی ضمیمه شده به بدن نیست، بلکه نتیجه‌ی رشد و تکامل خود جسم و بدن است.

۷۴

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. یکی از مسائل مورد توجه فیلسوفان از ابتدای شکل‌گیری فلسفه تا کنون مسئله «حقیقت انسان» بوده است. آن‌ها در این مورد نظرات مختلف و گاه متضادی بیان کرده‌اند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. دکارت به تفکر عقلی اهمیت بسیار می‌داد و برعکس بیکن، معتقد بود عقل انسان به طور ذاتی معرفت‌هایی دارد که از تجربه به دست نیامده‌اند؛ مانند معرفت به وجود نفس مجرد و وجود خدا. به اعتقاد دکارت انسان در فهم این قبیل امور نیازی به حس و تجربه ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: دکارت می‌گوید این معرفت‌ها به طور ذاتی در عقل وجود دارد، نه این‌که از طریق استدلال عقلی به آن‌ها دست پیدا می‌کنیم.

گزینه‌ی ۲: این کانت بود که چنین مفاهیمی را ساختار ذهن انسان می‌دانست. از نظر دکارت این مفاهیم یک سری معلومات فطری مستقل از تجربه هستند.

گزینه‌ی ۴: هر چند این معارف در انسان ذاتی هستن اما درک آن‌ها با عقل حاصل می‌شود و این‌ها معرفت شهودی نیستند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پی بردن آدمی به خطاهای شناختی خود یک نشانه دال بر امکان تحقق شناخت درستی و حقیقی محسوب می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هم معنای معرفت و هم امکان رسیدن به آن برای هر انسانی روشن است و شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها، امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست. در میان گزینه‌های موجود گزینه‌ی دوم کل شناخت‌های آدمی را چیزی ساختگی و نامنتطب با واقعیت می‌داند و بیان‌گر شکاکیت مطلق است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فیثاغورس از پایه‌گذاران ریاضی و هندسه و فلسفه محسوب می‌شود. او ریاضیات را به گونه‌ای خاص با فلسفه و عرفان درهم آمیخت و یک دستگاه فلسفی عمیق بنیان نهاد. (پس نمی‌توان گفت تنها با ریاضیات می‌خواست جهان را بشناسد / رد گزینه‌ی ۱). درنظر فیثاغورسیان، اصول ریاضی درباره‌ی تمام موجودات صادق است و اعداد و اصول اعداد، همان عناصر اولی همه موجودات هستند (اعداد خود عناصر اولی موجودات هستند نه منشأ ایجاد آن‌ها / رد گزینه‌های ۳ و ۴).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در میان انبوه افکار و اندیشه‌های روزانه، گاه و بیگاه سؤال‌های خاصی خودنمایی می‌کنند که می‌توانند ساعاتی طولانی ما را به خود مشغول سازند و به تفکر وادار نمایند، از قبیل این‌که: مقصود ما از آزادی چیست؟ چرا درد و رنج هست؟ خوشبختی و سعادت در گرو چیست؟ آیا می‌توان به آن رسید؟ سرانجام ما انسان‌ها چه می‌شود؟ آغاز و انجام جهان چگونه است؟ عشق و دوستی چطور؟ آیا این‌ها امور واقعی و مقدس‌اند؟ یا امور خیالی و ذهنی؟ اصولاً انسان و حقیقت انسانی چیست؟ آیا اختیار دارد یا مجبور است؟ چه هدفی را باید در دنیا دنبال کرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۸۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۸۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۹۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۹۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۹۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۹۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۹۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر کاری که انسان صرفاً برای اطاعت از وجدان خود انجام دهد و هیچ گونه هدف و منفعت شخصی در آن نداشته باشد، خیر اخلاقی شمرده می‌شود. مثلاً اگر انسان عدل را نه به خاطر تشویق و تمجید دیگران و نه حتی برای رسیدن به سعادت پس گزینه‌ی ۳ با نظر کانت ناسازگار است و پاسخ گزینه‌ی ۳ می‌شود.

۹۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. روح یک چیز ضمیمه شده و چسبیده شده به بدن نیست بلکه نتیجه رشد و کمال بدن است که اصطلاحاً به آن باطن بدن نیز گفته می‌شود.

۹۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر پوزیتویست‌ها آنچه از طریق حس به دست می‌آید علم و معرفت به شمار می‌رود پس اگر علم تجربی آن‌چه را که هست به طور واقعی نشان ندهد این نظر نقض شده است.

۹۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۹۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این سوال را باید با حذف گزینه‌های غلط (استنتاج) به جواب برسانید چون به صورت واضح مطلبی اشاره نشده است:

گزینه‌ی ۲: این طور نیست که فقط آن‌چه خداوند می‌گوید درست باشد. مثلاً سخنان خود سقراط هم درست بود.
گزینه‌ی ۳: سقراط برعکس این مطلب را می‌گفت. یعنی هرکس صفات خدا را قبول داشته باشد، باید او را نیز بپذیرد. به عبارت دیگر، سقراط از طریق صفات و آثار خدا، او را ثابت کرد، نه این‌که از طریق او، صفات و آثارش را ثابت کرده باشد.
گزینه‌ی ۴: سقراط معتقد بود کسی‌که از فرمان خدا سرپیچی کند سزاوار سرزنش است ولی در مورد کسی‌که خورشید و ماه را به خدایی بپذیرد چیزی نگفت. البته او خودش خورشید و ماه را خدا نمی‌دانست.

۹۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پارمنیدس اعتقاد دارد که هستی همواره ثابت است و هیچ‌گونه حرکتی در آن راه ندارد.

۱۰۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوفان قدیمی مانند افلاطون، ارسطو و ... دیدگاه‌هایی در فلسفه داشته‌اند که همان دیدگاه‌ها سبب پیدایش مکاتب بزرگ تربیتی شده است.

۱۰۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تفاوت اصلی فلسفه با سایر علوم: موضوع فلسفه تفاوت از نظر روش هم وجود دارد اما دانش فلسفه با برخی دانش‌ها در آن اشتراک دارند مانند ریاضیات که هر دو عقلانی هستند.

۱۰۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پیروان مکتب اصالت فرد در حقیقت جامعه را چیزی غیر از مجموعه‌ی افراد نمی‌دانند، نه این‌که وجود جامعه وابسته به وجود افراد نباشد.

۱۰۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از سقوط دولت صفویان نابسامانی‌هایی ایران را فرا گرفت این نابسامانی‌ها حیات علمی فرهنگی را به شدت ضعیف کرد و همه علوم از جمله فلسفه را ضعیف کرد.

۱۰۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

دلیل نادرستی گزینه ۱: (در هر موجودی که حرکت می‌کند) این گزینه را غلط می‌کند.

دلیل نادرستی گزینه ۲: این گزینه بیانگر این است که از طریق حس به قوانین حاکم بر طبیعت پی می‌بریم در

صورتی که از نظر ابن‌سینا قوانین حاکم بر طبیعت از طریق عقل به دست می‌آید.

دلیل نادرستی گزینه ۴: از نظر ابن‌سینا طبیعت هر شیء آن شی را به سوی کمال مطلوبش سوق می‌دهد به شرطی که مانعی در راه طبیعت نباشد.

۱۰۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۴ به این موضوع اشاره دارد که حقیقت واحد مورد تأیید تمامی فیلسوفان مسلمان است و اینکه راه‌های متفاوتی موید یکدیگر باشند نیز مورد قبول تمامی فلاسفه اسلام از جمله سهروردی نیز هست. دلیل نادرستی گزینه ۱ و ۲ و نقض آن این است که سهروردی یقیناً به وحی اعتقاد ویژه‌ای دارد و در هر صورت آن را می‌پذیرد.

۱۰۶

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برهان امکان و وجوب مربوط به ابن‌سینا است که معتقد بود که ماهیت هر موجود واقعیت آن را تشکیل می‌دهد. در صورتی که ملاصدرا معتقد بود واقعیت هر موجود را وجود آن تشکیل می‌دهد پس با این امر که ملاصدرا نظریه جدیدی را در زمینه برهان امکان وجوب مطرح کرد این برهان را متحول کرد.

۱۰۷

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. معنای دوم اتفاق به این معناست که از هر چیزی آثار متناسب با همان موضوع پدید می‌آید و این مسئله مستقیماً به گزینه ۱ اشاره دارد.

۱۰۸

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

نکته مهم: از نظر تجربه‌گرایان توالی و هم‌زمانی پدیده‌ها باعث این شده که اصل علیت توسط انسان مورد پذیرش قرار گیرد و در صورتی که اصل علیت یک اصل عقلی محض است که خود آن مقدمه‌ای بر تجربه قرار می‌گیرد.

۱۰۹

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

دلیل نادرستی گزینه ۱: کنار هم گذاشتن کلمه موجود و بود از آن استفاده از کلمه امتناع به معنای این است که ما به امتناع هم موجودیت می‌دهیم پس غلط است.

دلیل نادرستی گزینه ۳: مثال نقض این گزینه (الله) است که باید وجود برایش ضروری باشد.

دلیل نادرستی گزینه ۴: مثال نقض این گزینه هم می‌تواند (الله) باشد چرا که اگر کسی از ابتدا خدا را باور نداشته باشد و بعد به وجود آن پی ببرد دلیل نمی‌شود که خدا از قبل ممکن‌الوجود بوده باشد.

دلیل نادرستی گزینه ۱: هر مفهومی در ذهن از دو معنی وجود و ماهیت نه دو جزء تشکیل شده است.

دلیل نادرستی گزینه ۳: بیان کلمه محض جمله را غلط کرده است.

دلیل نادرستی گزینه ۴: با اینکه این گزینه مطلب درستی را بیان می‌کند اما مستقیماً به خود صورت سؤال (معنای مغایرت وجود و ماهیت) اشاره‌ای ندارد و ارتباطی ندارد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۴ با توجه به متن کتاب درسی و آثار شهید مطهری کاملاً صحیح می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اساتید فلاسفه اسلامی از قبل نیز با این فلاسفه فقید آشنایی داشته‌اند.

(۲) در کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم علامه طباطبایی مسائل روز فلسفی را بررسی کرده و نه شفای ابن‌سینا یا اسفار ملاصدرا

(۳) عبارت برعکس مطرح شده است و علامه در جهت گسترش فعالیت‌های خود به خارج از حوزه با اساتید دانشگاه‌ها ملاقات کردند نه برعکس.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بر اساس طبیعت‌شناسی ابن‌سینا هر گونه تضاد و تعارض و تراحم لازمه جهان طبیعت و

ذات ماده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) طبیعت به شرط نبود مانع هر چیز را به خیر و کمال مطلوبش می‌رساند نه ضرورتاً

(۲) بر عکس گفته شده و منشأ حرکات و تغییرات هر چیز طبع و ذات خاص آن چیز است نه برعکس.

(۴) علم حقیقی در نتیجه تحقیق در رابطه میان پدیده‌ها و رابطه آنها با منشأ جهان طبیعت و خدا میسر می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بر اساس نظر فلاسفه مسلمان پذیرش هر اعتقاد و آیینی نیازمند استدلال عقلی و پذیرش

عقل است از این رو ایمان بدون عقل ارزش چندانی ندارد و پایه و اساس ایمان استدلال عقلی و برهان می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ایمان و شناخت عقلانی دو حقیقت متمایز نیستند بلکه مکمل یکدیگرند.

(۲) عقل فعال دانش‌ها را در اختیار انسان نمی‌گذارد بلکه باعث به فعلیت رسیدن آن می‌شود.

(۳) هر کس که عادت کند سخن بی‌دلیل را بپذیرد از حقیقت انسانی خود خارج شده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

(۱) نتیجه‌گیری نهایی برهان ابن‌سینا تقسیم موجودات به واجب‌الوجود بالذات و بالغیر بوده است و نه امکانی و

واجب‌الوجود

(۲) این جمله هر چند در ظاهر ممکن است شبیه جمله راسل تلقی شود اما با مراجعه به کتاب درسی خواهید دید که عین

این جمله نیست راسل می‌گوید: اگر هر چیزی باید علتی داشته.

(۳) محتمل‌ترین گزینه در بین سایر گزینه‌ها این گزینه است البته بایستی توجه داشت که عبارت نیاز عقل به باور خدا

قابل تأمل است چرا که از نظر فلاسفه مسلمان این عقل است که ابتدا خدا را اثبات می‌کند و سپس معناداری زندگی را

می‌پذیرد.

(۴) تفاوت برهان ابن‌سینا و ملاصدرا در ملاک نیازمندی موجودات به علت است و نه صرفاً نیازمندی آنها.

۱۱۵ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. انکار اصل سنخیت مساوی است با انکار نظم و هماهنگی در میان پدیده‌های جهان، از بین رفتن پشتوانه عقلی تحقیقات و یافته‌های علمی و از بین رفتن هر گونه قدرت پیش‌بینی. اما با وجود انکار سنخیت می‌توان وجود مبدأ هستی را پذیرفت و به نوعی تفسیر کرد همچون نظریات مه‌بانگ و انفجار عظیم و ...

۱۱۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به نظر فلاسفه مسلمان اصل علیت خود پایه و اساس هر نوع تجربه‌ای است و ما قبل از هر گونه پرسش از چرایی یک چیز به درک اصل علیت رسیده‌ایم و دانسته‌ایم که هیچ چیز خود به خود به وجود نمی‌آید. دقت کنید که این درک به طور ناخودآگاه نبوده است (رد گزینه ۳) و با استدلال عقلی درک کرده است.

۱۱۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از آنجایی که در صورت سؤال ذکر شده مصداق مورد نظر تحقق یافته است پس آنچه که قطعاً می‌توان گفت این است که چنین مفهومی قطعاً به وجود آمده است و وجود برایش ضرورت یافته اما اینکه واجب‌الوجود بالذات بود یا بالغیر به طور قطعی قابل تشخیص نیست.

۱۱۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. درست است که حمل وجود بر ماهیت نیازمند دلیل است اما حمل ماهیت بر وجود نیز نیازمند دلیل است مانند اینکه بگوییم وجود انسان است یا درخت انسان است که امری امکانی بوده و نیازمند دلیل می‌باشد. گزینه ۱ نیز ممکن است نظر طراح باشد اما اگر منظور از قید ضرورتاً اشاره به ضروری بودن ویژگی میرا بودن و مرگ‌اندیش بودن برای انسان باشد نادرست است. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۱) گزینه ۱ نیز ممکن است نظر اما اگر منظور از قید ضرورتاً اشاره به ضروری بودن ویژگی میرا بودن و مرگ‌اندیش بودن برای انسان باشد نادرست است.
(۳) هستی و چیستی دو مفهوم مختلف از یک موجود واحد هستند و ما از هر دو یک چیز را نمی‌فهمیم.
(۴) حیوان و ناطق اجزای انسان نیست بلکه جزئی از تعریف مفهوم انسان تلقی می‌شود.

۱۱۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در اصل وحدت حقیقت وجود اشاره‌ای به تفاوت مفهومی وجود نشده است و تفاوت بین موجودات در درجات مختلف وجودی از جهت مصداق است نه مفهوم و گرنه مفهوم وجود به صورت یکسان بر تمامی مصادیق قابل حمل است و همین مفهوم واحد و یگانه از جهت مصادیق دارای تشکیک و درجه‌بندی مختلف می‌باشد. سایر گزینه‌ها کاملاً صحیح و بدون ایراد می‌باشد.

۱۲۰ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بنابر متن کتاب درسی از نظر فارابی انسان موجودی مدنی بالطبع است که به حسب فطرت و طبع خود به جامعه گرایش دارد و می‌خواهد با هموعان خویش زندگی کند. این اولین مبنای وی برای ورود به مباحث اجتماعی و فلسفه سیاسی است. مدنی بالطبع بودن انسان به معنای گرایش اولیه او به اجتماع و گروه‌های اجتماعی است.

۱۲۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بر اساس متن کتاب درسی حکیمان پیش از باستان و قدیم ایران هم از عقل به عنوان یک وجود برتر و متعالی آگاه بوده‌اند و خدا را عقل نامیده‌اند و هم به عقل به عنوان دستگاه تعقل و تفکر و خردورزی اهمیت می‌داده‌اند. بررسی سایر گزینه‌ها:
(۲) اثبات وجود عقول از طریق کتب وحیانی و اسلامی بوده است اما اثبات ویژگی‌های عقول با استدلال عقلانی بوده است.
(۳) عقل انسان با عالم عقول در ارتباط است اما جزئی از خود عالم عقول نمی‌باشد.
(۴) جهان و سخن ظهور عقل متعالی و برتر است نه عقل آدمی.

۱۲۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. محرک اول، دارای عالی‌ترین اندیشه و نیز صفت ضرورتاً موجود همگی در صورت تصور وجود سایر موجودات و نیز مقایسه آنها با خالق امکان‌پذیر است.

اثبات محرک اول در نتیجه اثبات وجود حرکت بین محرک‌های گوناگون بوده است. عالی‌ترین اندیشه اشاره به علم لایزال الهی و نیز بالاترین درجه از آگاهی و شعور دارد و واجب‌الوجود بودن یا به عبارتی ضرورتاً موجود بودن خداوند نیز در نتیجه ممکن‌الوجود بودن سایر مخلوقات می‌باشد.

۱۲۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. لازمه پیش‌بینی منطقی حوادث یک رویداد و نیز نتایج و پیامدهای آن به خود اصل علیت و نیز اصل سنخیت و ضرورت علی معلولی برمی‌گردد در صورت عدم قبول این اصل قدرت پیش‌بینی انسان از بین خواهد رفت و همچنین رویدادهای طبیعت یکسان عمل نخواهند کرد.

۱۲۴

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به یاد داشته باشید که هیوم هر چند گفت درک علیت از راه حس و تجربه ممکن نیست اما به هر جهت فیلسوف تجربه‌گرا بوده است و باور به این داشته که راه درک علیت همچون سایر موارد تجربی است هر چند که پس از بررسی‌ها می‌گوید که درک علیت تجربی نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) انسان قاعده امتناع و اجتماع نقیضین را از ابتدای حیات نمی‌دانسته بلکه پس از حدی رشد عقلی به آن رسیده اما جزو اصول فلسفی اولیه آدمی بوده است.

(۳) ابن‌سینا نیز ساخته پرداخته بودن ذهن آدمی را قبول نداشته است از این رو آوردن قید برخلاف در این گزینه صحیح نیست.

(۴) برخی فلاسفه تجربه‌گرا رابطه عقلانی سنخیت را نمی‌پذیرفته‌اند.

۱۲۵

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ۳ مورد اول (عقل فعال زمانمند است) رابطه امتناعی است و مورد دوم (دایره خط منحنی نیست) وجوبی می‌باشد. به یاد داشته باشید که دایره شکل است نه خط. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) امتناعی - امتناعی (۲) امتناعی - امتناعی (۴) امکانی - امکانی

۱۲۶

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عمل به وجود و جهل از ماهیت یک امر نشان از مغایرت وجود و ماهیت است و همین مورد می‌تواند نشان از این باشد که وجود و ماهیت دو مفهوم کاملاً مغایر در ذهن هستند. منظور از آگاهی از حقیقت علم به ماهیت آن چیز می‌باشد.

۱۲۷

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. علامه طباطبایی معتقد بود که ما می‌توانیم از ذخایر فلسفه گذشته مانند فلسفه صدرایی و فلسفه مشائی استفاده کنیم و فلسفه‌ای نوین، ناظر و پاسخگو به مسائل روز جامعه تدوین کنیم. از این رو علامه در کتاب اصول فلسفه و روش رئالیسم به فلسفه‌های اروپایی به خصوص مکتب مارکسیسم دیدگاه تطبیقی دارد و سعی می‌کند با بهره‌گیری از فلسفه اسلامی دیدگاه فیلسوفان اروپایی و مکتب‌های فلسفی آنان را نقد و ارزیابی کند.

۱۲۸

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حکمت مشائی در پی شناخت هستی‌هاست و تفاوت موجودات را ناشی از ماهیات آنها می‌داند اما در حکمت اشراقی اختلاف موجودات را ناشی از درجه نورانیت آنها می‌داند و شیخ اشراق مفهوم نور را به جای مفهوم وجود که اساس حکمت مشائی است به دستگاه فلسفه خود وارد می‌کند و تمام مباحث خود را پیرامون نور و درجات آن قرار می‌دهد و بیان می‌کند.

۱۲۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. مباحث اعتقادی در میان مسلمانان از زمان رسول خدا (ص) شکل گرفت و بسیاری از مسائل از جنس مسائل فلسفی بودند که با عقل و عقلانیت سروکار داشتند و در مورد مسائلی مانند اثبات وجود خدا، صفات خداوند و ضرورت معاد سخن گفته‌اند.

۱۳۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارسطو به عقل به عنوان قوه و دستگاه تفکر و استدلال باور داشته است و از عقل نظری و از عقل عملی سخن گفته است که شناخت هستی‌ها مربوط به عقل نظری و تدبیر امور و خوب و به دانستن امور مربوط به عقل عملی است. همچنین عقل به معنای قوه استدلال و تفکر از برهان و دلیل استفاده می‌کند.

۱۳۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دو برهان تسلسل علل نامتناهی فارابی گزینه ۴ ذکر نشده است، فارابی در برهان تسلسل علل نامتناهی بیان می‌کند که اگر سلسله علت و معلول‌های جهان بی‌نهایت باشد و هر علت معلول علت دیگر باشد و سلسله علت و معلول‌ها بخواهد تا بی‌نهایت به عقب برگردد تسلسل نامتناهی علت‌ها به وجود می‌آید و اصلاً چیزی پدید نمی‌آید که نوبت به معلول پیش‌روی ما برسد و چنین چیزی نیز محال است و گزینه ۴ در برهان فارابی ذکر نشده است.

۱۳۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ارسطو در برهان حرکت بیان می‌کند که وجود حرکت در جهان نیازمند محرکی است که خود آن محرک حرکت نداشته باشد. زیرا در غیر این‌صورت سلسله حرکت‌های جهان به محرک غیرممتحرک ختم نمی‌شود و پذیرش این گزاره به معنای آن است که هیچ چیزی وجود پیدا نکند و چنین چیزی محال است. پس مبدأ نخستین جهان (خدا) نمی‌تواند وجود نداشته باشد و وجود خدا ضرورت دارد.

۱۳۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا بیشترین اختلاف نظر فیلسوفان در مورد علیت مربوط به منشأ درک چرایی رابطه علیت است که برای مثال دکارت منشأ درک علیت را فطری می‌داند و تجربه‌گرایان، منشأ درک علیت را حس و تجربه می‌دانند و هیوم رابطه علیت را یک مفهوم انتزاعی و ذهنی می‌داند و فیلسوفان مسلمان نیز معتقدند درک رابطه علیت فطری نیست و پس از شکل‌گیری ذهن انسان است که انسان متوجه می‌شود معلول نیازمند علت است. از این رو درک منشأ علیت میان فیلسوفان مورد اختلاف است.

۱۳۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حمل ناطق بر حیوان نیازمند دلیل است همانطور که حمل کاذب بر یک قضیه نیازمند دلیل است، و این را نیز می‌توانیم بگوییم که هر حیوانی ناطق نیست به مثابه هر قضیه‌ای که کاذب نیست. پس گزینه ۳ جواب صحیح این تست می‌باشد.

۱۳۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. علامه طباطبایی کتابی دارد به نام «اصول فاسفه و روش رئالیسم» که در آن مباحث فلسفه اسلامی را در مقابل فلسفه‌های ماتریالیستی و مارکیستی بیان می‌کند و روشی تطبیقی دارد که تا آن زمان در میان مسلمانان سابقه نداشته است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: این‌طوری نبود که کلاس‌های ایشان از ابتدا حضورشان در قم شلوغ و پررونق باشد.

گزینه ۳: روش تفسیری قرآن به قرآن را علامه طباطبایی از آیت‌الله قاضی آموخت نه امام خمینی.

گزینه ۴: ارتباط ایشان با خاورشناسان و فیلسوفان خارجی باعث تألیف کتاب‌هایی شد که منجر به آشنایی بیشتر با تشیع شد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. به گفته قطب‌الدین رازی: «حکمت اشراق، حکمتی است که اساس آن و بنیان آن اشراق است. اشراق نیز عبارت است از کشف و شهود». بنابراین اساس حکمت اشراقی، شهود قلبی است البته اگر یک دستگاه فکری بخواهد، فلسفه نام بگیرد باید حتماً در قالب عقلانی بیان شده باشد و در نتیجه حکمت اشراق نیز از این قاعده مستثنی نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ریاست جامعه لزوماً به دست حکیم متأله نیست.

گزینه ۲: نفس انسانی اساساً متعلق به شرق است و جنبه نورانی وجود انسان است. این کل وجود انسانی است که به واسطه حجاب بدن و جسم، در مغرب وسطی جای گرفته است.

گزینه ۴: دلیل نام‌گذاری حکمت اشراق به این نام، این نیست که ظهور دست‌آوردهای فکری حکیمان اهل فارس است، بلکه به همان دلیلی است که در صدر پاسخ‌نامه بیان شد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نهضت ترجمه باعث شد که آثار فلسفی به عربی ترجمه شود و با بهره‌گیری از آن مباحث اعتقادی به صورت مستحکم‌تری بیان شود و همچنین دانشمندانی نیز در علوم تجربی و طبیعی ظهور کردند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ظهور اولین فیلسوفان مسلمان برای قرن دوم هجری است.

گزینه ۲: گسترش بحث‌های اعتقادی خود حیات عقلی است نه این‌که منجر به آن شود.

گزینه ۳: در نهضت ترجمه آثار به عربی ترجمه شدند نه این‌که از عربی به زبان‌های دیگر ترجمه شوند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. معنای رایج عقل میان مردم همان عقل به معنی قوه شناخت است و بنابراین گزینه‌های ۱ و ۲ رد می‌شوند. عقل با آنکه ذاتی انسان است اما اینطور نیست که انسان به بدو تولد از آن برخوردار باشد و در بدو تولد صرفاً یک استعداد است. (رد گزینه ۴)

عقل هم می‌تواند درباره هست و نیست (عقل نظری) و هم در مورد بایدها و نبایدها (عقل علمی) تحقیق کند و حکم صادر کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زیرا تفاوت اساسی برهان فارابی و ابن سینا در مقدمات به کار گرفته شده است. فارابی در برهان خود که تسلسل علل نامتناهی است می‌گوید که اگر چیزی که اکنون پیش روی ماست معلول علتی باشد و آن علت نیز معلول علتی دیگر باشد سلسله علت و معلول‌ها تا بی‌نهایت به عقب برخواهد گشت و چنین چیزی غیرممکن است زیرا اگر این را بپذیریم به معنای آن است که در خارج هیچ چیز تحقق پیدا نکند. بنابراین فارابی نتیجه می‌گیرد که سلسله علت و معلول‌های جهان باید متصل به وجودی باشد که خودش معلول نباشد اما ابن سینا در مقدمات برهان خود از مفهوم وجوب و امکان استفاده می‌کند و بیان می‌کند که به اطراف خود که نگاه می‌کنیم موجودات را طوری می‌بینیم که وجودشان از خودشان نیست و ممکن‌الوجود هستند و موجوداتی که ممکن‌الوجود هستند برای موجود شدن به علتی نیاز دارند که آن علت آنها را موجود کند بنابراین ممکن‌الوجودها وابسته به واجب‌الوجودی هستند که وجودش از خودش است و ضرورتاً موجود است و این‌گونه وجود خدا را اثبات می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «ضرورتاً موجود» نام و صفتی است که برای انتساب خداوند به آن ضروری نیست که موجودی غیرخودش را درنظر بیاوریم. یعنی برای اینکه بتوان گفت خداوند موجودی است که ضرورتاً وجود دارد لازم نیست تا موجود دیگری درنظر گرفته شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «شریف‌ترین موجود» یعنی موجودی که از میان موجودات دیگر، بیشترین شرافت را داشته باشد. بنابراین باید موجودات دیگری باشند که خداوند بخواهد شریف‌ترین این مجموعه موجودات باشد. این گزینه به برهان درجات کمال ارسطو ارجاع دارد.

گزینه ۳: محرک نامتحرک که اثبات وجود آن نتیجه‌نهایی برهان حرکت ارسطو است، در واقع مستلزم این است که موجودات متحرکی باشند تا در نتیجه به این برسیم که موجودی باید باشد که این موجودات را حرکت بدهد بدون آن‌که خودش متحرک باشد و در نتیجه اطلاق این صفت به باری تعالی نیز مستلزم ملاحظه مخلوقات است.

گزینه ۴: دمیورژ در واقع به معنی صانع است و بنابراین قطعاً باید مخلوقات را در کنار خداوند فرض کرد تا بشود این صفت را به او اطلاق کرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اگر معلول بدون علت هستی‌بخش‌اش وجود یابد درست مانند آن است که در یک ترازوی سالم که دو کفه مساوی دارد، یکی از کفه‌ها ناگهان از حالت تعادل خارج شود و پایین برود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در مورد مثال صورت سؤال حتی علت ناقصه نیز وجود ندارد.

گزینه ۲: اگر علت تامه از قبل وجود داشته باشد و معلول به وجود نیامده باشد مثل این است که با وجود سنگین‌تر بودن یک کفه ترازو، ترازو در حالت تعادل بماند.

گزینه ۴: همه معلول‌ها ممکن بالذات هستند برای وجود نیاز به علت دارند. این امکان ذاتی در واقع همان متعادل بودن دو کفه یک ترازو بدون این‌که وزنه‌ای در یکی از طرفین باشد است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. قضیه «مجموع زوایای داخلی مثلث ۱۸۰ درجه است.» یک قضیه ضروری است اما نیازمند دلیل است. گزینه ۱ نیز به همین شکل است. این‌که قضیه قابل صدق و کذب است ضروری است اما نیازمند دلیل می‌باشد. حمل «راست قامت» بر «انسان» ضروری نیست. حمل «اندیشنده» بر «انسان» و «دانش» بر «تصدیق» نیز ذاتی است و نیازمند دلیل نیست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بنابر نظریه اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت، در خارج، این وجود است که جریان و سریان دارد و حقیقت عینی را تشکیل می‌دهد و عقل و ذهن انسان، براساس مراتب و شدت و ضعف وجود، ماهیت را از آن انتزاع می‌کند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: معتقدین به اصالت وجود و اعتباری بودن ماهیت، تمایزات اشیاء را نیز به وجود برمی‌گردانند نه ماهیت.

گزینه ۳: از نظر مکتب اصالت وجود اصلاً چیستی اشیاء در خارج تحقق ندارد؛ بلکه این ذهن است که آن را از حقیقت انتزاع می‌کند نه این‌که یک حقیقت خارجی در آن منعکس شود.

گزینه ۴: ماهیت با آنکه اصیل نیست و اصالت با وجود است، اما اینطور هم نیست که کاملاً وهمی و ساخته و پرداخته تخیل انسان باشد؛ بلکه ذهن براساس شدت و ضعف و درجات وجود آن را از حقیقت عینی که همان وجود است انتزاع می‌کند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. شناخت‌های بدیهی به مرحله عقل بالملکه می‌باشند؛ مانند درک اصل امتناع اجتماع نقضین که گزینه ۴ مصداقی از آن می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. برای حل این تست بد نیست که متن کتاب درسی درباره این دو گروه از فیلسوفان داشته باشیم. کتاب درسی به این موضوع تصریح می‌کند که فیلسوفانی مانند کرکگور و ویلیام جیمز (که بنیان‌گذار مکتب پراگماتیسم است) معتقدند که برای اثبات خدا و ایمان به وی نمی‌توان از عقل کمک گرفت و همچنین کتاب درسی نقل قولی از ویلیام جیمز مطرح می‌کند در آن جیمز بیان می‌دارد: «من معتقدم که دلیل وجود خداوند عمدتاً در تجربه‌های شخصی درونی ما نهفته است.» یعنی به صورت غیرمستقیم می‌توان از این گفته برداشت کرد که وی دلایل عقلی برای باور به خدا را نه تنها لازم، بلکه ممکن نیز نمی‌داند. در نتیجه بدون پذیرش عقلی خداوند نیز امکان برقراری ارتباط معنوی و احساس حضور وی وجود دارد و ناممکن نیست.

از طرف دیگر بنا به تصریح کتاب درسی، فیلسوفان مسلمان معتقدند که ابتدا باید وجود خدا از طریق عقل و تفکر و اندیشه پذیرفت و سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی متعالی و معنادار را سامان بخشید. البته درک و پذیرش هر فردی نیز به اندازه توان عقلی و فکری اوست. بنابراین فلاسفه اسلامی امکان برقراری ارتباط معنوی با خداوند، بدو پذیرش عقلی وی را منتفی می‌دانند.

بنابراین مبنایی‌ترین و زیربنایی‌ترین تفاوت این دو گروه از فیلسوفان در این است که گروه اول پذیرش عقلی خداوند را غیرضروری و گروه دوم ضروری می‌دانند. (تأیید گزینه ۲) سایر تفاوت‌ها نیز از اختلاف نظر نشأت می‌گیرد. بنابراین این تفاوت اصل، و سایر تفاوت‌ها فرعی‌تر هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این گزینه نیز از تفاوت‌های فلاسفه مسلمان با فیلسوفان پراگماتیست معناگرا می‌باشد، اما فرع بر اختلاف نظر مذکور در گزینه ۲ می‌باشد.

گزینه ۳: این گزینه نیز از جمله اختلافات نظری حکیمان مسلمان با فیلسوفان پراگماتیست معناگرا می‌باشد که همانند گزینه ۱، فرع بر گزینه ۲ می‌باشد.

گزینه ۴: این مورد اساساً از مشترکات میان دو گروه است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. براساس اصل وجوب علی و معلولی باید گفت که اگر علت یک پدیده موجود باشد، معلول آن نیز ضرورتاً و قطعاً وجود خواهد داشت و اگر معلولی وجود داشته باشد، علت آن نیز ضرورتاً موجود است و محال است خلاف این باشد. بنابراین گزینه ۴ جواب صحیح تست خواهد بود.

نکته: قید «پس از» در گزینه ۱ موجب غلط شدن این گزینه شده است. چون به لحاظ فلسفی، از نظر زمانی فاصله‌ای میان وجود یافتن علت با معلول آن وجود ندارد و نمی‌شود گفت که معلول پس از علت وجود می‌یابد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. همه تجربه‌گرایان، حتی هیوم، به این نکته اذعان دارند که کودکان با مشاهده جهان به مرور و در اثر تجربه، پی می‌برند میان برخی پدیده‌ها نوعی توالی وجود دارد. مثلاً همواره زمین پس از طلوع خورشید روشن می‌شود. اختلاف نظر هیوم با سایر تجربه‌گرایان نیز در این است که آنها معتقدند می‌شود از این توالی که تکرار می‌شود علت را ثابت کرد، اما هیوم منکر این قضیه است و می‌گوید که جز همین توالی و تکرار را با تجربه نمی‌توان دریافت. اصل عبارت مطرح شده، مورد قبول همه تجربه‌گرایان است.

مشکل عقل‌گرایان با این عبارت در این است که آنان علیّت را اصلی فطری می‌دانند که از عقل از تولد در هر کسی وجود دارد. بنابراین آنان با این گزاره مخالف‌اند که کودک «به مرور» پی به توالی برخی پدیده‌ها می‌برد. بلکه براساس نظریه عقلگرایی باید گفت که کودک صرفاً با یک بار تجربه خورشید و روشن شدن زمین، رابطه علیّت را میان این دسته مفاهیم خواهد فهمید و به تکرار دائمی و ضروری این پدیده پی خواهد برد و نیازی به تجربه‌های مکرر و تدریجی در مرور زمان نیست.

در نتیجه گزینه ۱ جواب درست این تست می‌باشد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر ماهیتی را در نظر آوریم که موجود نیست و هرگز هم موجود نبوده و نخواهد شد، می‌توانیم بگوییم که ممتنع‌الوجود است؛ حال یا ممتنع‌الوجود بالذات، مانند مثلث چهارضلعی، یا ممتنع‌الوجود بالغیر مانند دریای جیوه. گزاره‌ای که به درستی می‌توان درباره‌ی هر دوی این حالت‌ها گفت که درباره‌ی جفت‌شان صحیح باشد این‌که است که تاکنون موجودی که علّت تامه‌شان باشد تحقق نیافته است و هرگز هم تحقق نخواهد یافت، چون اگر علّت تامه‌ی یک چیز تحقق یابد خود آن نیز تحقق خواهد یافت و حال آن‌که می‌دانیم این موضوع مفروض ما، ممتنع‌الوجود است. بنابراین گزینه‌ی ۱ صحیح خواهد بود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: نمی‌شود لزوماً گفت که این موضوع فرض گرفته شده توسط صورت سؤال ممتنع‌البذات است و ممکن است که ممتنع‌بالغیر باشد و علّت آن موجود نباشد.

گزینه ۳: ذات این موضوع لزوماً از هستی امتناع ندارد، بلکه می‌تواند ماهیتی ممکن باشد که فقط علّت موجود نشده و نخواهد شد.

گزینه ۴: این موضوع مورد و علل آن نیز می‌توانند همگی موضوعاتی «ممکن» باشند؛ یعنی امکان وجودی داشته باشند یا به عبارت دیگر ممکن‌الوجود باشند. این گزینه چون «امکان» وجود داشتن را سلب کرده است نادرست می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. حمل «لفظ» بر «اسم»، یعنی این‌که بگوییم «لفظ اسم است»، حملی‌ست که نیازمند دلیل می‌باشد چون الفاظ به غیر از اسم، اقسام دیگری نیز دارند و مثلاً ممکن است که فعل باشد. حمل «گرد» بر «دایره» از سوی دیگر بی‌نیاز از دلیل است؛ یعنی به عبارت دیگر، قضیه «دایره گرد است» نیازمند دلیل نیست. حال باید براساس این ملاک به بررسی سایر عبارت‌ها بپردازیم:

گزینه ۱: حمل «دارای برگ» بر «درخت» نیازمند دلیل است چون همواره نمی‌توان گفت «درخت دارای برگ است» و ممکن است مثلاً درختی به سبب فرا رسیدن زمستان بار و برگ خویش از دست داده باشد - حمل «قیمتی» بر «طلا» نیز نیازمند دلیل است چون قیمتی بودن از ذاتیات طلا نیست.

گزینه ۲: حمل «انسان» بر «رشدکننده» نیازمند دلیل است چون غیر از انسان، رشدکنندگان دیگری نیز وجود دارد - حمل «جسمانی» بر «هوا» بی‌نیاز از دلیل است چون جزو ذاتیات آن می‌باشد.

گزینه ۳: حمل «شکل» بر «پنج‌ضلعی» نیازمند دلیل نیست، چون جزو ذاتیات آن می‌باشد - حمل «ادیب» بر «شاعر» نیز بی‌نیاز از دلیل است چون هر شاعری باید لاجرم ادب‌دان نیز باشد و این خصیصه از ویژگی‌های ذاتی شاعر بودن است.

گزینه ۴: حمل «موجود» بر «ماهیت» نیازمند دلیل است زیرا برخی ماهیات موجود نیستند - حمل «فرد» بر «عدد اول» نیازمند دلیل است چون عدد دو، یک عدد اول است که فرد نیست و برای اثبات این‌که یک عدد اول، فرد است نیازمند دلیل و استدلال هستیم.

با توجه به موارد گفته شده گزینه ۲ جواب صحیح این تست است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بعد از اینکه دانستیم از هر واقعیتی دو مفهوم وجود و ماهیت فهمیده می‌شود، سؤال پیش می‌آید که حال که آن واقعیت خارجی یکی است، آن یک واقعیت، حقیقتاً و واقعاً مصداق کدام‌یک از این دو مفهوم است؟ وجود یا ماهیت؟ این سؤال مسئله اصالت وجود یا ماهیت را مطرح می‌کند (رد سایر گزینه‌ها).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. عبارت الف، یک استدلال فلسفی است که از سوی قرآن مطرح شده و از روش استدلال عقلی استفاده کرده است. عبارت ب، طلب حکمت را از هر کس حتی مشرک توصیه می‌کند. از مصادیق این توصیه، فراخواندن مسلمانان به یادگیری دانش دیگر تمدن‌هاست.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. درک بدیهیات مربوط به مرحله عقل بالملکه و دلیل آوری مربوط به مرحله عقل بالفعل است. گزینه ۱: بدیهی است (عقل بالملکه) - حکم به وجود هر چیزی نیاز به دلیل عقلی یا حسی و تجربی دارد و بدیهی نیست. در اینجا وجود گزاره‌هایی که با استدلال اثبات می‌شوند، حکم شده است و نیاز به دلیل دارد (عقل بالفعل).
(عقل بالفعل)
(عقل بالملکه)

گزینه ۲: گزاره تجربی، بدیهی نیست (عقل بالفعل) - با توجه به تعریف تصور و تصدیق، بدیهی است (عقل بالملکه).
گزینه ۳: اصل امکان شناخت بدیهی است ولی اینکه این شناخت از سوی قوای خود انسان پدید می‌آید لزوماً بدیهی نیست. با این حال به نظر می‌رسد طراح کنکور این مورد را بدیهی در نظر گرفته باشد (عقل بالملکه) - با توجه به این که «جاندار» و «بی‌جان» نقیض هم هستند و جمع و رفع آنها محال است، بدیهی است (عقل بالملکه).
گزینه ۴: اگر چه قریب به بدهت است ولی می‌توان آن را با تعریف مثلث (شکل سه‌ضلعی) اثبات کرد. اینکه چنین ادراکاتی در کتاب درسی و کنکور، مربوط به مرحله عقل بالملکه دانسته می‌شود یا بالفعل، مشخص نیست (عقل بالملکه یا بالفعل) - بدیهی است (عقل بالملکه).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در همان ابتدای دوره رنسانس، اختلافی میان فلاسفه درباره کارآمدی عقل آغاز شد و به تدریج رشد کرد. این اختلاف تا آنجا پیش رفت که فیلسوفان اروپا به دو دسته «عقل‌گرا» و «تجربه‌گرا» تقسیم شدند (رد سایر گزینه‌ها).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کانت در حقیقت، ضرورت وجود خدا را ثابت کرد، نه وجود خدا را (رد گزینه ۴). یعنی نشان داد چرا خدا باید وجود داشته باشد.
گزینه ۱: او ضرورت وجود نفس غیرمادی را نیز ثابت کرد، نه اینکه صرفاً فرض کرده باشد.
گزینه ۳: این برهان درصدد دعوت انسان به رعایت اخلاق نیست بلکه درصدد نشان دادن ضرورت وجود خدا به عنوان پشتوانه اخلاق است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون در نظریه دموکریتوس، تمام تحولات جهان در اثر برخورد ذرات صورت می‌پذیرند، اگر این برخوردها تصادفی باشند، نمی‌توانند هدف و غایت از پیش تعیین شده داشته باشند و این یعنی اتفاق به معنای سوم (نفی غایت‌مندی).
گزینه ۲: درست است که بیان برخی دانشمندان از نظریه مه‌بانگ چنین تصویری را ایجاد می‌کند که جهان بی‌علت به وجود آمده است ولی خود نظریه مه‌بانگ با اعتقاد به علت نخستین هم سازگار است. زیرا می‌توان گفت علت نخستین ماده بسیار فشرده را ایجاد کرده و به گونه‌ای آن را طراحی کرده است که با یک انفجار منجر به گسترش جهان شود.
گزینه ۳: اگر این تکامل تدریجی، از پیش‌معین و طراحی شده از قبل باشد، هیچ اتفاقی رخ نداده است.
گزینه ۴: ممکن است چنین شخصی علت تامه بارش باران را شامل عواملی غیر از ابر و سرما نیز بداند که چون آن عوامل محقق نشده‌اند، معلول هم ایجاد نشده است. در این صورت، اصل وجود علی نفی نشده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به جهت اصل سنخیت میان علت و معلول، معلول‌های مشابه باید از علت‌های مشابه صادر شوند.

گزینه ۲: صرف همراهی دو پدیده نشانه علت و معلول بودن نیست. مثلاً طعم و بوی یک غذا با هم هستند ولی هیچ کدام علت دیگری نیست.

گزینه ۳: به جهت اصل سنخیت میان علت و معلول، هریک از آثار متفاوت یک پدیده با آن پدیده تناسب دارند. بنابراین از وجود یکی از آن آثار، می‌توان به خود آن پدیده و از آن پدیده می‌توان آثار دیگرش را به طور ضروری تشخیص داد (نه اینکه فقط احتمال داد).

گزینه ۴: اثر را فقط می‌توان به علت تامه نسبت داد و علت تامه شامل مجموع عوامل است و تک تک آن عوامل علت ناقصه محسوب می‌شوند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واجب‌الوجود بالغیر، از سوی علت واجب شده است و دیگر بودن و نبودنش مساوی نیست بلکه بودن آن واجب و نبودنش ممتنع است. البته چنین موجودی از جهت ذاتش یک ماهیت امکانی است که نسبت به وجود و عدم مساوی است (فرقی نمی‌کند) (رد گزینه ۲) ولی با توجه به وجود علت، بودنش واجب شده و نمی‌تواند نباشد (رد گزینه ۳) و حتی اگر علتش همیشگی باشد، این موجود هم همیشه خواهد بود (رد گزینه ۱).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. نام مهم‌ترین کتاب فلسفی ملاصدرا که در آن مکتب جدید را در فلسفه اسلامی بنیان گذاشته است، «الحکمة المتعالیة فی الاسفار العقلیة الاربعة» می‌باشد که از روی سفرهای چهارگانه عارفان نام‌گذاری شده است. دلیل این نام‌گذاری این است که ملاصدرا مباحث خود در این کتاب را متناظر با مراحل سفرهای چهارگانه عارفان تنظیم کرده است و بر آن اساس پیش می‌رود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آیه‌ای در قرآن موجود است که مضمون آن «اوست اول و اوست آخر و اوست ظاهر و اوست باطن و او بر همه چیز داناست.» می‌باشد. این آیه دربردارنده مضامینی فلسفی و الهیاتی در باب خداست که از ابتدای ظهور جامعه اسلامی مورد بحث بوده است. بنابراین این مطلب به «طرح مباحث عقلی و فلسفی» مربوط می‌باشد. این‌که پیامبر از میان عبادت‌پیشگان و آنانی که به بحث و گفتگو در مورد مسائل علمی و عقلی می‌پرداختند، گروه دوم را برگزیدند، به «تکریم علم به عنوان ثمره خردورزی» و «تکریم و احترام پیوسته عالم دانشمندان» ارتباط دارد. بنابراین گزینه ۱ پاسخ صحیح تست خواهد بود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این‌که «هر مجموعه‌ای زیر مجموعه‌های خود را دربر می‌گیرد.» یک قضیه بدیهی است که صرف تصور آن برای تصدیقش کافیست و فهم بدیهیات در مرحله عقل بالملکه اتفاق می‌افتد. این‌که «حیوانات یا خزنده هستند یا بر روی دو پا راه می‌روند.» یک قضیه بدیهی نیست و می‌تواند غلط باشد؛ مثلاً گاو یک حیوان است که نه خزنده است و نه بر روی دو پا راه می‌رود. در نتیجه این قضیه مربوط به مرحله عقل بالفعل است که در آن از فهم بدیهیات گذر کرده‌ایم. این‌که «دو قضیه متضاد قابل جمع نیستند.» نیز مانند عبارت اولی، بدیهی است و فهم بدیهیات مربوط به عقل بالملکه خواهد بود. بنابراین در نهایت، گزینه ۳ جواب صحیح تست خواهد بود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هیچ فیلسوفی - اعم از تجربه‌گرا و عقل‌گرا - نمی‌تواند منکر عقل به طور کلی شود و بگوید که عقل نقشی در بررسی و اثبات درستی گزاره‌ها ندارد. هیچ‌کس بر سر اصل عقل و حجیت آن اختلافی ندارد بلکه اختلاف بر سر حیطه کارکرد آن است؛ عقل‌گرایان برای عقل محض یا عقل فارغ از حس نیز اعتبار قائل‌اند اما تجربه‌گرایان آن را فقط در حیطه حس و تجربه معتبر می‌دانند. بنابراین یک فیلسوف امپریست یا تجربه‌گرا نیز نمی‌تواند بپذیرد که عقل نقشی در بررسی و اثبات گزاره‌ها ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرضی که در صورت سؤال مطرح شده است، تسلسل علل نامتناهی می‌باشد و خواسته شده که نتیجه‌ی نهایی آن را بیان کنیم. اولین نتیجه‌ای که از تسلسل علل نامتناهی گرفته می‌شود این است که به علتی که معلول نباشد، نمی‌رسیم. نتیجه‌ی بعدی از این نتیجه حاصل می‌شود این است که پس مجموعه‌ی علت و معلول‌ها باید بشمار باشد. نتیجه‌ی سومی که از نتیجه‌ی دوم استنتاج می‌شود نیز این است که پس معلولی که پیش‌روی ماست هرگز ضرورت پیدا نمی‌کند و چیزی تا ضرورت پیدا نکند موجود نمی‌شود. (الشیء ما لم یجب، لم یوجد) بنابراین نتیجه‌ی نهایی تسلسل علل نامتناهی این است که وجود هیچ معلولی ضروری نخواهد شد.

توجه: گزینه‌های ۱ و ۳ نیز نتیجه‌ی تسلسل علل نامتناهی هستند اما نتیجه‌ی نهایی نیستند و صورت سؤال از ما نتیجه‌ی نهایی را خواسته است.

توجه: گزینه ۲ اصلاً نتیجه‌ی تسلسل نیست، بلکه بیان خود آن است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هرگاه مجموعه‌ای از حوادث در طی فرآیندی، هدف خاصی را دنبال کنند و نتیجه‌ی مشخص و معین و خاصی را به بار بیاورند، وجود فرایندی از قبل برنامه‌ریزی شده لازم می‌آید و بنابراین گزینه ۲ جواب صحیح تست خواهد بود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وقوع حوادث پیشبینی نشده در طبیعت نشان از شناخت ناقص ما از آن است، نه اینکه خود نظم طبیعت قطعی نباشد.

گزینه ۳: تکامل تدریجی هیچ ناسازگاری‌ای با علیت ندارد، بلکه همین موضوع که موجودات پیچیده‌تر از موجودات ساده‌تر به وجود آمده‌اند خود تأکیدی بر اصل علیت است.

گزینه ۴: نظریه‌ی بیگ‌بنگ یا مه‌بانگ به خودی خود با وجود علت‌العلل ناسازگار نیست. پذیرش توأمان هر دو نظریه در موازات هم کاملاً میسر است و می‌توانیم بگوییم که مبدأ نخستین یا علت‌العلل یا همان خداوند باعث ایجاد آن انفجار بزرگ شده است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در متن کتاب، معلول دقیقاً به این شکل تعریف شده است: «معلول نیز چیزی است که وجودش از چیزی دیگر - که همان علت است - می‌گیرد. یعنی در وجود خود، نیازمند به دیگری است.» بنابراین گزینه ۴ جواب تست خواهد بود. هر چند که گزینه ۱ را نیز می‌توان به عنوان تعریفی برای «معلول» در نظر گرفت، اما این گزینه نمی‌تواند بهترین تعریف باشد؛ چون که در آن، از مفهوم «علت» استفاده شده که خود علت نیز ممکن است به تعریف نیاز داشته باشد و حتی در آن تعریف از مفهوم «معلول» استفاده شده باشد که باعث دوری شدن تعریف خواهد شد.

توجه: در گزینه ۳ گفته شده: «چیزی که وابسته به دیگری است» که اشتباه است. باید گفته می‌شد: «چیزی که در وجود به دیگری وابسته است.»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر وجود جزئی از ماهیت بود، در آن صورت همه‌ی چیزهایی که ماهیت داشتند به حمل اولی ذاتی موجود می‌شدند و حمل وجود بر همه‌ی ماهیات مانند حمل «حیوان» بر «انسان» یا «فلز» بر «جیوه» بود. بنابراین می‌توان گفت که اگر وجود از اجزای ماهیت بود، همه چیز واجب‌الوجود می‌شد. دقت که سایر گزینه‌ها مربوط به «عینیت وجود و ماهیت» هستند نه «جزء بودن ماهیت».

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا اگر هم از آیات قرآنی استفاده می‌کرد، آن را برای تأیید و شاهد استدلال‌های خود استفاده می‌کرد، نه اینکه از آن برای مقدمات استدلال‌های خودش استفاده کند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ابن‌سینا به هیچ عنوان نقش مشاهده و استقرا و روش تجربی را در شناخت جهان طبیعت انکار نمی‌کند اما از نظر او، این ابزارها باید براساس اصول عقلانی باشند تا شناخت جهان طبیعت امکان‌پذیر باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: رسیدن به دید کلی به جهان هستی، معلول تأمل درباره (جهان طبیعت، ماوراءطبیعت، خدا و رابط بین پدیده‌ها) است.

گزینه ۳: علاوه بر مطالعه تجربی موجودات، باید به مبداء وجودی آن‌ها نیز توجه کنیم که خداوند اثبات شود.

گزینه ۴: اینطور نیست که طبیعتی که درون موجودات است، هم آثار آن‌ها را تعیین کند هم آثار طبیعت را. بلکه دو نوع طبیعت داریم، یک طبیعت که درون انسان است و آثار او را تعیین می‌کنند و یک طبیعت که خارج انسان است و آثار جهان هستی را مشخص می‌کند.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عقل بهترین ابزاری برای تفکر در آیات و روایات است. ما به کمک عقل در آیات قرآن می‌اندیشیم.

از نظر این فلاسفه ایمانی ارزشمند است که پشتوانه عقلی داشته باشد. ایمانی که از این پشتوانه تهی است، ارزش چندانی ندارد و چه بسا انسان را به سوی کارهای غلط و اشتباه نیز بکشانند. (به نوعی می‌توان گفت که ایمان جاهلانه، گمراه‌کننده و خطرناک است) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اینگونه نیست که هرکس از استدلال عقلی صرف استفاده کند، نتیجه‌ای مخالف وحی بگیرد بلکه رسیدن به نتیجه مخالف وحی، به دلیل خطاپذیر بودن عقل است.

گزینه ۳: استدلال عقلی، شهود و وحی، در موضوعات یکسان، به نتایج یکسان می‌رسند، نه همه موضوعات.

گزینه ۴: شهود از طریق تهذیب نفس به دست می‌آید، نه وحی!

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. فیلسوفان و حکمای مسیحی تحت تأثیر مطالعه کتاب‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد و سایر فیلسوفان مسلمان که به زبان‌های اروپایی ترجمه شده بود، به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی روی آوردند، اما از آنجا که توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، این توجه و روی‌آوری، به تدریج به گسترش عقل‌گرایی و عقب‌نشینی اندیشه‌های دینی انجامید، تا اینکه در این دوره عقل جای دین را گرفت.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اینطور نیست که هر چیزی واقعیت داشته باشد، لزوماً دارای علتی باشد. مثلاً خداوند واقعیت دارد اما علت ندارد. باید گفت: هر پدیده‌ای، لزوماً نیازمند به علت است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: وجود معلول بدون وجود علت، امکان ندارد.

گزینه ۲: بله، ممکن است یک علت (مثلاً نجاری که میز می‌سازد) در عین حال که علت است، خودش معلول چیز دیگری باشد. مهم این است که این سلسله علت‌ها و معلول‌ها، به یک علت غیرمعلول منتهی شود. پس این عبارت صحیح است و تناقضی با اصل بطلان تسلسل علل نامتناهی ندارد.

گزینه ۴: فارابی در مقدمه اول برهان خود، به اصل واقعیت مستقل از ذهن اشاره می‌کند و می‌گوید که بی‌شک در جهان، موجوداتی وجود دارد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر هیوم، دلایلی که صرفاً متکی بر عقل باشند مردودند؛ زیرا عقل اساساً ادراک مستقل از حس و تجربه ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: این عبارت، تنها نقد هیوم به برهان ارسطو است و نه نقد کلی هیوم به دلایل عقل‌گرایان

گزینه ۳: این عبارت، نقد هیوم به نظم ارسطو است. او در نقد کلی دلایل عقل‌گرایان، از این عبارت استفاده نمی‌کند.

گزینه ۴: اتفاقاً هیوم اعتقاد داشت که اثبات خداوند، غیرتجربی است اما از آنجا که فقط حس و تجربه اعتبار دارد، اثبات خداوند بی‌معناست.

۱۷۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تجربه‌گرایان می‌گویند که مثلاً چون زمین همواره با آمدن خورشید، روشن می‌شود و با ناپدید شدن آن، تاریک می‌گردد، انسان متوجه رابطه‌ای ضروری میان این دو پدیده شده و دانسته که تا خورشید نیاید، زمین هم روشن نمی‌شود، یعنی یک رابطه ضروری میان طلوع خورشید و روشن شدن زمین است که علیت نام دارد.

۱۷۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. آب مایعی بی‌رنگ است: قضیه‌ای امکانی است زیرا ممکن است آب با رنگ مخلوط شود و دیگر بی‌رنگ نباشد اما همچنان به دلیل ذات آن، آب نام دارد.

فعل کلمه‌ای است که انجام کاری را می‌رساند: قضیه‌ای امکانی است زیرا ممکن است از اتفاق افتادن رویدادی در گذشته و یا وجود حالتی خبر دهد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: چوب عایق است = وجوبی (محال است چوب رسانا باشد) - یکی از انواع ویروس‌ها آنفلوانزا است = امکانی (ممکن است یکی از انواع ویروس‌ها، ایدز باشد).

نکته: اگر عبارت دوم، برعکس ذکر می‌شد، وجوبی بود. (آنفلوانزا، یکی از انواع ویروس‌ها است)

گزینه ۳: کره زمین دارای آب است = امکانی (ممکن است کره زمین آب نداشته باشد) - هر جسمی دارای مکان است = ضروری (قطعاً همه جسم‌ها، مکان دارند و موجوداتی مثل خداوند و اجنه که مکان خاصی ندارند، جسم نیستند).
گزینه ۴: اکسیژن، از انواع گازها است = امکانی (اگر اکسیژن به دمای منفی ۱۸۲ درجه برسد، به مایع تبدیل می‌شود و دیگر گاز نیست) - فلز نوعی ماده است = وجوبی (ماده بودن، ذات فلز است)

۱۷۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این عبارت همان وجود داشتن می‌باشد که هم از نظر ابن سینا درست است هم از نظر ملاصدرا.

۱۷۵

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اشراق علاوه بر مطالعه و بحث و استدلال نیاز به این دارد که شهود نیز جزئی از فلسفه باشد ولی ملاصدرا و ابن سینا به این صورت نیستند.

۱۷۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کلاً نکته مهم راجع به نظریه ابن‌سینا و ملاصدرا و تفاوت اساسی آن این است که ابن سینا راجع به عدم وجود بحث می‌کند اما ملاصدرا از منظر غنی بودن یا فقیر بودن نسبت به ذات العلل صحبت می‌کند که نظریه ملاصدرا در سطح بالاتری قرار دارد.

۱۷۷

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در نظریه فیلسوفان مسلمان، جواب‌های سؤالات طبق نظریه علیت به دست می‌آید اما در این که انسان چگونه رابطه علیت را درک کرده است؟، به صورت تخصصی بحث می‌شود و پاسخ داده می‌شود.

۱۷۸

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

برای هر چیزی که وجود دارد (وجود باید داشته باشد) حتماً نیاز به هستی و چیستی داریم.

۱۷۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برای این‌که از طریق برهان ملاصدرا به این برسیم که خدا را اثبات کنیم باید به این موارد توجه شود: ۱- اصالت وجود ۲- وحدت حقیقت و مراتب داشتن آن.

۱۸۰

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. پایه اصلی حکمت اشراق کشف بوده و شهود.

۱۸۱

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلاً ابن‌سینا انتظار این را داشت همه‌ی ما در آغاز به صورت بالقوه توانایی شکوفایی خیلی از موارد را داشته باشیم ولی اگر نتوانیم آن را به مرحله فعل برسانیم هیچ تغییری صورت نمی‌پذیرد پس گزینه ۴ صحیح است.

۱۸۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شناخت عملی دارای ویژگی‌های زیادی است اما باعث تأمین قوانینی می‌شود که در تأمین بهتر شدن زندگی و رفاه و عدالت اقتصادی اجتماعی بیشتر مؤثر شود.

۱۸۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اما نمی‌توان گفت بهترین استدلال است برای بدست آوردن سلسله علل (بهترین و کامل‌ترین توضیح این است که بگوییم در عین حال اول این سلسله علل، علتی وجود دارد که هیچ علتی نخواهد داشت).

۱۸۴ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اولین مقدمه برهان حرکت ارسطو: حرکت باید در جهان وجود داشته باشد و اولین مقدمه برهان حرکت ارسطو این است که در جهان حرکت وجود دارد.

۱۸۵ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اصل سنخیت یک موضوعی است که اگر فیلسوفی یا هرکس دیگری به آن به صورت تجربی اعتقاد پیدا کند پس نمی‌تواند وقوع اتفاق را در واقع بعدی غیرممکن بداند و این اعتقاد را داشته باشد.

۱۸۶ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در بسیاری از موارد ما برای اینکه بتوانیم درک بهتری از جهان هستی داشته باشیم، نباید از حس و تجربه نیز استفاده کنیم، پس برای همه‌جا نیاز نیست.

۱۸۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دانشجو می‌تواند دیپلمه باشد می‌تواند هنوز دیپلم را به صورت کامل نگرفته باشد و استوانه بدلیل داشتن ارتفاع و حجم، وزن نیز به صورت قطعی دارد.

۱۸۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در این سؤال که قدری دشوار است بین ۱ و ۲ پاسخ صحیح را انتخاب می‌کنیم. می‌توان گفت درست است که ماهیات برخی امور ذهنی هستند ولی صرفاً ساخته و پرداخته ذهن نیستند بلکه ذهن آنها را از خود موجودات واقعی انتزاع می‌کند (رد گزینه ۲) البته واقعیت فقط مصداق وجود است و ماهیت هیچ واقعیتی ندارد بنابراین گزینه ۱ درست‌تر است.

۱۸۹ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رد سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: آنها به علوم طبیعی هم می‌پردازند و روابط میان پدیده‌ها را کشف می‌کنند ولی به همین حد اکتفا نمی‌کنند.
گزینه ۳: با توجه به نظام احسن بودن طبیعت هر حادثه‌ای حتی اگر با نگاه جزءنگر باشد، در نظام کلی عالم مفید و خیر است.

گزینه ۴: طبیعت منشأ تحولات است نه تحولات منشأ طبیعت.

۱۹۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر فیلسوفان مسلمان، ایمانی ارزشمند است که پشتوانه عقل داشته باشد. ایمانی که از این پشتوانه تهی است ارزش چندانی ندارد و چه بسا انسان را به سوی کارهای غلط و اشتباه نیز بکشانند.

۱۹۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر عقل از آن جهت که درباره رفتارهای اختیاری انسان و بایدها و نبایدهای او بحث می‌کند مانند (باید راست گفت)، (باید قانون را رعایت کرد) و (نباید دروغ گفت) و (نباید ظلم کرد) عقل عملی نامیده می‌شود.

۱۹۲ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر فیلسوفان مسلمان باید ابتدا وجود خدا را از طریق عقل، تفکر و اندیشه پذیرفت سپس با وی ارتباط معنوی برقرار کرد و یک زندگی معنادار و متعالی را سامان داد. وقتی اعتماد به خدا می‌تواند به زندگی معنا دهد و انسان را وارد مرتبه‌ای برتر از زندگی کند که انسان واقعاً او را از یک راه معقول و درست پذیرفته باشد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه‌ی گزینه‌ها مقدمه این برهان هستند ولی گزینه ۴ نتیجه برهان است. ۱۹۳

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۳ کلمه‌ی (باید) مربوط به فعل اختیاری انسان می‌شوند ولی در گزینه‌ی ۴ (باید) برای (دری) به کار رفته که مانعی برای باز شدن آن وجود ندارد. بنابراین همه‌ی شرایط برای باز شدن در علت) مهیا است و لذا ضرورتاً باز خواهد شد (معلول). ۱۹۴

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کانت علیت را جزو ساختار ذهن می‌داند و هیوم هم درک آن را با حس و عقل انکار نمی‌کند پس هر دو توافق دارند که علیت از طریق حواس درک نمی‌شود. ۱۹۵

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مربع ضرورت‌اداری دو قطر مساوی است. مستطیل هم ضرورتاً دارای زاویه است. ولی نه شکل ضرورتاً دوزنقه است نه مثلث ضرورتاً متساوی‌الاضلاع است و نه دارای اضلاع ضرورتاً مثلث است. ۱۹۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا می‌گفت: آنچه ما در خارج می‌یابیم، از آسمان و درخت و آب تا حیوان و انسان، همه مصداق وجودند؛ البته وجودهایی متفاوت و با نقص و کمالات متفاوت. ذهن انسان، وقتی به این وجودهای متفاوت نظر می‌کند، متناسب با تفاوت‌ها و خصوصیات هر کدام از آن‌ها، تصورات و مفاهیمی از قبیل آسمان، درخت، آب، حیوان و انسان انتزاع می‌کند و آن وجودها را به این تصورات و مفاهیم، نام‌گذاری می‌کند و از هم متمایز می‌سازد و الا آن‌چه در خارج است، وجود است. بنابراین جهان، چیزی جز وجود و حقیقت وجود نیست. ۱۹۷

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر ابن‌سینا حتی آنچه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد، مانند پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار یا حتی وقایع ویران‌گر طبیعی همچون سیل و زلزله، همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. به همین جهت، با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره‌ی آن داوری کلی کرد. ۱۹۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ملاصدرا می‌گوید که عقل و دین وحدتی حقیقی دارند و اگر عقل در فرایند اندیشه دچار خطا نشود امکان ندارد به نتیجه‌ای خلاف دین برسد. بنابراین ملاصدرا نمی‌گوید عقل را باید کنار بگذاریم! ۱۹۹

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از نظر آگوست کنت، عقل صرفاً آن‌گاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل می‌شود، به واقعیت دست می‌یابد و به «علم» می‌رسد. بنابراین، از نظر کنت عقل فقط از طریق علم تجربی می‌تواند به شناخت واقعیت نائل شود. ۲۰۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در مقدمات برهان فارابی می‌خوانیم: هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، علتی مقدم بر خود دارد که به او وجود می‌دهد. (تقدم وجودی علت بر معلول). بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه‌ی ۱: براساس قاعده‌ی علیت، هر معلولی علت دارد (نه هر چیزی، علت‌العلل علت ندارد). گزینه‌ی ۳: نتیجه‌ی برهان وجوب و امکان نیازمندی ممکنات به واجب‌بالذات است. گزینه‌ی ۴: تسلسل علل یعنی سلسله طولی علت‌ها تا بی‌نهایت ادامه یابد و به سرسلسله‌ای ختم نشود. ۲۰۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۲ با استفاده از تأثیر اعتقاد به خدا در معنای زندگی به وجود او پرداخته است در حالی‌که در سایر گزینه‌ها روشی استدلالی در جهت سعی در اثبات وجودی خداوند دیده می‌شود. ۲۰۲

۲۰۳ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هنگامی که یک ممکن بالذات بدل به واجب بالغیر می شود یعنی از حالت امکان ذاتی خارج شده و پا به عرصه‌ی وجود و هستی گذاشته است. در گزینه‌ی اول ساختمان هنوز در ذهن معمار مجسم شده و وجود نیافته است. در گزینه‌ی ۲ نهال هنوز به وجود نیامده و تنها یک بذر وجود دارد. در گزینه‌ی ۳ نیز چوب هنوز در آتش انداخته نشده و خاکستری وجود ندارد. پس این گزینه‌ها برخلاف گزینه‌ی ۴ نمی‌توانند پاسخ مناسبی باشند.

۲۰۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دکارت درک اصل علیت را فطری و ذاتی می‌دانست. در حالی که فیلسوفان مسلمان آن را اصلی می‌دانستند که توسط عقل ادراک می‌شود و در تجربه مشکوف نیست.

۲۰۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نوع حمل ذکر شده در صورت سوال و گزینه‌ی اول نیازمند دلیل نیست و حمل ذاتی است. اما سایر گزینه‌ها حمل نیازمند دلیل است.

۲۰۶ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۰۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۰۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۰۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۱۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۱۱ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۱۲ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۱۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۱۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۱۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۱۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۱۷ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۱۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۱۹ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۲۰ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۲۱ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۲۲ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۲۳ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۲۴ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۲۵ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۲۶ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۲۷ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۲۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۲۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۳۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۲۳۱ گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۲۳۲ گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۲۳۳ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عقل در معرفت دینی دو کاربرد دارد یکی به صورت ابزاری (درک آیات، مفاهیم و ...) دیگری به صورت مستقل تنها گزینه ۲ به صورت مستقل را بیان می‌کند چه بسا افرادی که به دین اعتقاد ندارند اما خداوند را با عقل اثبات می‌کنند.

۲۳۴ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این جمله راسل است. او گمان می‌کرد قاعده علیت این است که «هر موجودی نیاز به علت دارد» و لذا وجود خدا را نقض قانون علیت می‌دانست. بنابراین می‌گفت: «اگر چیزی بدون علت می‌تواند وجود داشته باشد، تفاوتی نمی‌کند که آن چیز، خدا باشد یا جهان». اما از نظر فارابی و ابن‌سینا فقط موجودات پیرامون ما که ممکن‌الوجود هستند نیازمند علت‌اند و هر چه موجود است، نیاز به علت ندارد.

۲۳۵ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تنها گزینه‌ای که مشروط بودن یک امر را به یک امر دیگر بیان می‌کند گزینه ۱ می‌باشد.

۲۳۶ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دکارت می‌گوید: تصور حقیقت نامتناهی نمی‌تواند از او یا هر موجود متناهی دیگری باشد.

۲۳۷ گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۲۳۸ گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فلاسفه مسلمان معتقدند ما بعد از درک علیت برای پیدا کردن مصادیق آنان باید سراغ تجربه و حس برویم تنها گزینه‌ای که به این موضوع می‌پردازد گزینه ۱ می‌باشد.

۲۳۹ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا اعتقاد دارند به جای نگاه کردن به حالت امکانی باید به خود وجود نگاه کرد که یک وجود وابسته به وجود غنی است.

۲۴۰ گزینه ۳ پاسخ صحیح است. می‌توانیم ماهیاتی را بدون این‌که وجود داشته باشند تصور کنیم یعنی وجود و ماهیت دو چیز کاملاً متفاوت هستند و با یک‌دیگر مغایرت دارند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ملاصدرا مقدمات بحث توحید را متناظر با سفر من الخلق الی الحق بیان می‌کند. ۲۴۱

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. رساله اغراض مابعدالطبیعه شرحی بر کتاب مابعدالطبیعه ارسطو است. از نظر فارابی اعلا درجه سعادت بشری اتصال با ملک وحی یا عقل فعال است. ۲۴۲

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. هم متکلمان و هم فلاسفه به این امر اعتقاد دارند که فقط خداوند بی‌نیاز از علت است و غیر از او به علت نیازمندند اما در تبیین این امر استدلال‌های متفاوتی بیان می‌کنند. ۲۴۳

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه‌ی ۲: معارف دینی خود منبعی آسمانی داشته‌اند و نتیجه یک نظام مابعدالطبیعی نبوده‌اند.
گزینه‌ی ۳: دعوت قرآن به تفکر نشانه عجز انسان از فهم نیست.
گزینه‌ی ۴: بیان معارف دینی در قالب کلام خدا و پیشوایان دین بوده است. ۲۴۴

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴

۳۳	۱	۲	۳	۴
۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴

۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴
۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۸	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴
۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴

۹۷	۱	۲	۳	۴
۹۸	۱	۲	۳	۴
۹۹	۱	۲	۳	۴
۱۰۰	۱	۲	۳	۴
۱۰۱	۱	۲	۳	۴
۱۰۲	۱	۲	۳	۴
۱۰۳	۱	۲	۳	۴
۱۰۴	۱	۲	۳	۴
۱۰۵	۱	۲	۳	۴
۱۰۶	۱	۲	۳	۴
۱۰۷	۱	۲	۳	۴
۱۰۸	۱	۲	۳	۴
۱۰۹	۱	۲	۳	۴
۱۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۱۹	۱	۲	۳	۴
۱۲۰	۱	۲	۳	۴
۱۲۱	۱	۲	۳	۴
۱۲۲	۱	۲	۳	۴
۱۲۳	۱	۲	۳	۴
۱۲۴	۱	۲	۳	۴
۱۲۵	۱	۲	۳	۴
۱۲۶	۱	۲	۳	۴
۱۲۷	۱	۲	۳	۴
۱۲۸	۱	۲	۳	۴

129	1	2	3	4
130	1	2	3	4
131	1	2	3	4
132	1	2	3	4
133	1	2	3	4
134	1	2	3	4
135	1	2	3	4
136	1	2	3	4
137	1	2	3	4
138	1	2	3	4
139	1	2	3	4
140	1	2	3	4
141	1	2	3	4
142	1	2	3	4
143	1	2	3	4
144	1	2	3	4
145	1	2	3	4
146	1	2	3	4
147	1	2	3	4
148	1	2	3	4
149	1	2	3	4
150	1	2	3	4
151	1	2	3	4
152	1	2	3	4
153	1	2	3	4
154	1	2	3	4
155	1	2	3	4
156	1	2	3	4
157	1	2	3	4
158	1	2	3	4
159	1	2	3	4
160	1	2	3	4

161	1	2	3	4
162	1	2	3	4
163	1	2	3	4
164	1	2	3	4
165	1	2	3	4
166	1	2	3	4
167	1	2	3	4
168	1	2	3	4
169	1	2	3	4
170	1	2	3	4
171	1	2	3	4
172	1	2	3	4
173	1	2	3	4
174	1	2	3	4
175	1	2	3	4
176	1	2	3	4
177	1	2	3	4
178	1	2	3	4
179	1	2	3	4
180	1	2	3	4
181	1	2	3	4
182	1	2	3	4
183	1	2	3	4
184	1	2	3	4
185	1	2	3	4
186	1	2	3	4
187	1	2	3	4
188	1	2	3	4
189	1	2	3	4
190	1	2	3	4
191	1	2	3	4
192	1	2	3	4

193	1	2	3	4
194	1	2	3	4
195	1	2	3	4
196	1	2	3	4
197	1	2	3	4
198	1	2	3	4
199	1	2	3	4
200	1	2	3	4
201	1	2	3	4
202	1	2	3	4
203	1	2	3	4
204	1	2	3	4
205	1	2	3	4
206	1	2	3	4
207	1	2	3	4
208	1	2	3	4
209	1	2	3	4
210	1	2	3	4
211	1	2	3	4
212	1	2	3	4
213	1	2	3	4
214	1	2	3	4
215	1	2	3	4
216	1	2	3	4
217	1	2	3	4
218	1	2	3	4
219	1	2	3	4
220	1	2	3	4
221	1	2	3	4
222	1	2	3	4
223	1	2	3	4
224	1	2	3	4

225	1	2	3	4
226	1	2	3	4
227	1	2	3	4
228	1	2	3	4
229	1	2	3	4
230	1	2	3	4
231	1	2	3	4
232	1	2	3	4
233	1	2	3	4
234	1	2	3	4
235	1	2	3	4
236	1	2	3	4
237	1	2	3	4
238	1	2	3	4
239	1	2	3	4
240	1	2	3	4
241	1	2	3	4
242	1	2	3	4
243	1	2	3	4
244	1	2	3	4

